

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitárních věd

Diplomová práce

**Komparace projektů realizovaných v rámci česko-polské
přeshraniční spolupráce u velikostně srovnatelných obcí
(2 000 obyvatel)**

Bc. Michal Moravec

© 2024 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Michal Moravec

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Komparace projektů realizovaných v rámci česko-polské přeshraniční spolupráce u velikostně srovnatelných obcí (2000 obyvatel)

Název anglicky

Comparison of projects implemented within the framework of Czech-Polish cross-border cooperation in municipalities of comparable size (2,000 inhabitants)

Cíle práce

Cílem diplomové práce je analýza a zhodnocení přínosů přeshraniční česko-polské spolupráce u vybraných měst s populací kolem dvou tisíc obyvatel. Vybraná města – Borohrádek, Kopidlno, Mladé Buky, Meziměstí, Svoboda nad Úpou, Žacléř a Lánov se nachází na území česko-polského euroregionu Glacensis.

Prvním dílčím cílem bude shromáždit informace o česko-polských přeshraničních aktivitách vybraných měst, které probíhají v rámci zmiňovaného euroregionu. Budou zmapovány nejvýznamnější přeshraniční projekty, které byly realizovány od počátku vzniku euroregionu až po konec roku 2023.

Druhým dílčím cílem bude analýza a následná evaluace realizovaných česko-polských projektů u zvolených měst. Tyto projekty budou hodnoceny z několika hledisek. Hodnotící kritériem bude finanční přínos, atraktivita a zapojení místních občanů, charakter a počet účastníků a v neposlední řadě bude sledován přínos dané aktivity pro celou obec.

Třetím a pro nás nejdůležitějším cílem bude vzájemná komparace vybraných česko-polských projektů. Na základně hodnotících parametrů budou dané projekty systematicky zařazeny do určitých kategorií, které vykazují obdobné charakteristiky. Naší snahou bude určit, které druhy projektů se u obcí s přibližným počtem obyvatel (2000) se nejvíce vyskytují a které naopak se vyskytují pouze ojediněle.

Metodika

Při zpracování práce bude použita jako hlavní metoda analýza dokumentů.

Důkladnému studiu budou věnovány publikace o fungování obcí, o možnostech jejich spolupráce, o přeshraniční spolupráci a o evropském financování místních a regionálních projektů. Dále bude pozornost zaměřena na dokumenty související s fungováním a historií vybraných měst. Informace o jednotlivých projektech budou získány z interních materiálů obcí, archivů a také místních periodik.

S cílem získání plastičtějšího obrazu o přeshraničních česko-polských aktivitách budou realizovány polostrukturované rozhovory se zástupci měst a účastníků projektů.

Doporučený rozsah práce

50-70

Klíčová slova

projekt, česko-polská spolupráce, obec, město

Doporučené zdroje informací

ČMEJREK, Jaroslav; BUBENÍČEK, Václav; LUHANOVÁ, Markéta; ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. KATEDRA HUMANITNÍCH VĚD. *Politika v regionálním rozvoji : úvod do studia*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta ve vydavatelství Credit, 2004. ISBN 80-213-1157-6.

ČMEJREK, Jaroslav; ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA. *Obce a regiony*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-87197-00-4.

MATES, Pavel; WOKOUN, René. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-100-6.

Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení)

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Markéta Jüptnerová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 27. 3. 2024

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 3. 2024

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 29. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Komparace projektů realizovaných v rámci česko-polské přeshraniční spolupráce u velikostně srovnatelných obcí (2 000 obyvatel)" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. března 2024

Poděkování

Rád(a) bych touto cestou poděkoval(a) paní Ing. Markétě Jüptnerové, Ph.D. za skvělé a velmi odborné vedení mé diplomové práce. Dále děkuji panu místostarostovi města Žacléře, panu Bc. Valentinu Hermanovi, DiS. za čas a informace, které mi věnoval. Stejně tak děkuji i panu starostovi města Svobody nad Úpou, Mgr. Petru Týfovi a panu zastupiteli městyse Mladé Buky, Robertu Feješovi.

Komparace projektů realizovaných v rámci česko-polské přeshraniční spolupráce u velikostně srovnatelných obcí (2 000 obyvatel)

Abstrakt

Cílem diplomové práce je analýza a zhodnocení přínosů přeshraniční česko-polské spolupráce u vybraných obcí s populací kolem dvou tisíc obyvatel. Vybraná města – Borohrádek, Kopidlno, Mladé Buky, Meziměstí, Svoboda nad Úpou, Žaclěř a Lánov se nachází na území česko-polského euroregionu Glacensis. Prvním dílčím cílem bude shromáždit informace o česko-polských přeshraničních aktivitách vybraných obcí. Druhým dílčím cílem bude analýza a následné hodnocení pomocí hodnotících kritérií, kterým bude celkový finanční přínos pro oba partnery, atraktivita a zapojení místních občanů, charakter a počet účastníků a v neposlední řadě bude sledován přínos dané aktivity pro celou obec. Třetím dílčím cílem bude vzájemná komparace vybraných česko-polských projektů. Na základě hodnotících parametrů budou dané projekty systematicky zařazeny do určitých kategorií, které vykazují obdobné charakteristiky. Literární rešerše se bude věnovat právnímu ukotvení obcí, jejím orgánům a možnostem navazování přeshraniční spolupráce obcí v rámci Evropské unie. Vlastní část bude rozdělena dle jednotlivých obcí, které byly k výzkumu vybrány. U vybraných obcí bude zmapována jejich historie a současné fungování. Součástí těchto kapitol bude i přehled projektů, které byly v rámci česko-polské spolupráce realizovány. Závěrečnou kapitolou bude pak zhodnocení všech projektů z hlediska jejich obsahu, přínosu a zapojených aktérů.

Klíčová slova: projekt, česko-polská spolupráce, obec, město, dotace, euroregion, rozvoj, Evropská unie, partnerství, pohraničí

Comparison of projects implemented within the framework of Czech-Polish cross-border cooperation in municipalities of comparable size (2,000 inhabitants)

Abstract

The aim of the thesis is to analyse and evaluate the benefits of cross-border Czech-Polish cooperation in selected municipalities with a population of around two thousand inhabitants. The selected towns - Borohrádek, Kopidlno, Mladé Buky, Meziměstí, Svoboda nad Úpou, Žacléř and Lánov are located on the territory of the Czech-Polish Euroregion Glacensis. The first sub-objective will be to collect information on the Czech-Polish cross-border activities of the selected municipalities. The second sub-objective will be the analysis and subsequent evaluation using evaluation criteria, which will be the financial benefit for both partners, attractiveness and involvement of local citizens, the nature and number of participants and last but not least the contribution of the activity to the whole municipality. The third sub-objective will be a mutual comparison of the selected Czech-Polish projects. On the basis of the evaluation parameters, the projects will be systematically classified into certain categories that show similar characteristics. The literature research will focus on the legal regulation of municipalities, their institutions and the possibilities of establishing cross-border cooperation of municipalities within the European Union. The practical part will be divided according to the individual municipalities selected for the research. For the selected municipalities, their history and current functioning will be charted. These chapters will also include an overview of projects that have been implemented within the framework of Czech-Polish cooperation. The final chapter will be an evaluation of all the projects in terms of their content, contribution and the actors involved.

Keywords: project, Czech-Polish cooperation, municipality, town, subsidy, Euroregion, development, European Union, partnership, border region

Obsah

1. Úvod	12
2. Cíl práce a metodika.....	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3. Teoretická východiska.....	15
3.1 Územní samospráva	15
3.2 Charakteristika obce.....	15
3.3 Rozdělení obcí.....	16
3.3.1 Obec.....	17
3.3.2 Městys.....	17
3.3.3 Město	17
3.3.4 Statutární město	17
3.4 Orgány obce	18
3.4.1 Obecní úřad	18
3.4.2 Zastupitelstvo obce.....	19
3.4.3 Rada obce	19
3.4.4 Starosta	20
3.5 Rozvoj obce.....	20
3.6 Spolupráce obcí	20
3.6.1 Partnerská města a obce.....	21
3.6.2 Svazek obcí.....	21
3.7. Místní akční skupiny	21
3.8. Přeshraniční spolupráce	22
3.8.1 Vývoj přeshraniční spolupráce	22
3.8.2 Vývoj přeshraniční spolupráce v České republice	23
3.8.3 Vývoj Česko-polských vztahů.....	24
3.9. Euroregion.....	25
3.10. Euroregion Glacensis	25
3.10.1 Struktura Euroregionu Glacensis.....	27
3.10.2 Rada Euroregionu	27
3.10.3 Sekretariát Euroregionu.....	27
3.10.4 Revizní komise Euroregionu	28
3.10.5 Regionální kongres.....	28
3.10.6 Rada Sdružení.....	28
3.10.7 Předsednictvo	29
3.10.8 Pracovní skupiny	29

3.11 Zdroje financování Euroregionu Glacensis.....	29
3.12 Rozpočet Evropské unie.....	30
3.12.1 Víceletý finanční rámec.....	31
3.12.2 Roční rozpočet.....	32
3.13 Evropské strukturální a investiční fondy.....	32
3.13.1 Evropský fond pro regionální rozvoj.....	32
3.13.2 Evropský sociální fond.....	33
3.13.3 Fond soudržnosti.....	34
3.13.4 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova.....	34
3.13.5 Evropský námořní a rybářský fond.....	34
3.14 Přerozdělování finančních prostředků Evropské unie.....	34
3.15 Dotační programy Evropské unie.....	35
3.15.1 Interreg.....	36
3.15.2 Interreg V-A ČR-PL 2014-2020.....	37
3.15.3 Interreg Česko-Polsko 2021-2027.....	38
3.15.4 Fond mikroprojektů.....	38
3.16 Získání evropské dotace.....	39
3.16.1 Vytvoření podrobného projektového záměru.....	39
3.16.2 Nalezení příslušného programu a v něm konkrétní oblasti podpory.....	39
3.16.3 Podání žádosti.....	40
3.16.4 Posouzení žádosti.....	40
3.16.5 Realizace projektu.....	41
3.16.6 Žádost o platbu.....	41
3.16.7 Vyhodnocení a vyúčtování.....	41
3.16.8 Kontrola na místě.....	42
3.16.9 Publicita projektu.....	42
3.16.10 Udržitelnost projektu.....	43
4. Vlastní práce.....	43
4.1 Město Borohrádek.....	44
4.1.1 Organizační struktura města.....	45
4.1.2 Historie města.....	46
4.1.3 Aktivity města.....	47
4.1.4 Projekty.....	47
4.1.4.1 Dějiny, tradice a příroda – dnešní trend turistiky.....	47
4.1.4.2 Senioři bez hranic.....	48
4.2 Město Kopidlno.....	49
4.2.1 Organizační struktura města Kopidlno.....	50
4.2.2 Historie Kopidlna.....	52
4.2.3 Aktivity města.....	52

4.2.4. Projekty.....	52
4.2.4.1 Tu a tam kamarády mám II.....	52
4.3 Město Lánov.....	54
4.3.1 Organizační struktura města Lánova.....	55
4.3.2 Historie města Lánov.....	56
4.3.3 Aktivity města Lánov.....	57
4.3.4 Projekty.....	57
4.3.4.1 Poznejme se více.....	57
4.4. Město Meziměstí.....	59
4.4.1 Organizační struktura města.....	60
4.4.2 Historie města.....	61
4.4.3 Aktivity města.....	61
4.4.4 Projekty.....	61
4.4.4.1 Sport bez hranic.....	61
4.4.4.2 Pod jednou střechou 2.....	62
4.4.4.3 Společnými silami proti živelným pohromám.....	63
4.4.4.4 Po stopách sv. Jakuba v česko-polském příhraničí.....	64
4.4.4.5 Pod jednou střechou 3.....	65
4.4.4.6 Česko-polská stezka Pavla Hečka.....	66
4.5 Městys Mladé Buky.....	67
4.5.1 Organizační struktura městyse.....	68
4.5.2 Historie městyse.....	69
4.5.3 Aktivity městyse.....	69
4.5.4 Projekty.....	70
4.5.4.1 Mladé Buky a Szczawno-Zdrój sportují.....	70
4.6 Město Svoboda nad Úpou.....	71
4.6.1 Organizační struktura města.....	72
4.6.2 Historie města.....	73
4.6.3 Aktivity města.....	74
4.6.4 Projekty.....	74
4.6.4.1 Po stopách předků.....	75
4.7 Město Žacléř.....	75
4.7.1 Organizační struktura města.....	77
4.7.2 Historie města.....	78
4.7.3 Aktivity města.....	79
4.7.4 Projekty.....	79
4.7.4.1 Východní Krkonoše a Lubawská brána žijí kulturou a sportem.....	79

4.7.4.2 Polsko-české pohraničí včera a dnes	80
4.7.4.3 Od pramenů Bobru do Lvoveckého okresu	81
4.7.4.4 Aktivní pohraničí	81
4.7.4.5 Kamienna Góra a Źaclėř žijí kulturou a sportem.....	82
4.7.4.6 Cyklistické pohraničí	83
4.7.4.7 Léčivé rostliny Rýchor.....	83
4.7.4.8 Pěšky nebo vlakem česko-polským pohraničím.....	84
4.7.4.9 Aktivně na pohraničí.....	85
4.7.4.10 Zahájení cyklistické sezóny 2023	86
5. Zhodnocení výsledků a diskuse	87
6. Závěr	93
7. Seznam použitých zdrojů	95
7.1 Bibliografické zdroje	95
7.2 Dokumenty nezahrnuté do normy ČSN ISO 690	96
7.3 Elektronické dokumenty	97
7.4 Internetové zdroje	97
8. Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	106
8.1 Seznam obrázků	106
8.2 Seznam tabulek	107
8.3 Seznam grafů.....	107
9. Přílohy.....	108

1. Úvod

Česká republika a Polsko jsou státy, které leží ve střední Evropě a sdílí společnou historii. V roce 1991 společně s dalšími státy založily Visegrádskou čtyřku, v roce 1999 společně vstoupily do NATO a v roce 2004 společně vstoupily do Evropské unie. Oba státy mají společnou hranici, která je dlouhá téměř 795 km a podél níž společně založily celkem 6 euroregionů: Glacensis, Nisa, Praděd, Silesia, Těšínské Slezsko a Beskydy. Tím největším je právě Euroregion Glacensis. Od vzniku těchto euroregionů probíhá na jejich území v rámci Evropské unie česko-polská přeshraniční spolupráce.

V Evropské unii se v současné době přeshraniční spolupráce stává stále významnějším pojmem a je také jedním z pilířů evropské regionální politiky. Cílem přeshraniční spolupráce nadále zůstává hospodářský, sociální a kulturní rozvoj, integrace komunit a rozvoj infrastruktury a vzdělání. Přeshraniční spolupráce funguje na principu subsidiarity, což znamená, že se projekty této formy spolupráce realizují na nejnižší úrovni, aby bylo dosaženo nejvyšší možné efektivity řešení možných problémů v souladu s potřebami dané lokality či regionu. Evropská unie v každém dalším programovém období přeshraniční spolupráce alokuje stále více finančních prostředků, díky čemuž se stává více přínosnější a rovněž může rychleji a efektivně snižovat rozdíly a nerovnosti v daných lokalitách a regionech.

V České republice je stále více a více aktivních obcí, které využívají přeshraniční spolupráci s Polskem. Na území euroregionů zejména Euroregionu Glacensis se realizuje spousta projektů s různým zaměřením, na které se jsou financovány z evropských fondů. Obce tak mohou zvyšovat svou atraktivitu, zlepšovat životní podmínky pro své obyvatele, pořádat různé kulturní či sportovní akce, zvyšovat integraci svých obyvatel a v neposlední řadě také navazovat nové kontakty a spolupráce, jež by mohly vést k dalšímu rozvoji daných lokalit.

Projekty, které tyto aktivní obce realizují, by se mohly stát inspirací pro obce, které tuto formu přeshraniční spolupráce ještě nevyužívají či o ní zatím nemají z různých důvodů zájem.

2. Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je analýza a zhodnocení přínosů přeshraniční česko-polské spolupráce u vybraných měst s populací kolem dvou tisíc obyvatel. Vybraná města – Borohrádek, Kopidlno, Mladé Buky, Meziměstí, Svoboda nad Úpou, Žacléř a Lánov se nachází na území česko-polského euroregionu Glacensis.

Prvním dílčím cílem bude shromáždit informace o česko-polských přeshraničních aktivitách vybraných měst, které probíhají v rámci zmíněného euroregionu. Budou zmapovány nejvýznamnější přeshraniční projekty, které byly realizovány od počátku vzniku euroregionu až po konec roku 2023.

Druhým dílčím cílem bude analýza a následná evaluace realizovaných česko-polských projektů u zvolených obcí. Tyto projekty budou hodnoceny z několika hledisek. Hodnotícím kritériem bude celkový finanční přínos pro oba partnery, atraktivita a zapojení místních občanů, charakter a počet účastníků a v neposlední řadě bude sledován přínos dané aktivity pro celou obec.

Třetím a zároveň nejdůležitějším cílem bude vzájemná komparace vybraných česko-polských projektů. Na základě hodnotících parametrů budou dané projekty systematicky zařazeny do určitých kategorií, které vykazují obdobné charakteristiky. Snahou této práce bude určit, které druhy projektů se u obcí s přibližným počtem obyvatel (2000) nejvíce vyskytují a které se naopak vyskytují pouze ojediněle.

2.2 Metodika

Při zpracování práce bude použita jako hlavní metoda analýza dokumentů. Důkladnému studiu budou věnovány publikace o fungování obcí, o možnostech jejich spolupráce, o přeshraniční spolupráci a o evropském financování místních a regionálních projektů. Dále bude pozornost zaměřena na dokumenty související s fungováním a historií vybraných měst. Informace o jednotlivých projektech budou získány z interních materiálů obcí, archivů a také místních periodik. S cílem získání plastičtějšího obrazu přeshraničních česko-polských aktivit budou realizovány polostrukturované rozhovory se zástupci měst a účastníků projektů.

V rámci literární rešerše budou jednotlivé kapitoly věnovány právnímu ukotvení obcí, jejím orgánům a možnostem navazování vzájemné spolupráce. Další část se bude zabývat možnostmi přeshraniční spolupráce obcí v rámci Evropské unie a také se bude specifikovat dotačním tituly, které unijní politika nabízí pro financování přeshraničních aktivit.

Vlastní část práce bude rozdělena dle jednotlivých obcí, které byly k výzkumu vybrány. Bude zmapována jejich historie i současné fungování. Součástí těchto kapitol bude i přehled projektů, které byly v rámci česko-polské spolupráce realizovány. Závěrečnou kapitolou bude pak zhodnocení všech projektů z hlediska jejich obsahu, přínosu a zapojených aktérů.

3. Teoretická východiska

3.1 Územní samospráva

Územní samosprávu lze definovat jako termín z oblasti práva, který vznikl s cílem označit schopnost občanů v rámci územního společenství řídit své vlastní záležitosti. Tato autonomie se projevuje právě skrze volená zastupitelstva a další orgány. V některých případech i prostřednictvím přímého hlasování. V odlišení od státní správy se samospráva vyznačuje absencí užití státních mocenských prostředků. Při výkonu státní správy jsou tyto mocenské prostředky naopak běžně využívány, a to včetně donucovacích a sankčních opatření.¹

Územní samosprávu lze také chápat jako funkční celek, který je prostorově vymezen a má oprávnění nezávisle rozhodovat o svých záležitostech. Tento celek můžeme vnímat jako veřejnoprávní korporaci nebo právnickou osobu, definovanou konkrétním územím. V kontextu České republiky tvoří základní územní samosprávnou jednotku obec a na vyšší úrovni pak kraj. Tyto samosprávné celky si vytvářejí vlastní orgány, jimiž realizují výkon své samosprávy. Je důležité zmínit fakt, že stát přenáší na tyto územní celky určité pravomoci, které se nazývají přenesené působnosti. Samosprávné celky tedy následně vykonávají nejen své vlastní pravomoci, ale i ty, které jim byly přeneseny státem.²

3.2 Charakteristika obce

Obec je základní jednotkou územní samosprávy. Lze ji také definovat jako sdružení občanů, kteří mají schopnost vykonávat samosprávné funkce. To znamená, že obyvatelé obce spravují své záležitosti prostřednictvím zvolených orgánů. Jelikož je obec právnickou osobou veřejného práva, přebírá roli veřejného úřadu, což ji opravňuje k právní subjektivitě během svého fungování.³

¹ KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001: (včetně textu zákona o obcích, zákona o krajích a zákona o okresních úřadech)*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde, 2001. ISBN 80-7201-272-X.

² VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018. ISBN 978-80-87544-99-0.

³ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-665-5.

Obec funguje jako veřejnoprávní korporace disponující vlastním majetkem a finančními prostředky, se kterými samostatně hospodaří. Obec též jedná svým jménem a za své jednání je plně odpovědná. Kromě toho může obec vlastnit jedno nebo více katastrálních území. Existuje i možnost změny území či hranic obce, k níž může dojít prostřednictvím dohody mezi obcemi, a to buď o změně hranic, připojením obcí, sloučením, oddělením části obce nebo zrušením vojenského újezdu.⁴

Obec tedy může vlastnit majetek a také s ním následně hospodařit. Tento majetek musí být využíván efektivně a hospodárně v souladu s úkoly a zájmy obce a zároveň v souladu se zákonem. Orgány obce mají povinnost pečovat o zachování tohoto majetku a také se starat o jeho rozvoj. Obec je zároveň povinna vést evidenci veškerého svého majetku a zajistit, aby nedošlo k jeho poškození, odcizení nebo zneužití. Vše je opět stanoveno zákonem.⁵

Vlastnictví majetku představuje jeden z klíčových předpokladů pro existenci územní samosprávy. O způsobu využití obecního majetku rozhodují orgány obce, jimiž jsou obvykle volené orgány.⁶

Obce rozlišujeme na obce se základním rozsahem a obce s širším rozsahem výkonů státní správy. Tato klasifikace tyto celky dělí na obce, obce s pověřeným obecním úřadem (s matričním či stavebním úřadem) a obce s rozšířenou působností.⁷

3.3 Rozdělení obcí

Obce rozdělujeme podle velikosti do několika kategorií. Patří sem obec, městys, město a statutární město. Toto dělení odráží různé úrovně správních a organizačních pravomocí obcí na základě jejich velikosti a statusu.

Každá obec má možnost využívat vlastní symboly, a to na základě obecně závazné vyhlášky. Mezi tyto symboly patří znak, vlajka, pečeť, razítko a prapor. Dále má obec podle zákona č.

⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

⁵ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

⁶ PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance*. 1. vydání. Codex Bohemia, 1998. ISBN 80-85963-85-X.

⁷ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2789-9.

128/2000 Sb., § 34 oprávnění přijmout i další symboly, jako jsou například logo, znělka nebo maskot, avšak za předpokladu, že rozhodování o těchto symbolech spadá do samostatné působnosti zastupitelstva či rady obce.⁸

3.3.1 Obec

Dle ustanovení zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) se obec vymezuje jako základní územně samosprávné společenství občanů, které formuje územní celek vymezený svou hranicí.

3.3.2 Městys

Městys je formou obce, která v historii získala privilegium pořádat výroční nebo dobytčí trhy. Udělování statusu městyse se zrušilo v roce 1949, nicméně byl tento status od roku 2006 opět obnoven, a to po novelizaci zákona o obcích. Městys disponuje vlastní samosprávou, která zahrnuje zastupitelstvo městyse, radu městyse, starostu, úřad městyse a další zvláštní orgány.⁹

3.3.3 Město

Status města nabývá obec, která má alespoň 3000 obyvatel. Tento status uděluje předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, avšak po předchozím projednání s vládou. Obec, která před 17. květnem 1954 měla status města, může tento status opět získat tím, že o to požádá právě předsedu Poslanecké sněmovny, který na její žádost stanoví den, kdy se daná obec opět stává městem.¹⁰

3.3.4 Statutární město

Statutární město se skládá z několika katastrů a jeho hlavním správním orgánem je magistrát. Tento orgán plní funkci úřadu s přenesenou a rozšířenou působností. Na rozdíl od jiných typů obcí, stojí v čele statutárního města primátor, nikoli starosta. Území statutárního města

⁸ KOPECKÝ, M. a kol. *Zákon o obcích. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2015. ISBN 978-80-7478-758-4.

⁹ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. upravené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.

¹⁰ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. upravené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.

může být dále rozděleno na městské části nebo obvody, které mají také vlastní samosprávné orgány.¹¹

3.4 Orgány obce

Organizační struktura obecních úřadů se liší v závislosti na velikosti obce nebo rozsahu přeneseného výkonu státní správy. Každý obecní úřad má vlastní organizační řád, který určuje jeho strukturu a fungování. Velikost jednotlivých organizačních orgánů je ovlivněna rozsahem činností, které jsou daným úřadem pro daný počet obyvatel nebo konkrétní území vykonávány.¹²

Orgány obcí jsou rozděleny do několika kategorií, a to včetně výkonných, volených, kontrolních a poradních. Výkonné orgány zahrnují obecní úřad, radu obce a starostu, který vede obecní úřad a zastupuje obec navenek. Orgánem voleným je pak zastupitelstvo obce. Kontrolní a poradní orgány zahrnují komise a výbory. V případě měst jsou těmito orgány městský úřad, starosta města, zastupitelstvo města a rada města. Hlavní města a statutární města mají ve svém vedení primátora a úřad města se v tomto případě nazývá magistrát. Městyse mají orgány, které se nazývají jako úřad městyse, starosta městyse, zastupitelstvo městyse a rada městyse. Důležitým prvkem je také městská nebo obecní policie, kterou stanovuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.¹³

3.4.1 Obecní úřad

Struktura obecního úřadu se skládá ze starosty, místostarosty a tajemníka obecního úřadu (pokud je tato pozice vytvořena). Obecní úřad též tvoří další zaměstnanci obce, kteří jsou jeho nedílnou součástí. V čele úřadu stojí starosta nebo tajemník, a to pouze v případě, že obecní úřad tuto funkci zřídil. Obecní rada může dále vytvářet oddělení a odbory pro jednotlivé činnosti, kde pracují další zaměstnanci obecního úřadu.¹⁴

¹¹ KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. 2. doplněné a přepracované vydání. Ostrava: Montanex, 2007. ISBN 978-80-7225-244-2.

¹² PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

¹³ ŽEHROVÁ, Jana a Daniela PFEIFEROVÁ. *Finance municipalit*. 2. vydání. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2010. ISBN 978-80-213-2024-6.

¹⁴ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

Obce s obecním úřadem pověřeným, mají povinnost zřídit funkci tajemníka obecního úřadu, zatímco ostatní obce tuto povinnost nemají. Tajemník obecního úřadu je zaměstnancem obce, jenž nese odpovědnost za plnění úkolů obecního úřadu v působnosti samostatné i přenesené. V obcích, kde tajemník úřadu zřízen není, plní tyto úkoly starosta.¹⁵

3.4.2 Zastupitelstvo obce

Obecní zastupitelstvo je orgánem obce, který rozhoduje prostřednictvím usnesení a přijímá obecně závazné vyhlášky. Tento orgán rozhoduje o záležitostech, které spadají do samostatné působnosti obce. V případě záležitostí, které spadají do působnosti přenesené, rozhoduje zastupitelstvo pouze tehdy, kdy tak stanoví zvláštní zákon.¹⁶

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva, jejichž počet musí být stanoven na každé volební období, a to v souladu se zákonem. Počet členů zastupitelstva se určuje v závislosti na počtu obyvatel v obci, městě, městské části nebo městském obvodu, viz. Tabulka č. 1 níže.

Tabulka č.1 - Počet členů zastupitelstva obce podle počtu obyvatel

do 500 obyvatel	5 až 9 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů.

Zdroj: Vlastní zpracování (Císařová a Pavel, 2008)

3.4.3 Rada obce

Jedním z výkonných orgánů obce je obecní rada a je odpovědná za svou činnost obecnímu zastupitelstvu. V oblasti přenesené působnosti má omezené pravomoci a může rozhodovat

¹⁵ CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International - Česká republika, c2008. ISBN 978-80-87123-06-5.

¹⁶ CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International - Česká republika, c2008. ISBN 978-80-87123-06-5.

pouze v těch případech, kdy to stanoví zákon. V obcích, kde není rada obce zřízena, vykonává tuto funkci opět starosta.¹⁷

3.4.4 Starosta

Funkce starosty spadá též mezi výkonné orgány obce. Starosta je orgán, který reprezentuje a zastupuje obec navenek. Je volen z řad členů zastupitelstva obce, nicméně jím však i nadále zůstává. Některé z jeho úkonů podléhají schválení ze strany zastupitelstva nebo rady obce, což znamená, že starosta může tyto úkony vykonat až po jejich schválení.¹⁸

3.5 Rozvoj obce

Rozvoj obce je proces, jehož cílem je zlepšení situace v obci a zároveň je navržen tak, aby byl udržitelný. Zásadními aspekty pro takový rozvoj jsou majetková základna, lidské zdroje, vize rozvoje a rovněž rozpočtové možnosti. Finanční výbor obce má za úkol zajistit finanční prostředky pro podporu tohoto rozvoje.

Majetková základna, také často označovaná jako obecní majetek, je jedním ze znaků nezávislosti obce a může být využita pro rozvoj dané obce. V současné době je však realizace těchto rozvojových cílů obvykle závislá na výši přijatých dotací.¹⁹

3.6 Spolupráce obcí

Spolupráce mezi obcemi v rámci samostatné působnosti představuje klíčový prvek efektivního územního řízení. Tato spolupráce se uskutečňuje prostřednictvím smluv, které by měly být pečlivě sestaveny, aby zajistily optimální fungování a dosažení společných cílů. V těchto smlouvách je důležité jasně identifikovat účastníky, předmět spolupráce, určit dobu trvání spolupráce a stanovit práva a povinnosti každé zúčastněné obce. Zároveň je nutné, aby smlouvy byly schváleny zastupitelstvy příslušných obcí, což posiluje demokratický charakter tohoto procesu. Majetek, který je nabytý na základě těchto smluv, se stává

¹⁷ ČMEJREK, Jaroslav a Radek KOPŘIVA. *Základy veřejné správy*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1626-3.

¹⁸ BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.

¹⁹ HOLEČEK, Jan. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. Brno: GaREP, 2009. ISBN 978-80-904308-2-2.

spoluvlastnictvím všech zúčastněných obcí a podíly na tomto majetku jsou stejné (pokud není ve smlouvě stanoveno jinak).²⁰

3.6.1 Partnerská města a obce

Města a obce mezi sebou navazují partnerství, které je založeno na vzájemném porozumění a sdílení cílů spolupráce mezi municipalitami. Zásadní součástí tohoto partnerství je efektivní komunikace, jasné definování cílů partnerství a aktivní zapojení občanů, zájmových skupin a profesních sdružení do společných aktivit. Dopady této spolupráce se mohou v různých obcích velmi lišit. Pohybují se od papírové spolupráce až po spolupráci intenzivní.²¹

3.6.2 Svazek obcí

Mezi možnostmi spolupráce mezi obcemi je například zakládání svazků obcí, které představují právnické osoby. Členy těchto svazků mohou být pouze obce. Hlavním cílem této formy spolupráce bývá zejména koordinace a společné řešení záležitostí týkajících se školství, zdravotnictví, sociální péče, požární ochrany, zásobování vody, veřejné zeleně a dalších oblastí. Každý svazek obcí musí mít své stanovy, které detailně upravují práva a povinnosti členů svazku. Tyto stanovy obsahují informace o názvu, sídle svazku a jeho činnosti. Po schválení zastupitelstvem obce vzniká pro členskou obec povinnost jednat v souladu se smlouvou o dobrovolném svazku obcí.²²

3.7. Místní akční skupiny

Místní akční skupina (MAS) je společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromých podniků a veřejné správy, které spolupracuje na rozvoji venkova a zemědělství. Je nezávislá na politickém rozhodování a pracuje na zlepšení životního prostředí a kvality života ve venkovských oblastech. MAS využívá metodiku LEADER a aktivně se zapojuje do

²⁰ ČMEJREK, Jaroslav a Radek KOPŘIVA. *Základy veřejné správy*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1626-3.

²¹ GALVASOVÁ, Iva a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vydání. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 80-251-20-9.

²² ČMEJREK, Jaroslav a Radek KOPŘIVA. *Základy veřejné správy*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1626-3.

získávání finanční podpory z EU a národních programů pro svůj region. Jedním z hlavních nástrojů MAS je rozdělování dotačních prostředků s cílem podpořit rozvoj daného území.²³

3.8. Přeshraniční spolupráce

V roce 1981 byl přijat dokument, který stanovuje podmínky pro přeshraniční spolupráci. Tento dokument je znám jako Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními společenstvími nebo orgány a také nese název Madridská konvence. Podle tohoto dokumentu můžeme přeshraniční spolupráci definovat jako soubor ekonomických, administrativních, sociálních, kulturních a technických opatření, která směřují k posílení a rozvoji sousedských vztahů v oblastech na obou stranách hranice. Dalším příkladem takové spolupráce může být uzavírání smluv, jež slouží k řešení různých problémů, které v těchto oblastech nebo regionech existují nebo by mohly vzniknout.²⁴

3.8.1 Vývoj přeshraniční spolupráce

Konec 2. světové války přinesl politické rozdělení střední Evropy, které trvalo několik desítek let a zároveň vedlo k izolaci západní a východní části. V západní Evropě se začala rozvíjet přeshraniční spolupráce, zatímco ve východní Evropě byl kladen silný důraz pouze na spolupráci mezi státy, jelikož byla pod nadvládou Sovětského svazu.²⁵

Mnoho států začalo vnímat negativní dopady státních hranic na své příhraniční regiony. To vedlo k tomu, že od 50. let začaly vznikat první přeshraniční vztahové sítě. Tímto způsobem se mělo dosáhnout mezi státy západní Evropy trvalého míru a zároveň zlepšení kvality a úrovně života zdejších obyvatel, což byl počátek procesu sjednocení. Budování příhraničních struktur, nazývaných také euroregiony, bylo prvním krokem směrem k eliminaci hraničních bariér a současně přispělo k rozvoji příhraničních periferií.²⁶

²³ NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY, z. s. *Co jsou MAS*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.nsmas.cz/o-nas/co-jsou-mas/>

²⁴ JEŘÁBEK, M. a kol. *České pohraničí - bariéra nebo prostor zprostředkování?* Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1051-3.

²⁵ ZICH, František. *Nositelé přeshraniční spolupráce na česko-německé hranici*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 1999. Working papers. ISBN 80-85950-67-7.

²⁶ JEŘÁBEK, M. a kol. *České pohraničí - bariéra nebo prostor zprostředkování?* Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1051-3.

Přeshraniční spolupráce se zejména zaměřuje na prohloubení vztahů mezi obyvateli prostřednictvím projektů typu „people-to-people“, což jsou neinvestiční aktivity působící v oblastech kultury, vzdělání a sportu a cestovního ruchu.²⁷

3.8.2 Vývoj přeshraniční spolupráce v České republice

V České republice začala přeshraniční spolupráce nabírat na významu v 90. letech 20. století, což bylo v důsledku politických změn ve střední Evropě. Státní hranice, která oddělovala západní a východní část, nejenže představovala ideologickou a politickou bariéru, ale také fyzickou překážku, která trvala až do konce roku 1989, kdy došlo k pádu "železné opony".²⁸

Po roce 1989 byla podpora rozvoje přeshraniční spolupráce realizována prostřednictvím projektů v oblasti infrastruktury. Dále byly realizovány akce v oblastech cestovního ruchu a ochrany životního prostředí.²⁹

Evropská unie také zavedla tzv. program Interreg, který měl za cíl podporovat přeshraniční spolupráci, nadnárodní spolupráci a posilovat spolupráci meziregionální.³⁰

Poté byl program Interreg rozšířen o program Phare CBC, který byl součástí hlavního programu nazvaného Phare. Jeho cílem bylo pomáhat kandidátským zemím Evropské unie a podporovat rozvoj spolupráce jejich příhraničních regionů se státy členskými. Tento program měl za úkol posílit sociální a ekonomickou úroveň, podporovat obchodní, turistické a kulturní vztahy, rozvíjet infrastrukturu, telekomunikace, technologie, energetiku, životní prostředí a cestovní ruch.³¹

²⁷ DOKOUPIL, Jaroslav. *Euroregion Šumava/Bayerischer Wald-Unterer Inn/Mühlviertel*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-404-6

²⁸ DOKOUPIL, Jaroslav. *Euroregion Šumava/Bayerischer Wald-Unterer Inn/Mühlviertel*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-404-6

²⁹ MATES, Pavel a WOKOUN, René. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN:80-717-5100-6.

³⁰ WOKOUN, René a kol. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. Justis. Praha: IFEC, 2002. ISBN 80-86412-18-0.

³¹ WOKOUN, René a kol. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. Justis. Praha: IFEC, 2002. ISBN 80-86412-18-0.

3.8.3 Vývoj Česko-polských vztahů

Po pádu komunistického režimu se Československo a Polsko ocitly před podobnými výzvami a problémy, jako je vytvoření fungující demokracie a přechod od centrálně plánované ekonomiky k tržnímu hospodářství. Oba státy se také obávaly budoucnosti Sovětského svazu a jeho možného znovunabytí vlivu, a to v kontextu sjednocujícího se Německa. Vznik nových vztahů mezi Československem a Polskem byl usnadněn již dříve existujícími kontakty mezi novými vládami během doby disentu. Obě vlády také chápaly potřebu vytvoření regionálních struktur, aby vyplnily mocensko-politické vakuum ve střední Evropě. Zájem o československo-polskou spolupráci vznikl z obecného zájmu obou zemí o stabilitu ve střední Evropě a obnovení mocenské rovnováhy v celé Evropě.³²

I když měly Československo a Polsko řadu společných rysů, jejich preference v oblasti regionální spolupráce se do značné míry lišily. Československo vidělo regionální spolupráci zejména jako prostředek k dosažení členství ve významných mezinárodních organizacích, především v NATO a Evropské unii. Polsko se naopak snažilo získat postavení regionální velmoci a ze začátku nebylo tak zaměřeno na zapojení do širších regionálních struktur. Důvodem, proč se Polsko přesto zapojilo do regionální spolupráce, byla obava z diplomatické izolace v případě, že by zůstalo stranou. Spolupráce směřující k vytvoření regionálních struktur tedy vycházela z komplementárních zájmů obou zemí.³³

Objevila se také opět myšlenka československo-polské federace či konfederace, ale Československo ji striktně odmítlo. V souvislosti se stále rostoucím vlivem globalizace se bilaterální vztahy České republiky a Polska v nedávné době staly spíše nástrojem k prosazování vlivu v širších mezinárodních strukturách a slouží tak spíše k upevnění mezinárodního postavení obou států. Vztahy mezi oběma zeměmi jsou však v současnosti velmi dobré, což dokládají časté návštěvy nejvyšších představitelů vlády a také mnoho nevládních iniciativ.³⁴

³² KREJČÍ, O. *Mezinárodní politika*. 4. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-808-6929-606.

³³ KREJČÍ, O. *Mezinárodní politika*. 4. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-808-6929-606.

³⁴ KREJČÍ, O. *Mezinárodní politika*. 4. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-808-6929-606.

3.9. Euroregion

Euroregion můžeme definovat jako koordinační strukturu pro spolupráci obcí v příhraničních oblastech, která je zaměřená na podporu hospodářského a sociálního rozvoje.³⁵

Euroregiony představují mnohoúčelové právnické osoby, které disponují širokými oprávněními a představují jednu z forem přeshraniční spolupráce.³⁶

Právní základ pro existenci euroregionů není s výjimkou některých chart Rady Evropy obecně stanoven. Přesto se tyto subjekty postupem času stabilizovaly a získaly určitý respekt. V České republice euroregiony obvykle fungují jako zájmová sdružení právnických osob nebo jako koalice subjektů vytvořená na základě dohody. Ve většině zemí EU mají významný vliv a často disponují monopolním postavením v administraci finančních prostředků EU určených pro podporu regionální přeshraniční spolupráce.³⁷

3.10. Euroregion Glacensis

Euroregion Glacensis byl založen 5. prosince 1996 v Hradci Králové jako regionální sdružení měst a obcí, které se nacházejí na pomezí Čech, Moravy a Kladské oblasti v Polsku. Celková rozloha euroregionu Glacensis činí 4 853 km². Český sekretariát euroregionu sídlí v Rychnově nad Kněžnou, zatímco polský sekretariát se nachází v polském městě Kłodzko. Na české straně se euroregion rozkládá na území několika okresů, konkrétně Rychnov nad Kněžnou, Hradec Králové, Náchod, Trutnov, Chrudim, Jičín, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Šumperk a Pardubice. Na polské straně zahrnuje powiaty kłodzki, strzeliński, ząbkowiski, dzierzoniowski, świdnicki, wałbrzyski a také město Wałbrzych.³⁸

³⁵ WAACK, C. a kol. *Regionale Identität und transregionale Räume in Ostmitteleuropa*. Dresden: Thelem, 2012. ISBN 978-3-942411-73-8.

³⁶ JEŘÁBEK, M. a kol. *České pohraničí - bariéra nebo prostor zprostředkování?* Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1051-3.

³⁷ GALVASOVÁ, Iva a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vydání. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 80-251-20-9.

³⁸ EUROREGION GLACENSIS. *Úvodem*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.euro-glacensis.cz/uvodem.html>

Obrázek č. 1 – Mapa Euroregionu Glacensis

Zdroj: webové stránky Euroregionu Glacensis

Rozvoj spolupráce mezi oběma částmi euroregionu je základě Evropské charty přeshraničních regionů. Tato charta poskytuje rámec pro koordinaci a spolupráci v oblasti hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje mezi dotčenými územími. Jejich vzájemná podpora směřuje k programům, které připravují a realizují příslušné orgány příhraničního regionu v České republice a v Polsku.³⁹

Rozvoj je podporován zejména v těchto oblastech:

- územní plánování,
- výstavba a přizpůsobení infrastruktur přesahující státní hranice,
- rozvoj turistiky a zařizování nových hraničních přechodů,
- zachování a zlepšování životního prostředí
- spolupráce v oblasti hospodářství a obchodu,
- spolupráce v oblasti školství, kultury a sportu,
- spolupráce v humanitární a sociální oblasti,
- spolupráce při předcházení vzniku, průběhu a odstraňování důsledků, živelných pohrom a přírodních katastrof.⁴⁰

³⁹ EUROREGION GLACENSIS. *Úvodem*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.euro-glacensis.cz/uvodem.html>

⁴⁰ EUROREGION GLACENSIS. *Úvodem*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.euro-glacensis.cz/uvodem.html>

Dlouhodobým úkolem Euroregionu Glacensis zůstává překonávání předsudků a bariér, které byly vytvořeny v minulém období a také podpora integrace na zásadách subsidiarity v rámci procesu Evropské integrace České republiky a Polska. Cílem je navrácení funkce státní hranici nejen jako symbolu suverénního území státu, ale především jako prostředníka pro setkávání a spolupráci obou národů, které využívají své specifické geografické polohy pro podporu dynamického rozvoje a vytváření společných prvků přátelského soužití. Tímto způsobem se Euroregion Glacensis stává zkouškou společné cesty do euroatlantických struktur a nedílnou součástí každodenního života obyvatel tohoto regionu.⁴¹

3.10.1 Struktura Euroregionu Glacensis

Strukturu Euroregionu Glacensis tvoří společná soustava orgánů, kterými jsou:

- Rada Euroregionu,
- Sekretariát Euroregionu,
- Revizní komise Euroregionu.⁴²

3.10.2 Rada Euroregionu

Rada Euroregionu je výkonným orgánem tohoto sdružení. Je složena z celkem šesti členů – tří zástupců strany české a tří zástupců strany polské. Z těchto zástupců je každý rok volen předseda, který vykonává svou funkci po dobu jednoho roku. Schůzka Rady se koná minimálně dvakrát ročně.⁴³

3.10.3 Sekretariát Euroregionu

Sekretariát Euroregionu se skládá ze dvou sekretářů, z nichž každý zastupuje buď českou nebo polskou stranu. Jejich kompetencí je reprezentace Euroregionu navenek, koordinace spolupráce mezi českým a polským sekretariátem a zastupování Euroregionu při jednáních na národní úrovni.⁴⁴

⁴¹ EUROREGION GLACENSIS. *Úvodem*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.euro-glacensis.cz/uvodem.html>

⁴² NETOLICKÝ, Václav. *Euroregiony: úvod do problematiky*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. ISBN 978-80-86754-78-9.

⁴³ NETOLICKÝ, Václav. *Euroregiony: úvod do problematiky*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. ISBN 978-80-86754-78-9.

⁴⁴ NETOLICKÝ, Václav. *Euroregiony: úvod do problematiky*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. ISBN 978-80-86754-78-9.

3.10.4 Revizní komise Euroregionu

Revizní komise plní kontrolní funkci a je složena ze čtyř členů – ze dvou představitelů české strany a dvou strany polské. Jejím úkolem je provádět revize a kontroly v rámci činnosti Euroregionu.⁴⁵

Orgány, které zastupují jen českou stranu jsou:

- Regionální kongres,
- Rada sdružení,
- Předsednictvo,
- Revizní komise,
- Sekretariát.⁴⁶

3.10.5 Regionální kongres

Regionální kongres je nejvyšším orgánem Euroregionu Glacensis. Do pravomocí Regionálního kongresu patří schvalování základních organizačních dokumentů a stanovení výše členských příspěvků. Tento orgán se schází alespoň jednou ročně. Členy kongresu tvoří statutární zástupci orgánů.⁴⁷

Každý zástupce regionálního kongresu má v hlasování k dispozici jeden hlas. Tento princip se však nevztahuje na zástupce krajů, kteří mají hlasy dva. Aby se zástupce kongresu mohl účastnit, musí obdržet pozvánku od předsedy rady na konání. Kromě zástupců se kongresu mohou účastnit také poslanci, senátoři nebo ministři. Mezi uvedenými orgány má regionální kongres nejrozsáhlejší pravomoci.⁴⁸

3.10.6 Rada Sdružení

Rada sdružení je výkonným orgánem s působností všeobecnou. Je složena z nejvýše dvou zástupců z každého okresu a dvou zástupců za každý samosprávný kraj. Členové rady volí

⁴⁵ NETOLICKÝ, Václav. *Euroregiony: úvod do problematiky*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. ISBN 978-80-86754-78-9.

⁴⁶ NETOLICKÝ, Václav. *Euroregiony: úvod do problematiky*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. ISBN 978-80-86754-78-9.

⁴⁷ NETOLICKÝ, Václav. *Euroregiony: úvod do problematiky*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. ISBN 978-80-86754-78-9.

⁴⁸ EUROREGION GLACENSIS. *Stanovy zájmového sdružení právnických osob Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis*. [online]. (PDF). [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: https://m.euro-glacensis.cz/files/o_euroregionu/04.2.stanovy_sdruzeni.pdf

svého předsedu, který stojí v čele samotné rady. Funkční období předsednictva trvá čtyři roky, po kterých následují nové volby předsedy a zástupců rady. Mezi úkoly rady patří příprava, projednávání a předkládání materiálů regionálního kongresu a jmenování či odvolávání sekretářů sdružení.⁴⁹

3.10.7 Předsednictvo

Předsednictvo představuje výkonný orgán rady a se skládá z předsedy a dvou místopředsedů. Rozhodnutí přijatá předsednictvem musí být schválena radou. Předsednictvo plní zastupující roli v Česko-polské radě Euroregionu Glacensis.⁵⁰

Předseda Rady Euroregionu zastává roli reprezentativní a zastupuje celý Euroregion navenek. Má rovněž pravomoc svolávat a řídit zasedání regionálního kongresu nebo rady. Předseda i místopředsedové jsou za svou činnost odpovědní Regionálnímu kongresu.⁵¹

3.10.8 Pracovní skupiny

Pracovní skupiny jsou složeny ze zástupců členů sdružení nebo odborníků v dané oblasti. Jejich účelem je řešení dlouhodobých problémů v Euroregionu. Funkční období těchto skupin není časově přesně stanoveno.⁵²

3.11 Zdroje financování Euroregionu Glacensis

Pro fungování Euroregionu Glacensis je nezbytné získat určitý objem finančních prostředků. Mezi finanční zdroje Euroregionu patří zejména dotace a granty získané z Evropské unie, jež jsou určeny pro realizaci projektů, členské příspěvky, dary a příjmy z vlastní činnosti.⁵³

⁴⁹ NETOLICKÝ, Václav. *Euroregiony: úvod do problematiky*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. ISBN 978-80-86754-78-9.

⁵⁰ NETOLICKÝ, Václav. *Euroregiony: úvod do problematiky*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. ISBN 978-80-86754-78-9.

⁵¹ EUROREGION GLACENSIS. *Stanovy zájmového sdružení právnických osob Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis*. [online]. (PDF). [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: https://m.euro-glacensis.cz/files/o_euroregionu/04.2.stanovy_sdruzeni.pdf

⁵² NETOLICKÝ, Václav. *Euroregiony: úvod do problematiky*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. ISBN 978-80-86754-78-9.

⁵³ EUROREGION GLACENSIS. *Stanovy zájmového sdružení právnických osob Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis*. [online]. (PDF). [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: https://m.euro-glacensis.cz/files/o_euroregionu/04.2.stanovy_sdruzeni.pdf

Mezi další finanční zdroje také patří sdružené prostředky, do kterých spadá Eurofond, který slouží právě k předfinancování projektů. Výše členských příspěvků je určena regionálním kongresem a závisí na počtu obyvatel na území Euroregionu. Stanovení výše členských příspěvků pro jednotlivé členy se řídí Smlouvou o přidruženém nebo mimořádném členství. Datum splatnosti členských příspěvků je rovněž stanoveno regionálním kongresem.⁵⁴

Veškerá činnost související s financemi Euroregionu je řízena podle rozpočtu na stanovený kalendářní rok. Tvorba takového rozpočtu spadá do kompetencí sekretariátu, který následně předkládá rozpočet ke schválení Regionálnímu kongresu. Po uplynutí kalendářního roku je Sekretariát povinen do tří měsíců od tohoto data vypracovat vyúčtování a předat ho členům Euroregionu nejpozději 15 dnů před plánovaným zasedáním Regionálního kongresu, aby mohli vznést případné námitky během zasedání. Zpracované vyúčtování je následně podrobeno finančnímu auditu. Vedení účetnictví má ve své kompetenci Sekretariát, který zaznamenává příjmy a výdaje Euroregionu a spravuje jeho majetek.⁵⁵

3.12 Rozpočet Evropské unie

Pro řádné fungování Evropské unie je zásadní zajistit pravidelný příjem financí. Financování EU probíhá několika různými kanály. Mezi hlavní zdroje financování patří tzv. vlastní zdroje, které zahrnují zejména cla uvalená na zboží, které je dováženo z nečlenských zemí EU. Dále se na financování podílí všechny členské státy formou příspěvků, jenž jsou stanoveny na základě daně z přidané hodnoty a hrubého národního důchodu. Tyto příspěvky jednotlivých zemí jsou stanoveny procentuálně. Kromě toho se EU snaží využívat i přebytky z minulých let a pokuty uložené za porušení předpisů nebo v rámci hospodářské soutěže jako další zdroje financí. Celkový podíl příjmů z těchto zdrojů pro Evropskou unii se může každý rok lišit.⁵⁶

⁵⁴ EUROREGION GLACENSIS. *Stanovy zájmového sdružení právnických osob Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis*. [online]. (PDF). [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: https://m.euro-glacensis.cz/files/o_euroregionu/04.2.stanovy_sdruzeni.pdf

⁵⁵ EUROREGION GLACENSIS. *Stanovy zájmového sdružení právnických osob Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis*. [online]. (PDF). [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: https://m.euro-glacensis.cz/files/o_euroregionu/04.2.stanovy_sdruzeni.pdf

⁵⁶ MACHÁLEK, Petr a kol. *Dotační politiky EU: jak napsat dobrou projektovou žádost*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 9788021071186.

Peníze do rozpočtu EU přicházejí z různých evropských zdrojů. Díky těmto zdrojům mohou země EU dosáhnout většího pokroku společně než každá zvlášť. Důležitý je i fakt, že díky evropskému rozpočtu šetříme veřejné finance. EU financuje různé výzkumné programy a projekty na rozvoj infrastruktury, což vyžaduje relativně malé množství peněz, ale má velký efekt. Znamená to, že se nemusí utrácet tolik peněz na úrovni jednotlivých členských zemí.⁵⁷

Rozpočet Evropské unie je v zásadě investiční rozpočet, který doplňuje státní rozpočty jednotlivých členských států EU. Jeho hlavním cílem je podněcovat růst a hospodářskou soutěž na celoevropské úrovni. Využívá se pouze tam, kde má větší efekt vynaložit peníze na úrovni EU než na úrovni místní, regionální či celostátní. Z rozpočtu se financují například následující aktivity:

- ochrana vnějších hranic EU,
- podpora soudržnosti a ochrana životního prostředí.
- podpora vzdělávacích a výzkumných programů EU, jako jsou programy Erasmus a Horizont,
- prohlubování rozvojové spolupráce,
- prosazování lidských práv
- rozvoj venkovských oblastí.⁵⁸

3.12.1 Víceletý finanční rámec

Dlouhodobý rozpočtový plán, který je také známý jako víceletý finanční rámec (VFR), obvykle stanovuje výdajové priority a limity na sedmileté období. V tomto rámci jsou stanoveny maximální roční částky, nazývané "stropy", které může EU celkově vynaložit. Zároveň jsou určeny hlavní oblasti, na které budou finanční prostředky směřovány. To umožňuje Unii plánovat financování programů několik let dopředu. Stávající VFR byl sestaven na období 2021–2027 a byl vyjednáán Evropským parlamentem, Radou a Komisí.⁵⁹

⁵⁷ GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO KOMUNIKACI, EVROPSKÁ UNIE. *Jak se schvaluje rozpočet EU*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget/how-eu-budget-adopted_cs

⁵⁸ GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO KOMUNIKACI, EVROPSKÁ UNIE. *Jak se schvaluje rozpočet EU*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget/how-eu-budget-adopted_cs

⁵⁹ GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO KOMUNIKACI, EVROPSKÁ UNIE. *Jak se schvaluje rozpočet EU*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget/how-eu-budget-adopted_cs

3.12.2 Roční rozpočet

Každý rok se konají jednání o novém ročním rozpočtu, který je následně potřeba schválit. V tomto rozpočtu jsou stanoveny výdaje a příjmy pro daný rok v rámci mezních částek stanovených v platném víceletém finančním rámci.⁶⁰

O výši rozpočtu a jeho přerozdělování rozhodují společně Evropská komise, Rada a Parlament. Smlouvy EU stanovují, že za plnění rozpočtu je odpovědná Evropská komise (čl. 17 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii a článek 317 Smlouvy o fungování Evropské unie). V závislosti na typu financování může být rozpočet EU spravován buď:

- Evropskou komisí společně s vnitrostátními orgány,
- přímo Evropskou komisí,
- nepřímo jinými orgány v rámci EU nebo mimo ni.⁶¹

3.13 Evropské strukturální a investiční fondy

Evropské strukturální a investiční fondy jsou hlavním nástrojem pro realizaci evropské politiky, zejména politiky hospodářské a politiky sociální soudržnosti. Prostřednictvím těchto fondů se přerozdělují finanční prostředky, jež jsou určeny ke snižování právě ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy Evropské unie a jejich regiony.⁶²

3.13.1 Evropský fond pro regionální rozvoj

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRD) je součástí skupiny tzv. Strukturálních fondů, která byla vytvořena s cílem vyrovnávání nejen hospodářských, ale i sociálních rozdílů mezi regiony v Evropské unii. Tento fond poskytuje finanční podporu prostřednictvím projektů zaměřených na rozvoj regionů, infrastrukturu, inovace, zaměstnanost a další oblasti. Jedním z klíčových cílů EFRD je také podpora přeshraniční spolupráce mezi regiony v rámci EU,

⁶⁰ GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO KOMUNIKACI, EVROPSKÁ UNIE. *Jak se schvaluje rozpočet EU*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget/how-eu-budget-adopted_cs

⁶¹ GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO KOMUNIKACI, EVROPSKÁ UNIE. *Jak se schvaluje rozpočet EU*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget/how-eu-budget-adopted_cs

⁶² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o fondech*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/informace-o-fondech-eu>

která má za účel posilovat hospodářskou a sociální integraci mezi jednotlivými členskými státy.⁶³

Hlavním cílem Evropského fondu pro regionální rozvoj je posílení sociální a ekonomické soudržnosti v Evropské unii. Tento cíl je naplňován prostřednictvím vyrovnávání rozdílů mezi jednotlivými regiony.⁶⁴

Evropský fond pro regionální rozvoj je největším tzv. strukturálním fondem Evropské unie, což znamená, že disponuje největším objemem finančních prostředků určených k podpoře regionálního rozvoje v rámci EU.⁶⁵

V období 2021–2027 bude Evropský fond pro regionální rozvoj investovat s cílem posílit konkurenceschopnost a inteligenci Evropy a jejích regionů. Tato investice se zaměří na inovace a podporu malých a středních podniků a také na rozvoj digitální infrastruktury a digitální konektivity. Dále se fond zaměří na podporu ekologičtějších a nízkouhlíkových iniciativ, které přispějí k odolnosti Evropy vůči změnám klimatu a ekologickým výzvám. V rámci investic se také zvýší mobilita, což přispěje k lepší propojenosti regionů a posílení sociální soudržnosti. Další investice se zaměří na sociální oblast, a to včetně podpory zaměstnanosti, vzdělávání, rozvoje dovedností a sociálního začleňování. Důraz bude kladen na rovný přístup ke zdravotní péči a posílení role kultury a udržitelného cestovního ruchu. V neposlední řadě se tento fond zaměří na přiblížení rozhodování občanům a podporu místně vedeného rozvoje a udržitelného rozvoje měst v celé Evropské unii.⁶⁶

3.13.2 Evropský sociální fond

Tento fond slouží k podporování aktivit v oblastech rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti. Evropský sociální fond zejména podporuje neinvestiční projekty, jimiž mohou být například

⁶³ VILAMOVÁ, Šárka. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: Grada, 2004. Finance (Grada). ISBN 80-247-0828-0.

⁶⁴ WOKOUN, R. a kol. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.

⁶⁵ MATES, Pavel a WOKOUN, René. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN:80-717-5100-6.

⁶⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Programové období 2021-2027*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020>

právě rekvalifikace zaměstnanců, tvorba vzdělávacích programů pro zaměstnance, rozvoj programů vzdělávacích, rozvoj institucí služeb zaměstnanosti či speciální programy pro děti, mládež, osoby se zdravotním postižením či jiné další znevýhodněné obyvatele.⁶⁷

3.13.3 Fond soudržnosti

Tento fond se zaměřuje na poskytování podpory pro jednotlivé členské státy, které mají hrubý národní důchod na obyvatele pod 90 % průměru EU-27. Jeho hlavním cílem je posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti v rámci Evropské unie. Z fondu jsou převážně financovány projekty zaměřené na oblast dopravní infrastruktury a ochrany životního prostředí. V období 2021-2027 na něj mají nárok země jako Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko a Slovinsko.⁶⁸

3.13.4 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova je zdrojem finanční podpory pro programy rozvoje venkova, které jsou financovány Evropskou unií. Tento fond přispívá k lepší konkurenceschopnosti v zemědělství a lesnictví, pomáhá zlepšovat životní prostředí a kvalitu života na venkově.⁶⁹

3.13.5 Evropský námořní a rybářský fond

Hlavním cílem Evropského fondu pro námořní a rybářský sektor je poskytovat pomoc rybářům při jejich přechodu na udržitelné rybolovné metody a také podporovat obyvatele pobřežních oblastí při rozumném uspořádání hospodářských činností.⁷⁰

3.14 Přerozdělování finančních prostředků Evropské unie

Rozpočet Evropské unie je jedinečný v tom, že mimo sdílení finančních prostředků sdílí také zdroje a společnou vizi, jenž spočívá ve sjednoceném členění výzvám a vytváření jednotného

⁶⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o fondech*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/informace-o-fondech-eu>

⁶⁸ EVROPSKÝ PARLAMENT. *Fond soudržnosti*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/96/fond-soudrznosti>

⁶⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o fondech*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/informace-o-fondech-eu>

⁷⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o fondech*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/informace-o-fondech-eu>

celku. Hlavním cílem Evropské unie vždy byla představa dosažení vyšší životní úrovně pro všechny obyvatele Evropy. Financování jednotlivých členských zemí EU a jejich příspěvků není jednotné a závisí na mnoha individuálních faktorech. Výhody jednotného trhu, který existuje a funguje díky EU, jsou mimořádně důležité. Z tohoto důvodu je klíčové, aby EU mohla finance přerozdělovat efektivně podle potřeb jednotlivých členských zemí.⁷¹

Přerozdělování dotací v rámci EU se řídí společnými pravidly a pravidly jednotlivých fondů. Tento regulační rámec stanovuje, jak jsou finanční prostředky rozdělovány mezi členské státy a jak jsou určovány prioritní oblasti pro investice. Při přerozdělování se zohledňuje řada faktorů, včetně míry ekonomického zaostávání regionu, míry nezaměstnanosti, potřeby infrastrukturních investic a dalších sociálně-ekonomických ukazatelů. Tento proces je podporován snahou o posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti v rámci Evropské unie. Přerozdělování dotací je tedy navrženo tak, aby pomohlo vyrovnat rozdíly mezi jednotlivými regiony a podpořilo jejich udržitelný rozvoj.⁷²

Největší část rozpočtu v současnosti přispívá k posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti v Evropské unii. Rozpočet na rok 2023 umožnil Evropské unii uvolnit značné finanční prostředky na zmírnění vážných důsledků ruské agresivní války nejen na Ukrajině, ale i v jižním sousedství a v členských státech. Rozpočtové prostředky také podpořily probíhající udržitelné oživení po koronavirové pandemii a přispěly k ochraně a tvorbě pracovních míst. Významná část rozpočtu byla také věnována vytváření ekologičtější a odolnější Evropy, zajištění úspěšné digitální transformace a podpoře inovací. Mezi další oblasti výdajů patřil boj proti nelegální migraci, zlepšení správy hranic a posílení bezpečnosti.⁷³

3.15 Dotační programy Evropské unie

V současné době probíhá programové období 2021-2027. Po schválení programů začalo v roce 2022 postupné vyhlašování výzev napříč různými programy. Tyto programy byly

⁷¹ MACHÁLEK, Petr a kol. *Dotační politiky EU: jak napsat dobrou projektovou žádost*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 9788021071186.

⁷² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Výdaje*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget/spending_cs

⁷³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Výdaje*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget/spending_cs

pečlivě navrženy s ohledem na přechod na zelenější ekonomiku a také zohledňují dopady covidové pandemie. V roce 2023 se začaly České republice vyplácet první finanční prostředky z EU, což představuje důležitý milník pro realizaci projektů a iniciativ podporovaných v rámci evropských programů. Tato finanční podpora je nezbytná pro posílení a rozvoj oblastí, které jsou v souladu s prioritami a cíli stanovenými v rámci evropské spolupráce.⁷⁴

Existuje řada programů, které jsou řízeny ministerstvy ČR a pokrývají různé oblasti, jako je doprava, regionální rozvoj, průmysl, školství, životní prostředí, zaměstnanost, bezpečnost, migrace a další. K těmto programům patří také programy přeshraniční spolupráce, mezi které se řadí například INTERREG-Česko-Polsko 2021-2027, INTERREG-Slovensko-Česko 2021-2027, INTERREG-Rakousko-Česko 2021-2027, INTERREG-Bavorsko-Česko 2021-2027 a Program spolupráce Sasko-Česko 2021-2027. Tyto programy mají za cíl podporovat spolupráci na přeshraniční, nadnárodní a meziregionální úrovni v různých oblastech. Vedle těchto programů existují také programy nadnárodní a mezinárodní, ke kterým patří například také Program nadnárodní spolupráce Interreg Central Europe 2021-2027 či Program mezinárodní spolupráce INTERACT a další.⁷⁵

3.15.1 Interreg

Interreg je program financovaný Evropskou unií, který podporuje spolupráci mezi různými regiony v Evropě. Jeho hlavním cílem je snižovat rozdíly v hospodářském a sociálním rozvoji mezi různými částmi EU. Program se zaměřuje na financování projektů, které se týkají různých oblastí, jako jsou doprava, životní prostředí, zaměstnanost nebo kultura. Tím, že podporuje spolupráci a výměnu zkušeností mezi regiony, přispívá k posílení evropské solidarity a jednoty. Je to důležitý nástroj evropské regionální politiky, který pomáhá posilovat integraci a rozvoj různých částí Evropy. Cílem programu je snižovat sociální, hospodářské a územní rozdíly mezi různými regiony a zlepšovat kvalitu života obyvatel prostřednictvím spolupráce napříč hranicemi. Program se zaměřuje na podporu projektů,

⁷⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Programové období 2021-2027*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020>

⁷⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Programy*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/programy>

které překračují hranice mezi členskými státy EU nebo mezi členskými státy a sousedními zeměmi mimo EU. Tímto způsobem Interreg podporuje integraci a rozvoj regionů prostřednictvím přeshraniční spolupráce a posiluje evropskou solidaritu.⁷⁶

3.15.2 Interreg V-A ČR-PL 2014-2020

Tento program umožňuje financování přeshraničních projektů v česko-polském příhraničí. Program je řízen Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, nicméně hlavními kontaktními místy pro zájemce o program a příjemce dotací jsou Společný sekretariát, jenž má sídlo v Olomouci, a krajské úřady, jenž sídlí v daném programovém území.⁷⁷

Společné projekty v rámci tohoto programu musí splňovat podmínku dopadu na obou stranách hranice a také musí přinášet užitek obyvatelům daného podporovaného území. Projekty by měly řešit společný problém nebo rozvíjet společný potenciál partnerů. Neměly by tedy řešit pouze jejich individuální potřeby, ale naopak by se měli na projektech podílet oba partneři. Výstupy projektu by měly být využívány cílovými skupinami z druhé strany hranice, i po ukončení fyzické realizace projektu.⁷⁸

Projekty musí být realizovány v dotačním území programu, které zahrnuje regiony NUTS 3. Do těchto regionů patří 5 českých krajů: Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský, a 6 polských podregionů: Bielski a Rybnicki (Slezské vojvodství), Jeleniogórski a Wałbrzyski (Dolnoslezské vojvodství), Nyski a Opolski (Opolské vojvodství). Do dotačního území na polské straně dále spadá okres Strzeliński (podregion Wrocławski v Dolnoslezském vojvodství) a okres Pszczyński (podregion Tyski ve Slezském vojvodství).⁷⁹

⁷⁶ SÄCHSISCHE AUFBAUBANK, INTERREG. *Co je Interreg?* [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.sn-cz2027.eu/cz/program/co-je-interreg>

⁷⁷ INTERREG V-A Česká republika - Polsko. *Základní informace o programu*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://cz.cz-pl.eu/zakladni-informace-o-programu>

⁷⁸ INTERREG V-A Česká republika - Polsko. *Základní informace o programu*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://cz.cz-pl.eu/zakladni-informace-o-programu>

⁷⁹ INTERREG V-A Česká republika - Polsko. *Základní informace o programu*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://cz.cz-pl.eu/zakladni-informace-o-programu>

3.15.3 Interreg Česko-Polsko 2021-2027

Tento nový program se zaměřuje na regionální a místní projekty s přeshraničním významem a klade velký důraz na jejich skutečné přeshraniční dopady. Financovány budou pouze projekty, které dokážou prokázat významný pozitivní dopad na české a polské příhraničí. Podpora z programu bude směřována zejména veřejnoprávním institucím a neziskovým organizacím. Každý projektový partner musí mít minimálně jednoho partnera se sídlem na opačné straně česko-polské hranice. Všechna opatření financovaná z programu musí mít přeshraniční dopad, což znamená, že jejich účinky musí být patrné po obou stranách česko-polské hranice.⁸⁰

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR nadále zůstává řídicím orgánem tohoto nového programu a kontrolním orgánem je opět Centrum pro regionální rozvoj ČR. Společný sekretariát programu bude mít i nadále své sídlo v Olomouci. Alokace tohoto programu činí 167 mil. EUR. Program je rozdělen do pěti oblastí:

- cestovní ruch,
- doprava,
- IZS a životní prostředí,
- podnikání a spolupráce institucí a obyvatel.⁸¹

3.15.4 Fond mikroprojektů

Fond mikroprojektů slouží k podpoře menších projektů s nižším finančním rozpočtem, které mají lokální význam a projevují se přeshraničními dopady. Jeho hlavním účelem je podpora a rozvoj spolupráce mezi komunitami na obou stranách hranice s důrazem na společné posilování kulturních, sociálních a ekonomických vztahů. Tyto mikroprojekty se zaměřují především na rozvoj mezilidských přeshraničních vztahů, osvětové a kulturní aktivity a občanské iniciativy. Fond také podporuje projekty, které si kladou za cíl zlepšení infrastruktury v daném území, a to zejména v oblasti infrastruktury cestovního ruchu s přeshraničním dosahem. V období 2014-2020 tvořily finanční prostředky určené pro Fond mikroprojektů 20 % celkového rozpočtu programu, který činil celkem 45 244 343 EUR.

⁸⁰ EUROREGION GLACENSIS. *Informace o programu*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.euro-glacensis.cz/info-o-programu-interreg.html>

⁸¹ KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE. *Interreg Česko - Polsko 2021 - 2027*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/interreg-cesko-polsko-2021-2027-cl-5874.html>

Tyto prostředky byly následně rozděleny mezi šest správců fondu působících v euroregionech na česko-polské hranici. Pro českou stranu to bylo 4 952 436 EUR a pro polskou stranu 4 895 947 EUR. Celkový součet činí tedy 9 848 383 EUR.⁸²

3.16 Získání evropské dotace

Získání dotace z Evropských strukturálních a investičních fondů zahrnuje několik základních kroků. Prvním krokem je vytvoření projektového záměru, který slouží jako základní dokument popisující cíle, aktivity a očekávané výsledky projektu. Následně je třeba vybrat vhodný program, který odpovídá charakteru a cílům projektu. Poté následuje fáze zpracování a předložení žádosti o podporu, která obsahuje detailní informace o projektu, jeho rozpočet a plán financování.⁸³

3.16.1 Vytvoření podrobného projektového záměru

Prvním krokem je jasně si definovat, na co konkrétně potřebujeme finanční prostředky, a poté vypracovat podrobný projektový záměr. Projektový záměr by měl obsahovat přesně specifikovaný cíl, logickou strukturu a jasné určení cílových skupin, na které je projekt zaměřen. Důležitou součástí projektového záměru je i pečlivě promyšlený rozpočet a zvažování různých možností financování projektu.⁸⁴

3.16.2 Nalezení příslušného programu a v něm konkrétní oblasti podpory

Podle stanoveného cíle projektového záměru vyhledáme vhodný program, který umožňuje financování našeho záměru. Detailní informace o hledaném programu jsou k nalezení v jeho programovém dokumentu, kde jsou specifikovány podporované oblasti a cíle programu. Takový dokument rovněž obsahuje přehled typů žadatelů, jenž mají možnost o podporu požádat.⁸⁵

⁸² EUROREGION NEISSE-NISA-NYSA. *Fond mikroprojektů v rámci přeshraniční spolupráce INTERREG V-A Česká republika - Polsko*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.ern.cz/index.php?D=293>

⁸³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

⁸⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

⁸⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

3.16.3 Podání žádosti

Žádost o podporu je klíčový dokument, který rozhoduje o úspěchu žádosti. Při jejím vytváření slouží jako průvodce příručky a metodické pokyny řídicích orgánů. K dispozici jsou tištěné a elektronické verze příruček, a žadatelé mohou využít také konzultace s odborníky z řídicích orgánů nebo zprostředkujících subjektů, stejně jako speciální semináře. Je také nutné počkat, zda se pro daný projektový záměr otevře vhodná výzva. Existují průběžné výzvy, do kterých lze podat žádost během delšího období a jsou vyhodnocovány postupně. Kolové výzvy, které jsou otevřeny po několik týdnů až měsíců, se současně vyhodnocují se všemi podanými žádostmi. Informace o vyhlášených výzvách jsou uvedeny v harmonogramu výzev. Výzva vždy specifikuje podmínky pro předložení žádosti o podporu, jako jsou typy podporovaných oblastí, délka výzvy, oprávnění žadatelé, míra podpory a geografické zaměření. Podané žádosti o podporu vyhodnocuje řídicí orgán nebo jím pověřená instituce, jenž je známá jako zprostředkující subjekt. Žádost se všemi povinnými dokumenty a přílohami se podává v stanoveném termínu prostřednictvím elektronického systému ISKP MS 2014+ a v případě přeshraničních programů přes ISKP21+.⁸⁶

3.16.4 Posouzení žádosti

Řídicí orgán nebo zprostředkující subjekt hodnotí žádosti o podporu na základě kritérií stanovených v rámci výzvy. Informace o průběhu hodnocení, jako je doba trvání procesu nebo podmínky pro úspěšné získání podpory, jsou k dispozici v Příručce pro žadatele/příjemce, která je ke stažení na webových stránkách příslušného operačního programu během platnosti výzvy. Je důležité mít aktuální verzi příručky pro žadatele.⁸⁷

Po dokončení hodnocení jsou žadatelé informováni o výsledku. Pokud je výsledek negativní, mají možnost podat odvolání. Postup při odvolání proti výsledku hodnocení je stanoven řídicími orgány jednotlivých operačních programů.⁸⁸

⁸⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

⁸⁷ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

⁸⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

3.16.5 Realizace projektu

Po úspěšném schválení žádosti následuje uzavření smlouvy s úspěšným žadatelem, která detailně stanovuje podmínky pro realizaci projektu. Tato smlouva je hlavním dokumentem, který určuje práva a povinnosti obou stran – žadatele a financujícího orgánu. Obsahuje širokou škálu ustanovení, mezi něž patří pravidla pro výběr dodavatelů a subdodavatelů, požadavky na veřejnou transparentnost a zpřístupňování informací, pravidla pro správu a archivaci dokumentů, mechanismy řešení sporů a další relevantní ustanovení, která jsou velmi důležitá pro řádný průběh projektu a správu finančních prostředků. Tímto způsobem smlouva zajišťuje, že projekt bude realizován v souladu se stanovenými cíli a dodržováním platných pravidel a postupů.⁸⁹

3.16.6 Žádost o platbu

Žádost o platbu je dalším důležitým krokem v procesu získání finančních prostředků z evropských fondů. Tato žádost je podána řídicímu orgánu nebo jeho zastupující instituci a slouží k vyžádání financí na realizaci projektu. Platby mohou nabývat různých forem, jako je například proplácení již uskutečněných výdajů (tzv. ex-post platba), předplacení prostředků na plánované aktivity (tzv. ex-ante platba) nebo kombinací obou forem. Specifické podmínky pro podání žádosti o platbu jsou stanoveny příslušným řídicím orgánem a musí být dodrženy žadatelem, aby bylo možné získat požadované finanční prostředky.⁹⁰

3.16.7 Vyhodnocení a vyúčtování

Při podání žádosti o platbu je nezbytné dodržovat podmínky stanovené ve smlouvě uzavřené mezi žadatelem a řídicím orgánem. Je důležité průběžně shromažďovat důkazy, jako jsou fotografie, prezenční listiny nebo předávací protokoly, které slouží k ověření výdajů a k doložení faktur za realizované aktivity, jako jsou například školení a semináře. Řídicí orgán poté provede kontrolu oprávněnosti našich nároků. V případě, že jsou naše nároky považovány za způsobilé, jsou finanční prostředky poskytnuty poměrně rychle. Avšak pokud by některé výdaje byly označeny jako nezpůsobilé, například kvůli nedostatečné dokumentaci nebo chybnému doložení (například nesrovnalost mezi objednávkou a

⁸⁹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

⁹⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

fakturou), řídicí orgán provede korekci a částku, na kterou máme nárok, nám případně sníží.⁹¹

3.16.8 Kontrola na místě

Kromě prověření dokumentace může kontrola zahrnovat i fyzickou prohlídku místa, kde se projekt realizuje. Tím se ověřuje, zda je stavba či akce realizována podle plánů a zda odpovídá stanoveným specifikacím. Kontrolor také může posoudit finanční aspekty projektu. Například zda jsou faktury a platby řádně dokumentovány a zdali jsou v souladu s uzavřenou smlouvou a pravidly fondů. Po provedení kontroly je sestaven podrobný protokol, který obsahuje zjištěné nedostatky a doporučená opatření. Pokud jsou zjištěny nedostatky, které by mohly vést k porušení pravidel financování projektu, je třeba je co nejdříve napravit. Tyto kontroly jsou důležitým nástrojem pro zajištění transparentnosti a řádného využití finančních prostředků Evropské unie.⁹²

3.16.9 Publicita projektu

Publicita projektů financovaných z fondů EU je důležitým aspektem transparentnosti a informovanosti veřejnosti o využití evropských prostředků. Každý příjemce dotace má závazek dodržovat pravidla týkající se publicity, která jsou detailně specifikována v příručkách pro žadatele a příjemce poskytnutých řídicími orgány programů. Při projektech menšího rozsahu je běžným způsobem plnění publicity vyvěšení plakátu o velikosti A3 na místě, kde se projekt realizuje. Tento plakát informuje okolí o financování projektu z fondů EU a zdůrazňuje jeho význam pro danou lokalitu. Naopak u větších a finančně náročnějších projektů je vyžadováno širší zviditelnění pomocí velkoplošného banneru nebo billboardu umístěného v okolí projektu. Po dokončení projektu jsou tyto dočasné nosiče nahrazeny pamětní deskou, která trvale informuje veřejnost o realizaci a významu projektu. Zásadní je, aby informace o projektu zůstávaly veřejnosti dostupné minimálně po dobu, po kterou je projekt udržitelný a jeho výhody jsou stále patrné pro obyvatele dané oblasti. Takové opatření napomáhá nejen k informovanosti veřejnosti, ale také k udržení důvěry vůči programům a fondům EU.⁹³

⁹¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

⁹² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

⁹³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

3.16.10 Udržitelnost projektu

Dnem posledního proplacení platby projektu odpovědnost žadatele nekončí. Právě naopak, od tohoto okamžiku je nezbytné udržovat projekt aktivní i bez dalších finančních dotací po dobu, na kterou jste se zavázali ve smlouvě. Tato doba se obvykle pohybuje kolem pěti let, ale u některých projektů může být i kratší, třeba jen tři roky. Nedostatečná udržitelnost projektu může vést k sankcím a v extrémních případech může být požadováno vrácení části nebo celé dotace.⁹⁴

4. Vlastní práce

V této části práce budou představeny jednotlivé podobné vybrané obce. Obce budou vybrány na základě počtu obyvatel k 1. lednu 2023 od Českého statistického úřadu a následně podle toho, zda jsou aktivní v rámci česko-polské přeshraniční spolupráce. V rámci této práce, pro ojedinělý příklad, bude rovněž vybrána i jedna obec, která o česko-polskou přeshraniční spolupráce zájem nemá. U všech obcí budou sledovány různé aspekty, konkrétně jejich charakteristika, organizační struktura, historie, aktivita, a nakonec hlavně významné česko-polské projekty, které v těchto obcích byly realizovány. Tyto projekty budou v následující kapitole porovnávány, a proto bylo nutné stanovit tzv. výzkumné otázky, které jsou zaměřeny právě na kritéria, podle kterých bude poté v již zmíněné následující kapitole provedena jejich komparace. Těmito otázkami jsou:

- Jaký byl finanční přínos projektu?
- Jací aktéři se do projektu zapojili?
- Jaký měl projekt dosah?
- Jaký byl hlavní motiv pro realizaci projektu?

Tyto otázky budou následně u každého projektu uvedeny ve zkrácené formě, a to: finanční přínos, aktéři, dosah a hlavní motiv. Pomocí analýzy dostupných zdrojů, dokumentů a polostrukturovaných rozhovorů budou tyto otázky následně zodpovězeny na konci popisu jednotlivých projektů v této kapitole. U finančního přínosu budou uvedeny pouze celkové rozpočty na projekt pro oba partnery, dále pak poskytnutá dotace z Evropské unie, a nakonec

⁹⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

veřejné zdroje, a to vše opět v rámci celého projektu pro oba partnery. Jelikož se jedná o projekty, které financují evropské fondy, budou všechny částky uvedeny v Eurech.

4.1 Město Borohrádek

Město Borohrádek se rozkládá v údolí řeky Tiché Orlice na okraji Třebechovické tabule, tedy na severovýchodě České republiky v okrese Rychnov nad Kněžnou v Královéhradeckém kraji, a to přibližně 30 km jihovýchodně od Hradce Králové a cca 10 km jihozápadně od Kostelce nad Orlicí. Město se také nachází v nadmořské výšce 258 m, jeho rozloha je 13,99 km² a má dle ČSÚ k 1.1. 2023 2 119 obyvatel. Městem rovněž protéká řeka Tichá Orlice. Městem prochází silnice I/36, která propojuje města okresu Rychnov nad Kněžnou s Pardubicemi. Katastrální území tohoto města je tvořeno obcemi Borohrádek a Šachov. Mezi přírodní zajímavosti jednoznačně patří lužní lesy se vzácnými rostlinami či přírodní koupaliště Splav. Město je ze všech stran obklopeno borovými lesy a část těchto příměstských lesů slouží jako rekreační les, ve kterém jsou udržované stezky a odpočívadla a část území města také patří do Přírodního parku Orlice.⁹⁵

Město Borohrádek je vybaveno technickou i sociální infrastrukturou. Pro výchovu mládeže je zde zřízena mateřská škola, základní škola T. G. Masaryka a Církevní základní škola, která je jedna z mála škol tohoto typu ve Východních Čechách. Ve městě je také knihovna, kino, pošta, zdravotnické zařízení a několik sportovišť, kde fungují místní sportovní oddíly. Je zde i spolek dobrovolných hasičů. Ve městě se rovněž nachází několik restauračních zařízení.⁹⁶

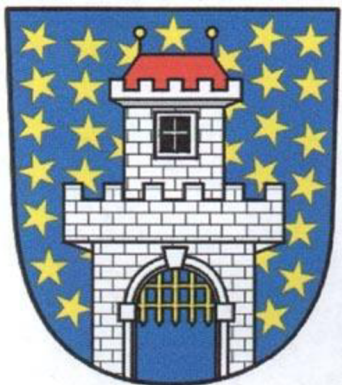
Mezi nejvýznamnější památky Borohrádku patří rokoková plastika sousoší Panny Marie, která se nachází na zdejším náměstí, dále pak barokní kostel sv. Michaela Archanděla v ulici T. G. Masaryka, který pochází ze 17. století a v neposlední řadě také historická dřevěná zvonice a historická fara. Dominantou města je jednoznačně též empírový zámek z roku 1920, který však v současné době slouží jako domov důchodců.⁹⁷

⁹⁵ WANET s.r.o. *Borohrádek*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10400/borohradek/>

⁹⁶ WANET s.r.o. *Borohrádek*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10400/borohradek/>

⁹⁷ WANET s.r.o. *Borohrádek*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10400/borohradek/>

Obrázek č. 3 – Znak města Borohrádek

Zdroj: webové stránky města Borohrádek

4.1.1 Organizační struktura města

Město Borohrádek vykonává pouze působnost samostatnou a spadá do správního obvodu města Kostelec nad Orlicí. Zastupitelstvo města je složeno z 15 zastupitelů a radu města tvoří 5 členů, kteří jsou voleni právě z výše zmíněného zastupitelstva.⁹⁸ V čele místní samosprávy stojí starosta Mgr. Martin Moravec který má svého místostarostu, jímž je JUDr. Josef Moravec. Město Borohrádek má zřízenou funkci tajemníka městského úřadu. Tuto funkci v současné době zastává pan Zdeněk Cablk.⁹⁹

Borohrádek má též zřízeny komise a výbory, mezi které se zřizuje zastupitelstvo a rada města, jsou jimi:

- Komise pro životní prostředí a monitoring provozní bezpečnosti stromů,
- Komise pro tělovýchovu a sport,
- Kulturní komise,
- Stavební komise,
- Školská komise,
- Povodňová komise,
- Zvláštní komise – Sbor pro občanské záležitosti,
- Kontrolní výbor,
- Finanční výbor,

⁹⁸ MĚSTO BOROHRÁDEK. *Organizační struktura*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/organizacni-struktura>

⁹⁹ MĚSTO BOROHRÁDEK. *Vedení města a městského úřadu*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/vedeni-mesta-mestskeho-uradu>

- Osadní výbor.¹⁰⁰

Město rovněž zřizuje organizační složky, které slouží místním obyvatelům i městu samotnému. Těmito složkami jsou:

- Klub důchodců,
- Mateřská škola a základní škola,
- Městská knihovna,
- Městské kino, Místní hospodářství a Technické služby.¹⁰¹

V Borohrádku také působí řada sdružení a spolků, které se aktivně podílejí na životě města. Těmito spolky jsou Sbor dobrovolných hasičů Borohrádek, Myslivecký spolek Borohrádek a v neposlední řadě též Vodácký spolek Cvak Team Borohrádek, TJ Lokomotiva Borohrádek, TJ Sokol a Asociace Sport pro všechny.¹⁰²

4.1.2 Historie města

V Kronice české, od autora Přibíka z Radenína, se objevilo v roce 1289 jméno Bohuslava z Boru, který mohl být prvním pánem z Borohrádku, avšak tato domněnka není nijak podložena a první doložený vlastník se objevil až později. Roku 1308 porazil Jaroslav z Borohrádku společně se Ctiborem z Uherska mezi Opočnem a Turovem vojska Fridricha Habsburského a stal se tak prvním držitelem vsi Borohrádku. Nicméně, první zmínka o panství Borohrádek, které v té době patřilo k Potštejně, pochází z roku 1342. Později tvrz, městečko a 15 vesnic získala Eliška, jenž byla vdovou po Mikuláši z Potštejna, který roku 1339 zahynul při dobytí Potštejna markrabětem Karlem. Tvrz v průběhu let často střídala své majitele. V roce 1582 panství koupil Kryštof Betengel starší z Neunperka, který později přikoupil Rychnov a obě panství tak spojil. Betengelové v průběhu let přebudovali na panský dům a hospodářskou část, tedy dva samostatné objekty. V roce 1811 panství zachvátil požár, po kterém proběhla v letech 1916–1920 výstavba empírového zámku, který následně

¹⁰⁰MĚSTO BOROHRÁDEK. *Organizační struktura*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/organizacni-struktura>

¹⁰¹ WANET s.r.o. *Borohrádek*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10400/borohradek/>

¹⁰² MĚSTO BOROHRÁDEK. *Spolky, spolková činnost*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/spolky>

sloužil pro úřední účely a občasné ubytování majitelů. Borohrádek byl roku 1971 vyhlášen městem, nicméně má podle zachovalého pečetiidla městský znak již od 15. století.¹⁰³

4.1.3 Aktivity města

Město Borohrádek je součástí také několika organizací. Těmito organizacemi jsou Euroregion Glacensis, Místní akční skupina Nad Orlicí,¹⁰⁴ Dobrovolný svazek obcí Tichá Orlice, jehož předsedou je místostarosta města JUDr. Josef Moravec. Město má též svůj zpravodaj s názvem Zpravodaj města Borohrádek, jímž informuje občany o aktuálním děním v obci a o tom, co se událo.

4.1.4 Projekty

4.1.4.1 Dějiny, tradice a příroda – dnešní trend turistiky

Dle nalezených informací na internetových stránkách MMR ČR a zprávy o projektu (viz. Příloha č. 1 a č. 2) je patrné, že se v rámci tohoto projektu, který se realizoval v období od 1. dubna do 31. prosince 2018, se na náměstí v Borohrádku 1. prosince 2018 uskutečnila Slavnost rozsvícení vánočního stromu. Náměstí bylo zaplněno stánky a nechybělo ani podium, na kterém vystoupily děti z mateřských a základních škol, hudební skupina ANTREE, žesťový kvintet a žáci z pěveckého oddělení ZUŠ Týniště nad Orlicí. Všude také byla vánoční výzdoba, adventní věnce a další vánoční dekorace. Na akci také dorazili občané z polského partnerského města Cieplowod, kteří zde představili polské vánoční ozdoby a další tradiční výrobky. Následně 9. prosince 2018 byli zástupci Borohrádku pozváni do projektového partnerského města Cieplowod, a to konkrétně do zdejší sportovní haly, kde probíhala akce Přehled vánočních zvyků a tradic. Ve spolupráci s Klubem důchodců Borohrádek byly připraveny naopak české tradiční výrobky a pokrmy, které byly následně na akci představeny. Z článku ve Zpravodaji města Borohrádek (číslo 6, listopad – prosinec 2018) je zřejmé, že obě proběhlé akce byly velmi zdařilé a všem účastníkům se velmi líbily. Velký úspěch v Polsku měly zejména české tradiční pokrmy a zástupci Borohrádku si následně z této akce odvezli diplom s krásnou cenou. Díky všem nalezeným zdrojům je možné nakonec odpovědět na výzkumné otázky níže.

¹⁰³ MĚSTO BOROHRÁDEK. *Od historie po současnost*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/historie>

¹⁰⁴ NAD ORLICÍ, o. p. s. *Aktuality*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <http://www.nadorlici.cz/>

Finanční přínos: 18 461 EUR (celkový rozpočet), 15 691,85 EUR (dotace EU), 2 769,15 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Borohrádek, město Cieplowod, Klub důchodců Borohrádek, veřejnost

Dosah: 100 účastníků (2018), 150 účastníků (2019)

Hlavní motiv: zlepšení sociálních vztahů místních obyvatel, navázání nových kontaktů, zvýšení atraktivity obce, zvýšení povědomí o tradicích v České republice a Polsku

4.1.4.2 Senioři bez hranic

Tento projekt byl dle informací z internetových stránek MMR ČR a z plakátu o projektu (viz. Příloha č. 3) realizován v období od 1. ledna 2022 do 31. října 2022, a to ve spolupráci s Kulturním a propagačním centrem Zlotý Stok. V rámci tohoto projektu byly realizovány hned 6 akcí. První akcí byl Babský bál, který se konal 8. dubna 2022 a byl zároveň prvním setkání českých a polských seniorů. Polská delegace se nejdříve zastavila ve zdejší církevní škole, kde byl připraven velikonoční program. Ve večerních hodinách následoval již zmíněný Babský bál, který se konal v místním kině a uvedl ho pan starosta Borohrádku přivítáním paní ředitelky Kulturního a propagačního centra ve Zlotém Stoku a zbytku polské delegace. Následující den byla pro polskou delegaci připravena návštěva Třebechovického muzea betlémů. Druhou uskutečněnou akcí byly Sportovní hry seniorů. Tato akce se uskutečnila 9. června 2022 v sokolovně v Borohrádku, kde se čeští a polští senioři utkali v různých sportovních disciplínách. Součástí této akce bylo i losování tomboly a vystoupení Skautské kapely z Hradce Králové. Třetí akcí byla Polsko-česká spartakiáda seniorů Zlotý Stok, která se uskutečnila 1. května 2022 v parku u Kulturního a propagačního centra v Zlotém Stoku v Polsku. Senioři mezi sebou soutěžili v čtyřech disciplínách. Po soutěži byl opět čas na přátelské posezení u živé hudby. Čtvrtou realizovanou akcí byl pochod Nordic Walking, který byl připraven ve městě Zlotý Stok na 30. července 2022, avšak samotný pochod se kvůli špatnému počasí neuskutečnil. Náhradním programem byla návštěva zdejšího bývalého zlatého dolu s muzeem hornictví a minerálů. Odpolední sportovní program plný soutěží byl pak přesunut do zdejší školní tělocvičny. Pátou akcí byl Polsko-český ples seniorů – SENIORVITA, který se konal 13. srpna 2022 ve Zlotém Stoku-Makolnu, a to ve společenském sále místní hasičské zbrojnice. Pro účastníky bylo připraveno bohaté občerstvení, živá hudba, soutěže, hry. Senioři se na plese velmi dobře bavili. Druhý den pak seniory čekala prohlídka místní hornické osady, kde si rovněž vyzkoušeli rýžování zlata. Šestou a zároveň poslední akcí, jež se v rámci projektu realizovala

byl Pochod Borohrádek, který se konal 1. října 2022. Jednalo se o tradiční pochod okolím Borohrádku. Pro účastníky, kterých se sešlo celkem 210, byly připraveny dvě trasy – delší a kratší. Kratší trasu absolvovali právě čeští a polští senioři. Na samotné trase pak byly připraveny další soutěže a hry. V odpoledních hodinách se pak polská delegace vypravila na prohlídku zámku a minizoo v Častolovicích.

Zástupci městského úřadu obce Borohrádek dále v reportu zhodnotili tento ročník projektu jako vydařený, jelikož senioři na obou stranách byli velmi spokojeni a také že se těší na další spolupráci. Z výše zmíněných nalezených zdrojů o projektu, lze odpovědět na výzkumné otázky. Tyto otázky jsou uvedeny s příslušnými odpověďmi níže.

Finanční přínos: 17 579 EUR (celkový rozpočet), 14 942 EUR (dotace z EU), 2 637 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Borohrádek, Klub důchodců Borohrádek, Kulturní a Propagační centrum ve Zlotém Stoku, veřejnost

Dosah: Klub důchodců Borohrádek, seniorská organizace Zlotý Stok, veřejnost (účastníci akcí)

Hlavní motiv: podpora zájmu a zvýšení povědomí o historii a tradice v dané oblasti, prohloubení kulturních a sportovních aktivit města, zlepšení kvality života, rozvoj mezilidských přeshraničních vztahů, zvýšení pocitu sounáležitosti občanů a zejména seniorů, dětí a mládeže, propagace pohybu a zdravého životního stylu

4.2 Město Kopidlno

Kopidlno je malebné město, které leží na východě České republiky v okrese Jičín v Královéhradeckém kraji a má dle ČSÚ k 1.1. 2023 2 190 obyvatel. Město se nachází zhruba 13 km jihozápadně od Jičína, a to podél silnice, která je hlavním tahem z Jičína na Poděbrady. Kopidlno leží v nadmořské výšce 219 m a skládá se z několika částí: Kopidlno, Drahoraz, Mlýnec, Ledkov a Pševs. Navzdory své poměrně malé rozloze má toto město bohatou historii a rozmanitou nabídkou aktivit pro místní obyvatele a turisty.¹⁰⁵

¹⁰⁵ WANET s.r.o. *Kopidlno*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9960/kopidlno/>

Kopidlno je též známé pro svou bohatou kulturní nabídkou, jelikož se ve městě nachází Kulturní a vzdělávací centrum, kde se konají různé koncerty, divadelní představení a výstavy. Oblíbeným místem pro setkávání zdejších obyvatel je také Městská knihovna. Ve městě se rovněž konají tradiční akce, jako je pouť, jarmark nebo vánoční trhy. Sportovní vyžití zajišťuje víceúčelová sportovní hala, fotbalové hřiště, tenisové kurty a cyklostezky vedoucí krásnou krajinou Polabí. Ve městě se nachází také pošta, zdravotní středisko a obvodní oddělení policie. Okolí Kopidlna je skvělé prostředí pro pěší turistiku a cykloturistiku. Turisté mohou navštívit krásnou Přírodní rezervaci Libický luh, hrad Pecku či zámek Dětenice.¹⁰⁶

Dominantou Kopidlna je náměstí Karla IV., které zdobí renesanční radnice z 16. století, morový sloup z roku 1715 a kašna s plastikou Neptuna. Mezi významné památky města patří také kostel sv. Jakuba Staršího ze 14. století, barokní zámek s anglickým parkem a židovský hřbitov. Dá se tedy říct, že Kopidlno je historické město.¹⁰⁷

Obrázek č. 4 – Znak města Kopidlno

Zdroj: webové stránky města Kopidlno

4.2.1 Organizační struktura města Kopidlno

Město Kopidlno vykonává pouze působnost samostatnou a spadá do správního obvodu města Jičín. Zastupitelstvo Kopidlna se skládá z 15 zastupitelů, kteří jsou voleni na 4 roky. Zastupitelstvo rozhoduje o všech důležitých záležitostech města, schvaluje rozpočet a

¹⁰⁶ WANET s.r.o. *Kopidlno*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9960/kopidlno/>

¹⁰⁷ WANET s.r.o. *Památky a zajímavosti Kopidlno*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9960/kopidlno/pamatky-turistika/>

kontroluje práci Rady města. Rada města, která je výkonným orgánem místní samosprávy, je složena z 5 členů, kteří jsou voleni ze zastupitelstva. Rada města zajišťuje běžný chod města a plní úkoly uložené zastupitelstvem. V čele místní samosprávy je starosta Ing. Karel Žižka, který má dva své místostarosty, a to Ing. Martina Kinčla a Ing. Veroniku Žižkovou. Kopidlno má také zřízenou funkci tajemníka městského úřadu, kterou v současné době zastává Ing. Hana Palečková, nicméně ve své funkci.¹⁰⁸

Město Kopidlno rovněž zřizuje komise a výbory, které slouží jako poradní orgány zastupitelstva a Rady města. Mezi tyto komise a výbory patří:

- Komise pro projednávání přestupků,
- Finanční výbor,
- Kontrolní výbor,
- Výbor pro kulturu a sport,
- Výbor pro životní prostředí.¹⁰⁹

Ve městě jsou také zřízeny organizační složky, které zajišťují různé služby pro občany i město samotné. Mezi tyto organizační složky patří:

- Základní škola a Mateřská škola Kopidlno,
- Místní hospodářství,
- Kulturní a vzdělávací centrum,
- Městská knihovna Kopidlno,
- Sportovní zařízení města Kopidlno s víceúčelovou sportovní halou.¹¹⁰

Působí zde také řada sdružení a spolků, které se aktivně podílejí na životě města. Těmito spolky jsou Sbor dobrovolných hasičů Kopidlno, který pořádá například hasičské soutěže, cvičení nebo také preventivní akce. Dále pak Sokol Kopidlno, jenž organizuje cvičební hodiny všechny věkové kategorie a další sportovní či kulturní akce.

¹⁰⁸ MĚSTO KOPIDLNO. *Zastupitelstvo města*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.kopidlno.cz/slozeni%2Dzastupitelstva%2Dmesta/os-3835/p1=28339>

¹⁰⁹ MĚSTO KOPIDLNO. *Město Kopidlno – Kontakt*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.kopidlno.cz/kontakt/os-10/p1=28417>

¹¹⁰ WANET s.r.o. *Kopidlno*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9960/kopidlno/>

4.2.2 Historie Kopidlno

První písemná zmínka o Kopidlně pochází z roku 1322. V té době se jednalo o malou vesnici, která patřila vladyckému rodu Kopidlnských. V roce 1365 získalo Kopidlno městská práva od krále Karla IV. Město se pak dále rozvíjelo a v 15. století se stalo významným obchodním centrem. V roce 1420 bylo město vypáleno husity. V 16. století patřilo Kopidlno rodu Trčků z Lípy, za jejichž vlády zažilo další významný rozkvět. Po bitvě na Bílé hoře v roce 1620 bylo Kopidlno zabaveno a jeho majitelé se museli vystěhovat. V 19. století se město Kopidlno stalo městem průmyslovým a v roce 1845 byla zprovozněna železniční trať Jičín – Nymburk, která přes město vedla. V roce 1938 bylo Kopidlno obsazeno německými vojsky a po druhé světové válce se pak stalo součástí Československa.¹¹¹

4.2.3 Aktivity města

Město Kopidlno se aktivně zapojuje do činnosti hned několika organizací, svazků a skupin. Mezi ty nejdůležitější patří Svaz měst a obcí Královéhradeckého kraje, Mikroregion Podzvičinsko a Místní akční skupina Jičínsko a Euroregion Glacensis.

Kopidlno je též členem Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, Společnosti pro obnovu venkova a Asociace turistických regionů České republiky. Město se dále podílí na aktivitách Destinace Český ráj a Krajské sítě pro podporu a rozvoj dobrovolnictví v Královéhradeckém kraji.

Spolupráce s těmito subjekty umožňuje městu sdílet zkušenosti s jinými subjekty, čerpat dotace na různé projekty a prosazovat své zájmy na regionální i národní úrovni. Díky členství v těchto organizacích se tedy Kopidlno může aktivně podílet na rozvoji venkova, podpoře cestovního ruchu, organizování kulturních a sportovních akcí, vzdělávání a ochraně životního prostředí.

4.2.4. Projekty

4.2.4.1 Tu a tam kamarády mám II

Tento projekt byl podle informací ze stránek MMR ČR a podle plakátu o projektu (viz. Příloha č. 4) realizován v období od 1. října 2018 do 30. září 2019, a to ve spolupráci s ZŠ

¹¹¹ WANET s.r.o. *Historie obce Kopidlno*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9960/kopidlno/historie/>

Kopidlno, polským městem Swidnica a SP Swidnica. Náplní projektu bylo 2 setkání dětí v Kopidlně a 2 setkání dětí v polské Swidnici. Tato setkání byla zaměřena na kulturní a sportovní aktivity, výměnu zkušeností a poznatků z praxe.

Dle článku na internetových stránkách polské základní školy ve Witoszówě Dolném se první setkání se odehrálo ve dnech 17. – 19. října 2018 na základní škole ve Swidnici. Toto první setkání bylo plně integračních aktivit, jazykových workshopů, výletů, sportovních aktivit a další zábavy. Druhé partnerské setkání se konalo ve dnech 17. – 19. prosince 2018 opět v Polsku, avšak tentokrát ve spolupráci se základní školou ve městě Witoszów Dolny. Tohoto setkání se zúčastnilo celkem 30 žáků z české školy a 30 žáků z polské školy, na něž dohlíželo šest pracovníků obou škol. Setkání mělo slavnostní vánoční charakter, nicméně se v jeho průběhu rovněž uskutečnily různé jazykové, integrační a sportovní aktivity, výlety a workshopy. Třetí setkání se uskutečnilo ve dnech 10. – 12. dubna 2019 v Kopidlně. Tohoto setkání se opět zúčastnilo 30 žáků z kopidlnské základní školy a 30 žáků z polské partnerské základní školy. V rámci této třetí návštěvy měli žáci možnost rozvíjet své jazykové a sociální dovednosti, vyzkoušet si opět různé workshopy a byly pro ně připraveny také sportovní, turistické a rekreační aktivity. Čtvrtým a posledním partnerským setkáním v rámci tohoto mikroprojektu byla návštěva kopidlnské základní školy žáky ze základní školy Witoszów Dolny, která se uskutečnila ve dnech 5. – 7. června 2019. Toto poslední setkání bylo plně výletů do Českého ráje, respektive za jeho krásnou přírodou a historickými památkami. Pro žáky byly připraveny také workshopy a opět jazykové a integrační aktivity.

Ředitelka Základní školy ve Witoszówě Dolném, paní Krystyna Kwaśnik, pak tato setkání shrnula jako skvělou příležitost pro vzájemné poznání a navázání bližších kontaktů. Ze slov paní ředitelky základní školy ve Witoszówě Dolném a dalších výše zmíněných nalezených zdrojů lze odpovědět na výzkumné otázky. Tyto otázky jsou uvedeny s příslušnými odpověďmi níže.

Finanční přínos: 23 514 (celkový rozpočet), 19 987 EUR (dotace z EU), 3 527 (veřejné zdroje)

Aktéři: Kopidlno, ZŠ Kopidlno, Gmina Swidnica, SP Swidnica, SP Witoszów Dolny

Dosah: z každé školy se vždy zúčastnilo 30 žáků a 3 učitelé

Hlavní motiv: navázat nové přátelské vztahy, odbourat sociálně-ekonomické bariéry, posílení lokální integrace, vzájemné poznání a porozumění, rozvoj partnerské spolupráce

4.3 Město Lánov

Město Lánov se rozkládá v údolí říčky Malé Labe, a to na pomezí Krkonoš a Krkonošského podhůří, což je na severovýchodě České republiky v okrese Trutnov v kraji Královéhradeckém, a to cca 3,5 km východně od města Vrchlabí. Lánov se zároveň nachází v nadmořské výšce 462 m, jeho rozloha je 16,95 km² a v současné době má podle ČSÚ k 1.1. 2023 celkem 1 813 obyvatel. Městem vede mezinárodní silnice I/14, která spojuje severovýchodní obce České republiky s Polskem. Katastrální území města Lánova je složeno z těchto obcí: Horní Lánov a Prostřední Lánov. V katastrálním území je také situováno letiště Vrchlabí.¹¹²

Centrum obce se nachází kolem křižovatky dvou silnic, a to z Vrchlabí na Trutnov a z Hostinného na Horní Lánov a Dolní Dvůr. U této křižovatky stojí budova obecního úřadu, ve které se zároveň nachází poštovní úřad s poštovní spořitelnou a je zde také místní lidová knihovna. Nedaleko budovy obecního úřadu se nachází zdravotní středisko, které disponuje obvodním, stomatologickým a dětským oddělením. V centru obce je rovněž pohostinství se sálem. V obci slouží pro občany také dvě prodejny potravin, drogerie, železářství, textil, prodejna s nábytkem, stánek s ovocem a zeleninou, stánek s novinami a v neposlední řadě také půjčovna svatebních šatů a společenského oblečení. Je zde také hotel Lánovský dvůr a nedaleko něj působí velkoobchod a maloobchod potravin, nápojů a lihovin.¹¹³

Obec Lánov je i turistickým východiskem pro poznávání střední části Krkonoš, ale vedou odsud i trasy do části západní – Harrachovsko a Rokytnice nad Jizerou, a také do části východní – Pec pod Sněžkou, Janské Lázně a Žacléřsko. Pro sportovní využití občanů slouží například fotbalové hřiště, hřiště na odbíjenou, tenisové kurty a lyžařský vlek.¹¹⁴

¹¹² OBEC LÁNOV. *Lánov v současnosti*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/historie/lanov-v-soucasnosti/>

¹¹³ OBEC LÁNOV. *Lánov v současnosti*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/historie/lanov-v-soucasnosti/>

¹¹⁴ REGION KRKONOŠE. *Lánov*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.region-krkonose.cz/obce/lanov/>

Obrázek č. 5 – znak města Lánov

Zdroj: webové stránky města Lánova

4.3.1 Organizační struktura města Lánova

Město Lánov vykonává pouze působnost samostatnou a spadá do správního obvodu města Vrchlabí. Zastupitelstvo města Lánova se skládá z 15 zastupitelů, kteří jsou voleni na 4 roky. Zastupitelstvo rozhoduje o všech důležitých záležitostech města, schvaluje rozpočet a kontroluje práci Rady města. Rada města Lánova je složena z 5 členů, jenž jsou voleni ze zastupitelstva. Rada města zajišťuje běžný chod města a plní úkoly uložené zastupitelstvem. V čele místní samosprávy stojí starostka, paní Eliška Rojtová, která má svou místostarostku, paní Ladislavu Šedivou. Město Lánov má rovněž zřízenou funkci tajemníka městského úřadu, kterou v současné době zastává pan Jaroslav Hanč.¹¹⁵

Lánov také zřizuje komise a výbory, které slouží jako poradní orgány zastupitelstva a Rady města. Mezi tyto komise a výbory patří:

- Bytová komise,
- Sociální komise,
- Stavební komise,
- Finanční výbor,
- Kontrolní výbor.

V Lánově jsou zřízeny organizační složky zajišťující služby pro občany i město. Mezi tyto organizační složky patří:

- Základní škola a Mateřská škola Lánov

¹¹⁵ OBEC LÁNOV. *Kontakty*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/kontakty-1/>

- Obecní knihovna Lánov.¹¹⁶

Působí zde také řada sdružení a spolků, které se aktivně podílejí na životě města. Těmito spolky jsou: Mateřská Škola Lánov, Sbor dobrovolných hasičů Horní Lánov, Klub důchodců, fotbalový a tenisový spolek, TJ Lánov, Dětský klub Palcát Lánov, Myslivecký spolek a Beseda.¹¹⁷

4.3.2 Historie města Lánov

První doklad o obci Lánov pochází z roku 1355, tedy z doby vlády Karla IV. Chov dobytka a obdělávání půdy bylo tehdy hlavním způsobem obživy zdejších obyvatel. Tuto skutečnost dokládají i zmínky o tzv. železných horách nad Lánovem a existence železných hamrů, které využívaly horské vody k výrobě železa. Duchovním centrem tehdejší doby byl kostel a škola. Obec byla rozdělená a patřily k ní horní a dolní panský dvůr a také čtyři samostatné celky: Horní Lánov, Prostřední Lánov, Dolní Lánov a Malý Lánov. V 17. století začal rozvoj domácí textilní výroby a předení i tkaní se tak dostalo do většiny chalup v Lánově. Před koncem 18. století proběhly neúrodná léta, která byla úzce spojená s epidemiemi a vymíráním chudiny. V roce 1775 hráli lánovští občané zásadní roli v selském povstání při obsazování vrchlabského zámku. Roku 1778 se stalo údolí Lánova válečným územím v bitvě mezi Rakušany a Prusy. V období manufaktury se v Horním a Prostředním Lánově začaly rozvíjet selské cihelny a papírenská výroba. Tyto činnosti však opět po letech zmizely. V době Marie Terezie a Josefa II. zde začala těžba vápence, které bylo zpracováváno na vápno v polních vápenkách, díky čemuž se Lánov podílel na stavbě pevnosti Josefov. Tato těžba se zachovala dodnes. V 19. století, při průmyslové revoluci, se v Královéhradeckém kraji upřednostnil textilní průmysl a celé údolí se zaplnilo továrnami, avšak tato činnost také postupně zanikla. V průběhu následujících let začaly vznikat drobné řemeslnické dílny a mnoho lidí našlo své uplatnění také v lesních pracích, zemědělství anebo ve službách, zejména v oblasti turistiky. V poslední době je nejvíce občanů zaměstnáno v průmyslu ve městě Vrchlabí. Na konci roku 1999 se zvýšil počet obyvatel Lánova na 1 500.¹¹⁸

¹¹⁶ OBEC LÁNOV. *Povinné informace*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/aktualne/povinne-informace/>

¹¹⁷ OBEC LÁNOV. *Spolky*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/kultura/spolky/>

¹¹⁸ OBEC LÁNOV. *Stručná historie obce*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/historie/strucna-historie-obce/>

4.3.3 Aktivity města Lánov

Město Lánov je členem několika organizací. Jedná se o Euroregion Glacensis, Svazek obcí Horní Labe, a v neposlední řadě také Místní akční skupiny Krkonoše, jejíž předsedkyní je starostka Lánova, paní Eliška Rojtová,¹¹⁹ Lánov má rovněž svůj zpravodaj s názvem Lánovský zpravodaj, jehož prostřednictvím informuje občany o aktuálním děním v obci. Dále má město kabelovou televizi a mobilní aplikaci V obraze, která přináší informace o aktualitách na webu vybrané obce, v tomto případě tedy města Lánov.¹²⁰

4.3.4 Projekty

4.3.4.1 Poznejme se více

Náplní tohoto projektu dle informací z internetových stránek MMR ČR a plakátu o projektu samotném (viz. Příloha č. 5), byla společná realizace sportovních a kulturních aktivit partnerů, kterými byly: Obce Lánov, Miasta Szklarska Poręba a Gmina Karpacz. V rámci tohoto projektu byly realizovány několik akcí, a to v projektovém období od 1. července 2017 do 31. prosince 2021, které měly přispět k vyšší intenzitě a prohloubení spolupráce institucí a komunit, jako jsou například školy, státní správa, senioři, hasiči a sportovci.

V roce 2017, prvním roce projektového období, se uskutečnilo hned několik akcí. První akcí byl Hasičský den v Karpaczi, který se konal 1. července 2017. Další akcí byl výlet místní akademie seniorů do Szklarskiej Porebie ve dnech 30. 9. – 1. 10. 2017. Třetí a poslední akcí uskutečněnou v roce 2017 bylo Hasičské setkání hasičů z partnerských obcí, kde zároveň probíhalo školení požární techniky a první pomoci. V roce 2018 se v rámci projektu uskutečnilo rovněž mnoho akcí. Mezi tyto akce patřily lyžařské a biatlonové závody v Szklarska Poreba Jakuszyce, které se konaly 19. 3., dále pak Integrační zájezd do Prahy, jenž se konal ve dnech 18. – 20. května. Po tomto zájezdu následoval Víkendový pobyt – integrační setkání v Szklarskiej Porebie dne 26. května. Ve dnech 22. – 23. září se v Lánově uskutečnil Víkendový pobyt mladých hasičů a zároveň Sportovní hry ve spolupráci s TJ Lánov. 13. října se pak zrealizoval Den seniorů v polské Karpaczi, kde se následně o pár dní později, 19. října, také konalo Integrační setkání mládeže. Poslední akcí tohoto roku byly

¹¹⁹ MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA KRKONOŠE, z.s. *Kontakt*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.maskrkonose.cz/kontakt>

¹²⁰ SVAZEK OBCÍ HORNÍ LABE. *Lánov*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.sohl.cz/lanov/ds-1031/p1=2563>

Vánoce, které se konaly 24. listopadu v Lánově, a to ve spolupráci s Hotelem Svět Harmonie. Spoustu akcí v rámci daného projektu se realizovalo i v roce 2019. První akcí byla hasičská akce s názvem Společné zimní školení pro dospělé, která se odehrála v Lánově ve dnech 23. – 24. února opět ve spolupráci s SDH Lánov. Další akce v tomto roce se uskutečnila ve dnech 12. – 18. května a nesla název České stopy ve Varšavě. Krátce na to se dne 1. června konala akce Rekreačně integrační setkání, což byl zkráceně výlet v Krkonoších. Ve dnech 1. – 3. října se pak v Polsku uskutečnila opět hasičská akce, a to Integrační setkání se závody. Poslední akcí roku 2019 se realizovala 23. listopadu a měla název Tradiční kuchyně Krkonoš. Tato akce se konala v Lánově ve spolupráci s hotelem Svět Harmonie a Klubem důchodců Lánov. Původní projektové období mělo trvat do konce roku 2020, nicméně bylo z důvodu pandemie Covid 19 prodlouženo do konce roku 2021. V roce 2021 se opět realizovalo v rámci projektu mnoho akcí. První akcí bylo Setkání dětí, hasičů, úředníků a seniorů v polské Szklarskiej Porubie. Následovalo Setkání seniorů v Lánově, které se konalo 6. října. Následně se ve dnech 7. – 9. října v Lánově uskutečnila akce pro seniory Setkání bez hranic. 14. října se pak v Lánově konalo Setkání úředníků a 23. října následně Sportovní setkání v Karpaczi. V Karpaczi pak proběhlo dne 6. listopadu Setkání ekologické – vzdělávací a krátce na to dne 9. listopadu Setkání úředníků.

Všechny výše uvedené informace pocházejí z internetových stránek města Lánov. Díky těmto informacím a dalším nalezeným zmíněným zdrojům lze tedy odpovědět na výzkumné otázky. Tyto otázky jsou spolu s příslušnými odpověďmi uvedeny níže.

Finanční přínos: 293 815 EUR (celkový rozpočet), 249 743 EUR (dotace z EU), 44 072 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Lánov, Klub důchodců Lánov, SDH Lánov, hotel Svět Harmonie, SDH Vrchlábí, Miasta Szklarska Poręba, hasiči a seniorská organizace Miasta Szklarska Poręba, Gmina Karpacz, hasiči a seniorská organizace Karpacz, veřejnost

Dosah: senioři ze seniorských organizací partnerských obcí, úředníci, sportovci, hasiči a děti

Hlavní motiv: setkávání a rozvoj spolupráce seniorů, úředníků, hasičů, sportovců a žáků, zvýšení a upevnění česko-polské přeshraniční spolupráce

4.4. Město Meziměstí

Město Meziměstí leží v Broumovské vrchovině na severovýchodě České republiky v okrese Náchod v Královéhradeckém kraji. Meziměstí se rozkládá v nadmořské výšce 432 m, má rozlohu 25,71 km² a žije zde 2 335 obyvatel dle ČSÚ k 1.1. 2023. Městem protéká řeka Stěňava, která pramení v Polsku a opět tam i odtéká. Ke katastrálnímu území města Meziměstí patří také přidružené obce: Březová, Pomeznice, Ruprechtice, Starostín a Vižňov. Město je téměř ze všech stran obklopeno lesy a horami. Jsou to Krkonoše (z levé strany), Orlické hory (z pravé strany) a Javoří hory s národní přírodní rezervací Broumovské stěny (na středu). V okolí města se nachází také Chráněná krajinná oblast Broumovsko.¹²¹

Co se týče vybavenosti Meziměstí, tak se tu nachází infocentrum, knihovna, divadlo, pošta, zdravotní středisko, policejní stanice, mateřské školy, základní škola, Základní umělecká škola Broumov (pobočka Meziměstí), několik obchodů a služeb a také Místní mateřské centrum.¹²²

Mezi památky Meziměstí patří středověký kostel. Původní kostel byl postaven už roku 1335, nicméně nový kostel byl postaven v roce 1778. Dominantou města je též barokní zámek, který byl přestavěn z bývalé tvrze, jež patřila broumovskému klášteru. Technickou památkou je místní vlakové nádraží. V Ruprechticích se mezi památky řadí barokní kostel sv. Jakuba Většího z 18. století a socha sv. Trojice z roku 1771. Ve Vižňově je významnou památkou kostel sv. Anny z roku 1728.¹²³

¹²¹ WANET s.r.o. *Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/1083/mezimesti/>

¹²² WANET s.r.o. *Současnost obce Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/1083/mezimesti/soucasnost/>

¹²³ WANET s.r.o. *Památky a zajímavosti Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/1083/mezimesti/pamatky-turistika/>

Obrázek č. 6 – Znak města Meziměstí

Zdroj: webové stránky města Meziměstí

4.4.1 Organizační struktura města

Město Meziměstí vykonává pouze samostatnou působnost a spadá do správního obvodu města Broumov. Zastupitelstvo Meziměstí je složeno z 13 zastupitelů. Město však nemá zřízenou radu města. V čele místní samosprávy stojí starostka Bc. Pavlína Jarešová, DiS., která má svého místostarostu, pana Ondřeje Škodu. Město Meziměstí má zřízenou funkci tajemníka městského úřadu. Tuto funkci v současné době zastává Ing. Soňa Černá.¹²⁴

Město Meziměstí má též zřízeny komise a výbory, mezi které se řadí:

- Bytová komise,
- Likvidační komise,
- Osadní výbory,
- Kontrolní výbor,
- Finanční výbor.

Meziměstí má rovněž, jako další města či městyse zřízeny organizační složky, mezi které patří:

- Městská knihovna,
- Pečovatelská služba,
- Technické služby,

¹²⁴ MĚSTSKÝ ÚŘAD MĚZIMĚSTÍ. *Městský úřad Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mezimesti.cz/kontakty/os-10/p1=8336>

- Sbor dobrovolných hasičů Meziměstí.¹²⁵

4.4.2 Historie města

Meziměstí je druhé nejmladší město okresu Náchod, ale má za sebou přes 600 let dlouhý historický vývoj. Prvopočátky města jsou spojeny s českou kolonizací zdejší lokality, hlavně se sousední obcí Vižňov. První písemná památka pochází z roku 1408, kdy označuje zdejší lokalitu jako Dolní Vižňov. Významným mezníkem byl rok 1499, kdy se stal správní součástí kláštera broumovského. Broumovští opati si poté na území dnešního Meziměstí zřídili své letní sídlo. Meziměstí se dále od poloviny 17. století stalo poddanskou vsí a následně se od roku 1850 stalo obcí samostatnou, která spadala pod samosprávu se sousedním Vižňovem. Roku 1873 se Meziměstí plně osamostatnilo a vznikl zde obecní úřad. V období industrializace se zdejší lokalita stala významným hospodářským střediskem okresu Broumov. V tomto období se ve městě rovněž začaly zakládat veřejné a občanské stavby, zřídila se škola a začal se zde rozvíjet spolkový život. V 80. letech minulého století se Meziměstí stalo střediskovou obcí, jež integrovala zdejší lokalitu. Roku 1992 byl obci udělen statut města.¹²⁶

4.4.4 Aktivity města

Město Meziměstí je součástí také několika organizací. Těmito organizacemi jsou: Euroregion Glacensis, Dobrovolný svazek obcí Broumovsko a Místní akční skupina Broumovsko. Město má též svůj zpravodaj s názvem Meziměstský zpravodaj, jímž informuje občany o aktuálním děním v obci a o tom, co se událo a je to takový periodický tisk místní samosprávy.¹²⁷

4.4.4 Projekty

4.4.4.1 Sport bez hranic

Tento projekt byl dle nalezených informací ze stránek MMR ČR a internetových stránek města Meziměstí zaměřen zejména na navázání kontaktů škol na obou stranách hranice. Projekt byl realizován v období od 1. února 2017 do 15. listopadu 2017, a to ve spolupráci

¹²⁵ MĚSTSKÝ ÚŘAD MĚZIMĚSTÍ. *Městský úřad Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mezimesti.cz/komise%2Dvybory%2Da%2Dzvlastni%2Dorgany/d-21522/p1=8330>

¹²⁶ MĚSTSKÝ ÚŘAD MĚZIMĚSTÍ. *Historie města*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://mezimesti.cz/historie-mesta/d-21928>

s polskou obcí Radkow, dobrovolnými hasiči a základní školou Radkow a základní školou Meziměstí.

Dle informací o projektu se konalo celkem 8 aktivit. Turnaj zimních sportů v Radkowě, v Meziměstí pak turnaj v piškvorkách, turnaj Přátelství ve florbalu a Mezinárodní závody v lehké atletice. Dále se konaly zájezdy pro české i polské děti, a to Výlet na Hejšovinu a Výlet do Vambeřic. V rámci projektu se pak konal Česko-polský turnaj letních sportů a jako poslední uskutečněnou akcí byl Společný piknik v Radkowě. Dle výše zmíněných informací a dalších zdrojů lze odpovědět na výzkumné otázky. Tyto otázky jsou spolu s odpověďmi uvedeny níže.

Finanční přínos: 16 526 EUR (celkový rozpočet), 14 047 EUR (dotace z EU), 2 479 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Meziměstí, ZŠ Meziměstí, Radkow, SP Radkow, sbor dobrovolných hasičů Radkow

Dosah: žáci základních škol, dobrovolní hasiči

Hlavní motiv: navázání přátelství, podpora zdravého životního stylu, rozšiřování jazykových znalostí, seznámení se s kulturou a životem na druhé straně hranice, zapojení co nejvíce dětí a občanů do sportovního a kulturního života

4.4.4.2 Pod jednou střechou 2

Tento projekt je podle informací z internetových stránek MMR ČR a plakátu o projektu samotném (viz. Příloha č. 6) zaměřen na posílení institucionální kapacity orgánů správy veřejné a dalších zúčastněných subjektů. Projekt byl realizován v období od 1. března 2017 do 31. prosince 2019, a to ve spolupráci s polským partnerem Mieroszowskie Centrum Kultury.

Projekt byl zaměřen na tyto tři oblasti: sportovní, turistické a kulturně společenské. V rámci těchto oblastí bylo realizováno téměř pět desítek akcí, a to jak v Meziměstí, tak v polském městě Mieroszow. Dalším záměrem bylo rozšíření nabídky aktivit pro děti, mládež i dospělé, zmírnění sociálně patologických jevů a navázání nových kontaktů.

Dle článku v Meziměstském zpravodaji byl v rámci oblasti sportu projekt zaměřený na organizaci různých sportovních soutěží, jako je volejbal, nohejbal, stolní tenis, šachy,

triatlon, silniční běh a další. Konkrétními realizovanými sportovními akcemi byly například Turnaj ve stolním tenisu v Meziměstí, Nohejbalový turnaj KIŠIHARU v Ruprechticích, Hasičská soutěž v Meziměstí nebo Mezinárodní spartakiáda předškoláků v polském Mieroszowie. V oblasti turistiky byl projekt zaměřen na organizaci poznávacích zájezdů pro občany Meziměstí a okolí do Polska a naopak pro polské občany z Mieroszowa do Česka. Zrealizovanou akcí tohoto typu byl například turistický pochod Meziměstskéj škrpál. Kulturně-spoolečenskými akcemi v rámci tohoto projektu byly například velikonoční a adventní jarmarky v obou městech či adventní a vánoční koncerty. Dle článku z Meziměstského zpravodaje a dalších zmíněných nalezených zdrojů lze odpovědět na výzkumné otázky. Tyto otázky jsou s odpověďmi uvedeny níže.

Finanční přínos: 87 914 EUR (celkový rozpočet), 74 726 EUR (dotace z EU), 13 187 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Meziměstí, ZŠ Meziměstí, Gmina Mieroszow, Mieroszowskie Centrum Kultury, SP Mieroszow

Dosah: široká veřejnost (cca 2 000)

Hlavní motiv: podpora právní a správní spolupráce, podpora spolupráce mezi občany a institucemi, rozšíření nabídky pro využití volnočasových aktivit dětí, mládeže i dospělých, odstranění jazykových a společenských bariér, navázání nových kontaktů

4.4.4.3 Společnými silami proti živelným pohromám

Tento projekt byl zaměřen na získání včasných informací o stavu vody na řece Stěnavě a zajištění kvalitní povodňové ochrany obyvatel a jejich majetku v příhraničních oblastech Meziměstí, Otovice, Mieroszow a Radkow, a to právě pořízením potřebné techniky pro hasiče. Jeho realizace proběhla v období od 1. září 2017 do 31. října 2018. V rámci projektu se rovněž zintenzivnila nejen vzájemná spolupráce mezi záchrannými složkami na obou stranách hranice, ale i výměna zkušeností. Výše zmíněné informace byly nalezeny na internetových stránkách MMR ČR a na plakátu o projektu (viz. Příloha č. 7).

Členka zastupitelstva obce Meziměstí, paní Mgr. Eva Mückové, ve zprávě o projektu (viz. Příloha č. 8) uvedla, že byl tento projekt zaměřený zejména připravenost na krizové situace, a to hlavně povodně. Díky projektu získalo Meziměstí většinu plánovaného vybavení pro hasiče, což byl například nafukovací stan, člun, AED defibrilátor, terénní čtyřkolka či další

zdravotnický materiál. V rámci projektu se pořídila také čidla pro monitorování hladiny řeky Stěnavy a rovněž proběhly školení pro hasiče. Podobná technika byla nakoupena také pro obce Otovice, Radkow a Mieroszow. V Radkowě dále proběhlo cvičení, při kterém byla použita právě nová loď s příslušenstvím a v Mieroszowě byla na řece Stěnavě nainstalována měřicí stanice, jenž má lépe předpovídat povodně. Díky projektu se tedy výrazně zlepšila nejen povodňová ochrana, ale i příprava na další přírodní katastrofy či krizové situace, jelikož se nakoupila technika za téměř 1,5 milionu Kč. Ze slov paní Mgr. Evy Mückové, další zprávy o projektu (viz. Příloha č. 9) a dalších zmíněných zdrojů lze odpovědět na výzkumné otázky, které jsou uvedeny spolu s odpověďmi níže.

Finanční přínos: 196 895 EUR (celkový rozpočet), 167 360 EUR (dotace z EU), 29 534 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Meziměstí, Otovice, záchranné složky na české i polské straně, Gmina Radkow, Gmina Mieroszów

Dosah: záchranné složky – hasičské sbory partnerských obcí

Hlavní motiv: podpora investic pro řešení konkrétních rizik, zvýšení odolnosti vůči přírodním katastrofám, vývoj systému krizového řízení, zkvalitnění povodňové ochrany

4.4.4.4 Po stopách sv. Jakuba v česko-polském příhraničí

Tento projekt byl zaměřen na zvýšení povědomí o nových turistických trasách a na podporu Svatojakubských poutních cest. Projekt byl realizován v období od 1. června 2018 do 31. května 2019 a jeho hlavním organizátorem byl spolek Ultreia, jenž se věnuje právě podpoře Svatojakubských poutních cest a také putování obecně a který poskytoval poradenství a spolupracoval na propagačních aktivitách. Výše zmíněné informace byly nalezeny v plakátu o projektu (viz. Příloha č. 10) a na internetových stránkách MMR ČR.

Ve zprávě o tomto projektu (viz. Přílohy č. 11 a č. 12), který napsala paní Ivana Ptáčková, referentka finančního a správního odboru městského úřadu Meziměstí, byl nainstalován nový mobiliář a kamenné sochy sv. Jakuba v Ruprechticích. Dále byly rozmístěny nové informační tabule, vydány materiály pro poutníky a konal se také informační seminář, jenž měl za cíl obnovení tradice křesťanských hodnot a v neposlední řadě propagaci místních Svatojakubských cest, jelikož jsou součástí kulturního dědictví UNESCO.

Dle slov paní Ptáčkové byl tento projekt velmi úspěšný a naplnil svůj hlavní cíl, což bylo právě zmiňované zvýšení povědomí o nových turistických trasách. Ve spolupráci se spolkem Ulteia byly vytvořeny jednotné mediální výstupy pro propagaci těchto tras. Došlo také k vylepšení turistické infrastruktury v Ruprechticích a byla vytvořena detailní mapa těchto výše zmíněných cest. Slavnostní odhalení první soudobé sochy sv. Jakuba Staršího v České republice se uskutečnilo 25. května 2019 u kostela sv. Jakuba Staršího v Ruprechticích. Ze závěrečné zprávy tohoto projektu, jež napsala paní Ptáčková jasně a výstižně lze velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky níže.

Finanční přínos: 24 272 EUR (celkový rozpočet), 20 631 EUR (dotace z EU), 3 641 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Meziměstí, spolek Ulteia, Klub českých turistů, Křinice, Gmina Radkow

Dosah: veřejnost

Hlavní motiv: zlepšení vybavenosti turistické infrastruktury, zvýšení povědomí o novém turistickém produktu, zvýšení povědomí o Svatojakubských cestách, propagace turistických cest

4.4.4.5 Pod jednou střechou 3

Tento projekt je pokračováním předchozího projektu Pod jednou střechou 2. Realizace tohoto projektu probíhala v období od 1. ledna 2020 do 30. září 2023 a opět ve spolupráci s Centrem Kultury Mieroszow, což je patrné z nalezených informací na internetových stránkách MMR ČR a ve zprávě o daném projektu (viz. Příloha č. 13)

Koordinátorka projektu, paní Ivana Ptáčková, v Meziměstském zpravodaji zmínila, že se v rámci projektu zorganizovalo celkem 67 aktivit sportovního a volnočasového typu na straně české a 40 aktivit na straně polské. Během projektového období se uskutečnily například dětské karnevaly, koncerty, mezinárodní běhy, sportovní turnaje, jarmarky, zájezdy či festivaly. Těchto aktivit se zúčastnilo přes 8 000 účastníků. Zájezdů se například zúčastnilo celkem 334 lidí a najezdilo se více než 1 000 km.

Paní Ivana Ptáčková tento projekt hodnotí opět jako velmi úspěšný, jelikož se podařilo zorganizovat skutečně mnoho aktivit, o které byl velký zájem, což dokazují výše zmíněné počty účastníků. Pozitivní ohlasy přichází také ze široké veřejnosti, jelikož je město

Meziměstí velmi aktivní a poskytuje spoustu aktivit pro své občany. Ze slov paní Ptáčkové a dalších nalezených zdrojů o projektu, lze velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky, které jsou uvedeny s odpověďmi níže.

Finanční přínos: 215 565 EUR (celkový rozpočet), 183 230 EUR (dotace z EU), 32 335 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Meziměstí, ZŠ Meziměstí, Gmina Mieroszow, Mieroszowskie Centrum Kultury, SP Mieroszow

Dosah: široká veřejnost

Hlavní motiv: podpora právní a správní spolupráce, podpora spolupráce mezi občany a institucemi, rozšíření nabídky pro využití volnočasových aktivit dětí, mládeže i dospělých, odstranění jazykových a společenských bariér, navázání nových kontaktů

4.4.4.6 Česko-polská stezka Pavla Hečka

Dle plakátu o tomto projektu (viz. Příloha č. 14) a informací z internetových stránek MMR ČR byl projekt zaměřen na vytvoření společného turistického produktu na počest bývalého starosty Meziměstí, pana Pavla Hečky. Projekt byl realizován v období od 2. ledna do 31. října 2022. V rámci tohoto projektu byla vytvořena Stezka pana Pavla Hečka, která vede v česko-polském pohraničí, konkrétně přes území města Meziměstí, města Teplice n. Metují, obce Adršpach a polské obce Mieroszów. Stezka má délku 45,7 km a zahrnuje právě oblíbená místa pana Pavla Hečka. Projekt zahrnuje také pořízení mobiliáře, umístění rozcestníků na novou trasu a vybudování vyhlídkových míst na polské straně. Pro propagaci byly vytvořeny trhací a skládací mapy s popisky trasy a s informacemi o partnerech a jejich turistických aktivitách. Na trase byly také umístěny informační tabule a u vyhlídkových míst panoramatické mapy. Slavnostní otevření Stezky Pavla Hečky se konalo dne 10. září 2022 v Centru Walzel v Meziměstí.

Dle slov paní Ivany Ptáčkové, v článku na internetových stránkách Náchodského deníku, je tato Česko-polská stezka vzpomínkou na člověka, který poskytl obyvatelům místního regionu velmi mnoho, a to zejména v oblasti regionálního rozvoje, sportu, kultury a veřejné správy. Díky této stezce se také očekává zvýšení návštěvnosti tohoto regionu. Z nalezených zdrojů lze tedy velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky, které jsou s odpověďmi uvedeny níže.

Finanční přínos: 59 024 EUR (celkový rozpočet), 50 170 EUR (dotace z EU), 8 854 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Meziměstí, Teplice nad Metují, Adršpach, Gmina Mieroszow

Dosah: široká veřejnost, slavnostního otevření se dle fotografií zúčastnilo cca 100 lidí

Hlavní motiv: rozvoj cestovního ruchu v česko-polském pohraničí, posílení spolupráce mezi projektovými partnery

4.5 Městys Mladé Buky

Městys Mladé Buky se nachází ve východní části Krkonoš na severovýchodě České republiky v okrese Trutnov v kraji Královéhradeckém. Městys rovněž leží v nadmořské výšce 476 m, jeho rozloha je 26,79 km² a má dle ČSÚ k 1.1. 2023 celkem 2 315 obyvatel. Městysem také protéká řeka Úpa. Vede zde také mezinárodní silnice I/14, která tak spojuje severovýchodní obce České republiky s Polskem. Katastrální území městyse je tvořeno těmito obcemi: Mladé Buky, Kalná Voda, Hertvíkovice a dnes již zaniklé Sklenářovice. Část katastrálního území Mladých Buků se rovněž nachází v Krkonošském národním parku a Přírodním parku Hrádeček. V blízkosti městyse (cca 12 km) se nachází obec Pec pod Sněžkou, která je velmi významným střediskem cestovního ruchu v Krkonoších, a to pro zimní i letní rekreace. Mladé Buky však také patří mezi místní turistická centra. Městys je známý zejména pro Skipark s bobovou dráhou, hotel Grund resort s golfovým hřištěm a také pro Retropark Sejfy s lesní plovárnou.¹²⁸

Další z velmi významných dominant městyse je již výše zmíněný Přírodní park Hrádeček. Tento přírodní park se rozkládá na okraji městyse a disponuje svou krásnou krajinou, která se zalíbila i Václavu Havlovi, který zde následně koupil chalupu a v období normalizace tu i bydlel. Václav Havel se sem často velmi rád vracel i když byl prezidentem České republiky a ve stáří na své chalupě po dlouhodobých zdravotních problémech také zemřel. Po jeho smrti chalupa slouží jako památné místo, kam každý rok míří mnoho turistů a uctívá jeho památku.¹²⁹

¹²⁸ WANET s.r.o. *Mladé Buky*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9978/mlade-buky/>

¹²⁹ WANET s.r.o. *Mladé Buky*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9978/mlade-buky/>

Obrázek č. 7 – Znak městyse Mladé Buky

Zdroj: webové stránky městyse Mladé Buky

4.5.1 Organizační struktura městyse

Městys Mladé Buky vykonává pouze působnost samostatnou a spadá do správního obvodu města Trutnov. Zastupitelstvo městyse je složeno z 15 zastupitelů, kteří jsou voleni na 4 roky. Zastupitelstvo rozhoduje o všech důležitých záležitostech města, schvaluje rozpočet a kontroluje práci Rady města. Rada městyse, která je výkonným orgánem místní samosprávy, je složena z 5 členů, kteří jsou voleni ze zastupitelstva. Rada městyse zajišťuje běžný chod městyse a plní úkoly uložené zastupitelstvem. V čele místní samosprávy je paní starostka Mgr. Lucie Potůčková, která má dva své místostarosty, jimiž jsou Bc. Jaroslava Andělová a Martin Vích. Důležité je též zmínit, že paní starostka Mgr. Potůčková je zároveň poslankyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Městys má taktéž zřízenou funkci tajemníka úřadu městyse, jíž v současné době zastává Bc. Jana Csampaiová.¹³⁰

Městys Mladé Buky zřizuje též, jako všechny obce, komise a výbory. V dané obci se jedná o tyto komise a výbory:

- Komise pro životní prostředí a stavební komise,
- Kulturní komise,
- Sociálně-bytová komise,
- Komise pro cestovní ruch,
- Sportovní komise,
- Finanční výbor,

¹³⁰ MĚSTYS MLADÉ BUKY. Organizační struktura. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.obecmladebuky.cz/organizacni-struktura/d-4116>

- Kontrolní výbor.¹³¹

V městysu jsou rovněž zřízeny i organizační složky, které zajišťují různé služby pro občany i město samotné. Mezi tyto organizační složky patří:

- Základní škola a Mateřská škola Mladé Buky,
- Knihovna městyse,
- Sbor dobrovolných hasičů Mladé Buky.¹³²

4.5.2 Historie městyse

První písemná zmínka o Mladých Bukách pochází z roku 1358, nicméně existuje legenda, podle které založil tuto osadu rytíř Martin Witanovský mnohem dříve, a to už v roce 1008. V průběhu let byl na území dnešního městyse postaven kostel, který je zasvěcen sv. Kateřině, avšak nelze s jistotou doložit přesný letopočet jeho výstavby. Podle odhadů však výstavba kostela proběhla v 16. století. Tento kostel je dodnes dominantou městyse. Mladé Buky byly v roce 1682 uznány jako farnost a od roku 1696 zde existuje matrika obce. Nejstarší obecní kniha nebo též kronika obce pochází z roku 1755. V roce 1836 zde byla založena přádelna firmy Johann Faltis Erben, jenž měla 16 000 vřeten, 900 zaměstnanců a zároveň je nejstarší přádelnou takového druhu ve střední Evropě. Mladé Buky tedy byly již začátkem 20. století průmyslovou obcí. V té době se katastrální území obce skládalo z Mladých Buků, Bystřice, Dolních Sejfů a Kalné vody a v obci bylo 313 domů a 4 432 obyvatel. V roce 1946 byl v obci založen Sokol a zároveň také fotbalový klub FC Mladé Buky. 16. října roku 2006 byl obci vrácen status městyse. Od roku 2008 se každý rok v září konají tzv. Witanovského slavnosti, jimiž si místní obyvatelé připomínají legendu o rytíři zakladateli.¹³³

4.5.3 Aktivity městyse

Městys Mladé Buky je též členem několika organizací. Těmito organizacemi jsou: Svazek obcí Východních Krkonoš, Místní akční skupina Krkonoše.¹³⁴ Městys má též svůj zpravodaj

¹³¹ MĚSTYS MLADÉ BUKY. Organizační struktura. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.obecmladebuky.cz/organizacni-struktura/d-4116>

¹³² MĚSTYS MLADÉ BUKY. Organizační struktura. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.obecmladebuky.cz/organizacni-struktura/d-4116>

¹³³ WANET s.r.o. *Historie Mladé Buky*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9978/mlade-buky/historie/>

¹³⁴ SVAZEK OBCÍ VÝCHODNÍ KRKONŠE. *Úvod*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https:// vychodnikrkonoše.cz/>

s názvem eMBéčko, jímž informuje občany o aktuálním děním v obci. Občané městyse mohou také pro získávání aktuálního dění využívat mobilní aplikaci Rozhlas a je zde rovněž zavedená kabelová televize.

4.5.4 Projekty

4.5.4.1 Mladé Buky a Szczawno-Zdrój sportují

Tento projekt byl dle plakátu o projektu (viz. Příloha č. 15) a informací z internetových stránek MMR ČR realizován v období od 1. března do 31. října 2022 a to ve spolupráci s polskou obcí Uzdrowiskowa Gmina Miejska Szczawno-Zdrój. Projekt byl zaměřen na zvýšení spolupráce mezi institucemi a organizacemi z obou obcí, navazování nových kontaktů, vzájemnému poznávání, rozvoj životních podmínek v těchto lokalitách a rozvoj hospodářsko-sociální. Tento záměr byl naplněn prostřednictvím pořádání sportovních akcí.

Člen zastupitelstva Mladých Buků, pan Robert Feješ, uvedl, že se v rámci tohoto projektu podařilo ve spolupráci se Sborem dobrovolných hasičů Mladé Buky zorganizovat dne 10. září 2022 soutěž v požárním útoku, a to v kategorii mužů a žen. Pro každého účastníka této akce pak bylo dále zajištěno občerstvení.

Druhou akcí, jež se v rámci tohoto projektu uskutečnila, a to tentokrát ve spolupráci se sportovním oddílem TJ Jiskra Mladé Buky, byl 23. ročník tradiční Mladobucké padesátky. Tato akce se konala dne 1. října 2022. Pan Feješ dále uvedl, že pro každého účastníka Mladobucké padesátky byla na startu připravena sušenka a v cíli bylo zajištěno už větší občerstvení v podobě guláše či párků. Každý účastník v cíli obdržel malý dárek. Dle slov pana Feješe pak polský projektový partner, již zmíněná obec Uzdrowiskowa Gmina Miejska Szczawno-Zdrój, uspořádala 1. ročník akce s názvem Lázeňský běh na Chełmiec. Z těchto informací a dalších nalezených zdrojů je dále možné odpovědět na výzkumné otázky níže.

Finanční přínos: 41 315 EUR (celkový rozpočet), 35 117, 75 EUR (dotace z EU), 6 197, 25 (veřejné zdroje)

Aktéři: Mladé Buky, TJ Jiskra Mladé Buky, Sbor dobrovolných hasičů Mladé Buky, Uzdrowiskowa Gmina Miejska Szczawno-Zdrój

Dosah: 289 účastníků (Mladobucká padesátka), cca stovky účastníků na celý projekt

Hlavní motiv: zvýšení spolupráce mezi institucemi a organizacemi obou obcí, navázání nových kontaktů, vzájemné poznávání, společensko-hospodářský rozvoj, zlepšení životních podmínek v daných lokalitách, pořádání sportovní akcí, propagace zdravého životního stylu

4.6 Město Svoboda nad Úpou

Město Svoboda nad Úpou se nachází taktéž ve východní části Krkonoš na severovýchodě České republiky v okrese Trutnov v kraji Královéhradeckém, a to přímo vedle již zmíněného městyse Mladé Buky. Město se rozkládá v nadmořské výšce 516 m, jeho rozloha je 7,75 km² a má 2 032 obyvatel (k 1.1. 2023 dle ČSÚ). Městem rovněž protéká řeka Úpa. Již několikrát zmíněná mezinárodní silnice I/14 vede též přes Svobodu nad Úpou. Katastrální území tohoto města je tvoří obce: Svoboda nad Úpou, Maršov I a Maršov II. Východně od města se nachází Krkonošský národní park, a tak i samotným městem prochází turistické trasy a cyklostezky.¹³⁵

Svoboda nad Úpou je významným a zároveň výchozím místem pro celou oblast Východních Krkonoš a je rovněž jedinou komunikační spojnici dané oblasti s městy Špindlerův Mlýn a Vrchlabí. V dnešní době projíždí Svobodou nad Úpou mnoho návštěvníků Krkonoš. V současnosti se ve městě nachází knihovna, pošta, zdravotnické zařízení, lékárna, mateřská a základní škola, střední odborné učiliště, dům s pečovatelskou službou, policejní stanice, různé obchody a služby a také dvě kulturní zařízení. K dispozici jsou ve městě i sportoviště a sportovní areály, mezi které patří například fotbalové hřiště. Pro turisty je ve městě je k dispozici též mnoho hotelů a restauračních zařízení.¹³⁶

Mezi zdejší dominanty patří například kostel sv. Jana Nepomuckého, sousoší Panny Marie, sv. Floriána a sv. Antonína na náměstí Svornosti. Za zmínku dále stojí domy, které jsou postavené v tzv. lidové architektuře. K zmíněným dominantám města nepochybně patří také Naučná stezka Via Piette. Jedná se o vycházkovou trasu, jenž je vybavená naučnými tabulemi a vede okolí Svobody nad Úpou a Janských Lázní. Stezka je pojmenovaná po

¹³⁵ WANET s.r.o. *Svoboda nad Úpou*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10012/svoboda-nad-upou/>

¹³⁶ WANET s.r.o. *Současnost obce Svoboda nad Úpou*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10012/svoboda-nad-upou/soucasnost/>

bývalém občanovi, který se jmenoval Prosper Piette de Rivage, nazývaném též jako otec Krkonoš.¹³⁷

Obrázek č. 8 – Znak města Svoboda nad Úpou

Zdroj: webové stránky města Svoboda nad Úpou

4.6.1 Organizační struktura města

Město Svoboda nad Úpou je obec pověřená, nicméně spadá do správního obvodu města Trutnov. Zastupitelstvo Svobody nad Úpou je složeno z 15 zastupitelů a radu města tvoří 5 členů, kteří jsou voleni právě z výše zmíněného zastupitelstva. V čele místní samosprávy stojí starosta Mgr. Petr Týfa, která má svého místostarostu, jímž je Ing. Helmut Ruse. Město Svoboda nad Úpou má zřízenou funkci tajemníka městského úřadu. Tuto funkci v současné době zastává Ing. Ivana Balcarová.¹³⁸

Zastupitelstvo a rada města Svobody nad Úpou má též zřízeny komise a výbory, mezi které se řadí:

- Komise pro rozvoj města,
- Komise pro občanské záležitosti,
- Kulturní komise,¹³⁹
- Kontrolní výbor,
- Finanční výbor.

¹³⁷ WANET s.r.o. *Svoboda nad Úpou*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10012/svoboda-nad-upou/>

¹³⁸ MĚSTO SVOBODA NAD ÚPOU. *Členové zastupitelstva*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.musvoboda.cz/clenove%2Dzastupitelstva/os-1044/p1=4188>

¹³⁹ MĚSTO SVOBODA NAD ÚPOU. *Komise rady města*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.musvoboda.cz/komise-rady-mesta/ms-4217>

Město Svoboda nad Úpou má také, jako další města či městyse zřízeny organizační složky, mezi které patří:

- Základní škola a Mateřská škola Svoboda nad Úpou,
- Městská knihovna,
- Dům s pečovatelskou službou,
- Sbor dobrovolných hasičů Svoboda nad Úpou.¹⁴⁰

4.6.2 Historie města

Svoboda nad Úpou měla být podle kroniky Simona Hüttela založena v roce 1009, a to Petrem Hostolovským, poddaným hraběte Trautenbergera z Trutnova. Tato skutečnost nicméně není nijak doložena. Prvním doloženým záznamem o existenci tohoto města je až povýšení Svobody nad Úpou králem Ferdinandem I. do statusu městyse v roce 1546. Součástí povýšení bylo také udělení všech výsad horních měst i včetně erbu. Do roku 1848 byla Svoboda nad Úpou pod správou vlčíckého panství rodiny Zilvárů, která prosadila, aby byl městys Svoboda nad Úpou povýšen na město a byla mu udělena městská práva. Stalo se tak 18. října 1580, kdy císař Rudolf II. povýšil městys do statutu horního města, což zapříčinilo následný příchod řemeslníků a obchodníků, kteří se ve městě usídlili. Cechy řemeslníků se zde velmi rychle rozvíjely a staly se tak významnou oporou města. V roce 1790 získal vlčícké panství, jehož bylo město součástí, Johann Franz Theer. Tento obchodník s plátnem. Poslední vlastník sídla tohoto rodu zemřel v roce 1861 a ve své závěti stanovil, aby se jeho panství prodalo a následný výnos byl věnován chudým studentům ve Vídni a v Praze. Ve druhé polovině 19. století dosáhlo město největšího rozkvětu, jelikož zde byly postaveny papírny. Později se zde začal vyrábět a exportovat také první cigaretový papír ve střední Evropě. V roce 1871 byla do města zavedena železnice, která následně na počátku 20. století výrazně pomohla velkému rozvoji turistiky. Díky této skutečnosti se z města stalo centrum obchodu, služeb a dopravy.¹⁴¹

¹⁴⁰ MĚSTO SVOBODA NAD ÚPOU. *Organizace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.musvoboda.cz/organizace-mesta/ms-3730/p1=3730>

¹⁴¹ WANET s.r.o. *Historie obce Svoboda nad Úpou*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10012/svoboda-nad-upou/historie/>

4.6.3 Aktivity města

Město Svoboda nad Úpou je součástí také několika organizací. Těmito organizacemi jsou: Euroregion Glacensis, Svazek obcí Východních Krkonoš, Místní akční skupina Krkonoše. Město je také přidružený člen Asociace horských středisek ČR. Město má též svůj zpravodaj s názvem Svoboda fórum, jímž informuje občany o aktuálním děním v obci a o tom, co se událo. Jedná se o noviny městského úřadu.

4.6.4 Projekty

Dle slov starosty města Svobody nad Úpou, pana Mgr. Petra Týfy, využilo město spolupráce s přeshraničním měřítku v jediném projektu – „Východní Krkonoše a Lubawská brána žijí kulturou a sportem“ realizovaného v rámci Programu INTERREG V-A ČR-PL. Administraci této žádosti a udržitelnosti projektu měla za úkol společnost RDA, Rychnov nad Kněžnou. Město pak díky této podpoře získalo vybavení na konání kulturních a sportovních akcí (nůžkové stánky s logem města, párty stan, mobilní WC TOYTOY, hliníkové plotové zábrany, venkovní plynová topidla, reflexní vesty a radiostanice pro pořadatele, 2-fázové a 3-fázové elektrické prodlužovací kabely. Toto vybavení je využíváno při sportovních a kulturních akcích města (Lyžařské závody o pohár starosty města, pálení čarodějnic, dětský den, Rudolfovy slavnosti, Adventní trhy s rozsvěcením vánočního stromu apod.)

Pan starosta dále uvedl, že město v současnosti žádné projekty na této přeshraniční bázi nedělá, neboť jde většinou o tzv. měkké dotace, které se soustřeďují na podporu kulturních a sportovních akcí apod. Svoboda nad Úpou má zároveň velký vnitřní dluh v infrastruktuře města, a proto se také delší dobu soustředí na investiční akce (veřejné osvětlení, dopravní stavby – komunikace a mosty, projektování, společenské centrum, sportovní zařízení, opravy městských a školních budov apod.). Dalším důvodem je velikost úřadu a časové možnosti pracovníků města a uvolněných politiků a jediným uvolněným zastupitelem ve Svobodě je právě sám starosta. Nakonec pan starosta zmínil, že pokud města realizují projekty ze svých prostředků (úspory a bankovní úvěry), nejsou tolik svázáni mnohdy tvrdými dotačními podmínkami a udržitelností projektu. Celkové náklady na projekty, které město zaplatí, potom bývají výrazně nižší. To je důvodem, proč v současné době město není aktivní v oblasti přeshraniční spolupráce a čerpá dotace pouze od Ministerstev České republiky anebo jiných Evropských fondů.

Jediný projekt v rámci přeshraniční spolupráce, o kterém jsou dostupné informace, zrealizovala obec Kowary ve spolupráci s místní základní školou ZŠ Svoboda Nad Úpou. Projekt má název Po stopách předků a informace o něm jsou uvedeny v podkapitole níže.

4.6.4.1 Po stopách předků

Tento projekt je zaměřen na kulturní a sportovní aktivity, které souvisí s integrací dětí na základních školách ZŠ Svoboda nad Úpou a základní školou v polské obci Kowary. Projekt byl realizován v období od 1. února do 31. října 2017. Projekt připravila obec Kowary. Podstatou projektu byla dvě několikadenní setkání pro děti z České republiky a Polska. Tato setkání dětem umožnila se lépe poznat a navázat přátelské vztahy, jenž usnadní do budoucna další partnerské vztahy těchto škol, dále jim pak zvýšila povědomí o přeshraniční komunitě a vztazích obou škol, přiblížila kulturu, tradici a historii společného regionu. Pro učitele obou škol tento projekt rovněž navázání nových kontaktů, ale také i rozšíření a sdílení znalostí a zkušeností. Z výše uvedených informací, které jsou uvedeny na internetových stránkách SP Kowary a informací z internetových stránek MMR ČR lze velmi snadno odpovědět na výzkumné otázky. Vše je uvedeno níže a v krátkých bodech.

Finanční přínos: 10 213 EUR (celkový rozpočet), 8 680 EUR (dotace z EU), 1 533 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Gmina Kowary, ZŠ Svoboda nad Úpou, SP Kowary, žáci a učitelé obou škol

Dosah: žáci a učitelé ZŠ Svoboda nad Úpou a SP Kowary

Hlavní motiv: navázání trvalých přeshraničních kontaktů mezi školní mládeží z Svobody nad Úpou a Kowar, rozšíření znalostí o kultuře, tradicích a historii regionu, posílení vazby mezi polskými a českými studenty a učiteli, integrace dětí

4.7 Město Žacléř

Město Žacléř je sídlem mikroregionu Žacléřsko a leží v podhůří Krkonoš na severovýchodě České republiky v okrese Trutnov v kraji Královéhradeckém. Město se rozkládá v nadmořské výšce 612 m, jeho rozloha je 21,82 km² a má 3 092 obyvatel (k 1.1. 2023 dle ČSÚ). Ve městě pramení řeka Bobr a Lesní potok. Městem vede silnice II/300, která spojuje Hořice se Žaclěrem a končí na hraničním přechodu v Královci, který se nachází cca 4 km od Žaclěře. Katastrální území města je tvořeno obcemi: Žacléř, Bobr (část Žaclěře), Rýchory

(osada), Černá Voda u Žaclěře (osada), Prkenný Důl (vesnice) a Vernířovice (samota). Žaclěř zároveň patří k nejstarším trvale osídleným územím na Trutnovsku.¹⁴²

Město Žaclěř je též nazýváno jako východní brána Krkonoš, jelikož leží na úpatí Žaclěřského hřbetu. Část města je součástí Rýchor a Rýchorského pralesa, kde stále existuje neporušená panenská příroda. V současnosti se však Žaclěř více orientuje na turistický ruch. Cílem turistů je též jednoznačně Prkenný Důl, zejména díky svému lyžařskému areálu. Nezaostává však ani jedinečná příroda Dvorského pralesa a ani I. zóna Krkonošského národního parku.

Ve městě se nachází penziony, moderní sportovní areály s kurty na tenis volejbal, nebo plážový volejbal, lyžařský areál v Prkenném Dole, celoroční sportovní areál Bret a pro běžkaře je v pak v zimě upravená běžecká Krkonošská magistrála. Je zde také kulturní dům, knihovna, obvodní oddělení policie, pošta, rehabilitační centrum a zdravotní středisko či Městské muzeum Žaclěř. V Žaclěři se každý rok koná také tradiční Den lidových řemesel.¹⁴³

Historické centrum města bylo v roce 2003 prohlášeno za památkovou zónu. Dominantu města pak také tvoří barokní kostel Nejsvětější Trojice. V Žaclěři se rovněž nachází renesanční zámek, sloup se sochou Panny Marie z roku 1725, socha sv. Floriána z roku 1873 a kašna na Rýchorském náměstí, kde také stojí Mariánský sloup. Další významnou památkou je hornický skanzen. Jižně od města se pak nachází známá dělostřelecká tvrz Stachelberg a také Uhelné doly Františka a Jiří.¹⁴⁴

¹⁴²WANET s.r.o. *Žaclěř*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10094/zacler/>

¹⁴³WANET s.r.o. *Současnost obce Žaclěř*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10094/zacler/soucasnost/>

¹⁴⁴WANET s.r.o. *Památky a zajímavosti Žaclěř*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10094/zacler/pamatky-turistika/>

Obrázek č. 9 – Znak města Žacléř

Zdroj: webové stránky města Žacléř

4.7.1 Organizační struktura města

Městský úřad Žacléře vykonává působnost samostatnou i přenesenou, a to pro správní obvod města Žacléř. Je tedy pověřeným obecním úřadem a v rámci své přenesené působnosti vykonává na svém území státní správu v rozsahu pověřené obce. Městský úřad také vykonává státní správu na některých úsecích i pro okolní obce, jenž spadají do jeho územního obvodu. Zastupitelstvo města Žacléř je tvořeno ze 17 zastupitelů a radu města tvoří 5 členů, kteří jsou voleni právě z výše uvedeného zastupitelstva města. V čele místní samosprávy stojí starosta Aleš Vaníček, který má svého místostarostu, jímž je Bc. Valentin Herman, DiS. Město Žacléř má zřízenou funkci tajemníka městského úřadu. Tuto funkci v současné době zastává paní Krista Markelová.¹⁴⁵ Město má taktéž zřízeny komise a výbory, mezi něž se patří:

- Sociální a zdravotní komise,
- Stavební komise,
- Komise pro životní prostředí,
- Kontrolní výbor,
- Finanční výbor.¹⁴⁶

¹⁴⁵MĚSTO ŽACLÉŘ. *Vedení města*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/vedeni-mesta/>

¹⁴⁶MĚSTO ŽACLÉŘ. *Vedení města*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/vedeni-mesta/>

Město Žacléř má také zřízeny organizační složky, které slouží místním občanům. Patří mezi ně:

- Základní umělecká škola Žacléř,
- Základní škola Žacléř,
- Mateřská škola Žacléř,
- Pečovatelská služba Žacléř,
- Městská knihovna,
- Technická služba Žacléř,
- Sbor dobrovolných hasičů Žacléř.¹⁴⁷

4.7.2 Historie města

První písemná památka o hradu Žacléř, jenž střežil obchodní stezku, která z Česka do Dolního Slezska, pochází z roku 1334. Hrad dal tak základ novému sídlu, osadě, která byla vybudovaná pod hradem a nesla název Bornfloss. Tato osada však po husitských nájezdech zanikla. Později vzniklo nové sídlo, a to již mělo statut městečka. Městečko dostalo název Bernstadt a písemná zmínka o něm pochází z roku 1553. Poloha tohoto sídla výrazně pomohla rozvoji místního zemědělství, průmyslu a řemesel. V 16. století se v Prkenném Dole začal vyrábět papír a v Bobru pak začala výroba skla. Město se také stalo velmi známé právě díky dolování černého uhlí, jehož nález se datuje do roku 1570. V roce 1628 opustil J. A. Komenský svou vlast v Černé Vodě u Žacléře. V polovině 19. století se stal Žacléř sídlem soudního a berního úřadu a zároveň ve městě vznikla přádelna Texlen a začala tu také výroba porcelánu. Takovýto rozvoj průmyslu měl za následek další urbanizaci města. Na přelomu 19. a 20. století se zde začaly stavět měšťanské domy, nová škola a také bydlení pro horníky. V historickém jádru se rovněž postavila moderní nemocnice, ze které se pak v průběhu let stalo místní zdravotní středisko a rehabilitační centrum. Mezi lety 1935 a 1938 se ve zdejší lokalitě vybudovalo rozsáhlé podzemní vojenské opevnění Stachelberg, které dnes slouží už pouze jako muzeum. Po odsunu německých obyvatel v roce 1945 zanikly některé okolní obce nebo byly přidruženy k městu Žacléř. V 50. letech minulého století v rámci rozvoje

¹⁴⁷ MĚSTO ŽACLĚŘ. *Organizace města*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/organizace-mesta/>

hornictví ve městě vzniklo hornické učiliště a dvě velká sídliště pro horníky. Po roce 1989 bylo dolování a výroba přádelny Texlen ukončeny.¹⁴⁸

4.7.3 Aktivity města

Město Žaclěř je součástí také několika organizací. Těmito organizacemi jsou: Euroregion Glacensis, Svazek obcí Východních Krkonoš, Místní akční skupina Krkonoše. Město má též svůj zpravodaj s názvem Žaclěřský zpravodaj, jímž informuje občany o aktuálním děním v obci a o tom, co se událo. Aktuality o městě je možné též sledovat v mobilních aplikacích Muniolis nebo Mobilní rozhlas.

4.7.4 Projekty

4.7.4.1 Východní Krkonoše a Lubawská brána žijí kulturou a sportem

Tento projekt byl dle internetových stránek města Žaclěře realizován ve spolupráci s obcemi Malá Úpa, Svoboda nad Úpou, Horní Maršov, Mladé Buky, Gmina Lubawka a Gmina Kamienna Góra. Každá z těchto obcí se zavázala k uspořádání dvou kulturních a dvou sportovních akcí v rámci projektu. Samotná realizace tohoto projektu probíhala v období od 16. května 2017 do 31. ledna 2020. Projekt byl také koncipován jako dvouletý, jehož záměrem byla společná realizace sportovních a kulturních aktivit ve všech partnerských obcích.

Pan místostarosta Herman k tomuto projektu uvedl, že město Žaclěř v rámci tohoto projektu a svého závazku zorganizovalo dvě sportovní a dvě kulturní akce, konkrétně Den lidových řemesel, který se konal na Rýchorském náměstí v Žaclěři 5. července 2018 a následně 5. července 2019. Součástí programu této akce byl jarmark a hudební program. Sportovní akcí, která se v rámci projektu uskutečnila, bylo Zahájení cyklistické sezóny 12. května 2018 a poté 11. května 2019, jejíž součástí byla 50km vyjížďka po česko-polském pohraničí, které se v obou letech zúčastnilo zhruba 300 cyklistů. Ze slov pana Bc. Hermana, DiS. a dalších nalezených informací o projektu na internetových stránkách MMR ČR a výše zmíněných zdrojů lze velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky, které jsou uvedeny s odpověďmi níže.

¹⁴⁸MĚSTO ŽACLĚŘ. *Historie města.* [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/turista/historie-mesta/>

Finanční přínos: 524 674 EUR (celkový rozpočet), 428 969 EUR (dotace z EU), 75 705 EUR (státní rozpočty)

Aktéři: Žacléř, Malá Úpa, Svoboda nad Úpou, Horní Maršov, Mladé Buky, Gmina Lubawka a Gmina Kamienna Góra, veřejnost

Dosah: široká veřejnost, 300 cyklistů v obou ročnících

Hlavní motiv: rozvoj a zvýšení spolupráce mezi jednotlivými komunitami, zlepšení kulturního a společensko-sociálního rozvoje obyvatel regionu

4.7.4.2 Polsko-české pohraničí včera a dnes

Tento projekt byl dle internetových stránek města Žacléře zaměřen na realizaci naučných a společensko-kulturních akcí, zejména však uměleckých událostí pro děti, mládež a širokou veřejnost. Projekt ve spolupráci s polskou obcí Kamienna Góra probíhal v období od 1. dubna 2020 do 30. září 2021.

Pan Bc. Valentin Herman, DiS., místostarosta Žacléře, uvedl, že realizací tohoto projektu bylo pověřeno Městské muzeum v Žacléři a v rámci projektu se uskutečnilo rovněž několik akcí. První akcí byl Fotoworkshop – pinhole camera, při které se české i polské děti seznámily s historickou fotografickou technikou pod vedením uznávaných fotografů a lektorů, s nimiž vyrazily na výlet do Křešova, kde si techniku vyzkoušely. Další akcí byl výlet do Trpasličích skal v Gorzeszowě. Součástí projektu bylo také pořízení nových propagačních materiálů a nákup datového projektoru pro muzejní a galerijní účely. Ze slov pana Bc. Hermana, DiS. a dalších nalezených informací o projektu, lze velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky, které jsou uvedeny s odpověďmi níže.

Finanční přínos: 6 943 EUR (celkový rozpočet), 5 901,55 EUR (dotace z EU), 1 041,45 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Žacléř, Městské muzeum Žacléř, Kamienna Góra

Dosah: veřejnost, děti a mládež (do 30 účastníků z české i polské strany)

Hlavní motiv: popularizace přírodního a kulturního dědictví v regionu, prohloubení spolupráce institucí, zvýšení pocitu sounáležitosti místních obyvatel, zvýšení povědomí o zajímavostech v regionu

4.7.4.3 Od pramenů Bobru do Lvoveckého okresu

Tento projekt byl realizován ve spolupráci s polským okresem Powiat Lwówecki, a to v období od 1. července 2020 do 30. června 2021. Záměrem projektu bylo zrealizování sportovních akcí na území obou obcí, což také vyplývá z plakátu tohoto projektu (viz. Příloha č. 16). Dle slov pana místostarosty Hermana se v Žacléři konaly dvě akce. První akce byla Žacléřskem na kole, cyklistické putování regionem, která se konala 22. srpna 2020. V rámci této akce byla připravena cyklistická trasa s délkou 35–45 km, která vedla územím všech obcí v regionu. Pro všechny účastníky pak bylo také připraveno občerstvení, pamětní dárek a trialová show.

Druhou akcí, kterou zmínil pan místostarosta Herman, bylo Zahájení cyklistické sezóny na Žacléřsku, které se konalo 29. května 2021. Připravená cyklistická trasa měla délku 40–50 km. Účastníci akce také dostali pamětní list, občerstvení a opět malý dárek. Jelikož v tomto období probíhala pandemie Covid 19, nemohla trasa vést polským územím. Nicméně se však povedlo polské účastníky přivést.

V Polsku se pak v rámci projektu uskutečnily tyto akce: Zahájení cyklistické sezóny ve Lwóweckém okrese, dvoudenní cyklovýlet s názvem Údolím Bobru, Sjíždění řeky Bobr, a nakonec Ukončení cyklistické sezóny ve Lwóweckém okrese. Ze slov pana Bc. Hermana, DiS. a dalších nalezených informací o projektu na internetových stránkách Žacléře a MMR ČR lze velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky, které jsou uvedeny s odpověďmi níže.

Finanční přínos: 16 024 EUR (celkový rozpočet) 13 620,4 EUR (dotace z EU), 2 403,6 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Žacléř, Powiat Lwówecki

Dosah: veřejnost, cca do 200 účastníků

Hlavní motiv: zvýšení povědomí o kultuře partnerských obcí, navázání kontaktů, spolupráce, odstranění jazykových bariér, propagace zdravého životního stylu a sportu

4.7.4.4 Aktivní pohraničí

Tento projekt byl ve spolupráci s polským okresem Powiat Kamiennogórski realizován v období od 1. dubna do 30. listopadu 2021. Projekt byl zaměřen na popularizaci

historických kašen, které jsou významnou turistickou atrakcí v tomto česko-polském regionu, což vyplývá také z informací na plakátu projektu (viz. Příloha č. 17). Dle slov místostarosty města Źaclěře, pana Bc. Valentina Hermana, DiS., se v rámci projektu, v centru Źaclěře, konkrétně v ulici J. A. Komenského, zrekonstruovala historická pískovcová kašna, která byla vyhodnocena jako technicky velmi nevyhovující. Dále byla v česko-polské a anglicko-německé podobě vydána turistická mapa, která zachycuje vodárenská zařízení a kašny v Źaclěři a také 3 kašny či prameny na straně polské, a to v okolí Kamienne Gory. Tato mapa rovněž obsahuje historii a zajímavosti k jednotlivým subjektům. V česko-polské verzi bylo vydáno 1 200 ks a v anglicko-německé verzi 300 ks. Ze slov pana Bc. Hermana, DiS. a dalších nalezených informací o projektu na stránkách MMR ČR, lze velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky, které jsou uvedeny s odpověďmi níže.

Finanční přínos: 37 622 EUR (celkový rozpočet), 30 000 EUR (dotace z EU), 7 622 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Źaclěř, Powiat Kamiennogórski

Dosah: veřejnost

Hlavní motiv: vytvoření uceleného souboru kašen a jejich popularizace, zvýšení cestovního ruchu

4.7.4.5 Kamienna Góra a Źaclěř žijí kulturou a sportem

Tento projekt, dle nalezených informací na internetových stránkách města Źaclěř, byl realizován ve spolupráci s polskou obcí Kamienna Góra v období od 1. dubna 2021 do 31. července 2022. Záměrem projektu byla spolupráce obou partnerských obcí v oblasti kultury a sportu.

Pan místostarosta Herman uvedl, že se v rámci projektu podařilo zrealizovat spoustu aktivit. Kulturními zrealizovanými aktivitami byly: Dožínky, Velikonoční stoly, Den lidových řemesel a Malířský plenér. Mezi sportovní akce patřily: Olympiáda pro děti, Źaclěřskem na kole, Cyklovýlet na Skalnik. Ze slov pana Bc. Hermana, DiS. a dalších nalezených informací o projektu na internetových stránkách MMR ČR, lze velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky, které jsou uvedeny s odpověďmi níže.

Finanční přínos: 22 090 EUR (celkové zdroje), 18 776,5 EUR (dotace z EU), 3 313,5 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Kamienna Góra, Žacléř

Dosah: široká veřejnost

Hlavní motiv: spolupráce v oblasti kultury a sportu, zvýšení angažovanosti obyvatel v příhraniční oblasti

4.7.4.6 Cyklistické pohraničí

Tento projekt byl zaměřen na cyklistické a další sportovní setkávání na území Žacléřska a Powiatu Lwóweckiego, v jehož spolupráci se tento projekt realizoval právě v období od 1. června 2021 do 31. května 2022. Tyto informace jsou též k nalezení na plakátu o tomto projektu (viz. Příloha č. 18) a na internetových stránkách MMR ČR.

Dle slov místostarosty Žacléře, pana Hermana, se v rámci tohoto projektu zakoupil cyklovlek a bylo realizováno hned několik akcí. Na české straně to byl přejezd Krkonoš, ukončení cyklistické sezóny na Žacléřsku v roce 2021 a následně její zahájení v roce 2022. Na polské straně se uskutečnil cyklistický výlet Údolím Bobru, zakončení cyklistické sezóny 2022 a v neposlední řadě se také konalo sjíždění řeky Bobr na kajacích. Ze slov pana Bc. Hermana, DiS. a dalších zmíněných zdrojů, lze velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky, které jsou uvedeny s odpověďmi níže.

Finanční přínos: 18 330 EUR (celkový rozpočet), 15 256,03 EUR (dotace z EU), 3 074,47 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Žacléř, Powiat Lwówecki

Dosah: veřejnost, stovky účastníků

Hlavní motiv: popularizace sportu a zdravého životního stylu, propagace plánovaných akcí, navázání kontaktů, zvýšení spolupráce mezi institucemi a organizacemi, rozvoj kontaktů mezi úřady, kulturními organizacemi a sportovními spolky

4.7.4.7 Léčivé rostliny Rýchor

Záměrem tohoto projektu, jenž byl realizován ve spolupráci se ZŠ Žacléř, polskou základní školou SP Miszkowice a polskou Gmina Lubawka v období od 1. září 2021 do 31. prosince 2022, bylo seznámení žáků z výše zmíněných škol s botanickým bohatstvím Rýchor

s důrazem na jejich využití k léčebným účelům, což potvrzují informace z internetových stránek města Žaclěře a MMR ČR.

Dle slov pana místostarosty města Žaclěře projekt spočíval v seznámení žáků s tradicí sběru, zpracování a užívání léčivých rostlin, jež se vyskytují právě v tomto regionu. Pro žáky se také připravily terénní výpravy za účelem poznávání místní krajiny, její přírodovědné a kulturně-historické hodnoty či poznávání historie, kultury a turistických možností v samotném česko-polském pohraničním regionu. Žáci na setkání v rámci projektu následně sestavili brožuru léčivých rostlin, vytvořili mapu jejich výskytu a vytvořili také sáčky, samolepky a pexeso s těmito léčivými rostlinami. Naučili se rovněž pracovat s různými laboratorními nástroji, vyráběli rostlinné sirupy a bylinné čaje, vytvořili herbář a v neposlední řadě během svých setkání také navštívili Městské muzeum v Žaclěři a Hospital Kuks s barokní lékárnou a muzeem historie výroby léků.

Projekt byl podle slov pana místostarosty také velkým přínosem pro místní základní školu, jelikož se v rámci projektu vybudovala školní venkovní zahrada za základní školou, ve které jsou vysazeny rostliny a stromy, jež právě rostou na Rýchorách. Tato zahrada zároveň slouží jako venkovní učebna. Ze slov pana Bc. Hermana, DiS. a dalších zmíněných zdrojů informací, lze velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky, které jsou uvedeny s odpověďmi níže.

Finanční přínos: 18 984 EUR (celkový rozpočet), 16 136,13 EUR (dotace z EU), 2 847,56 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Žaclěř, ZŠ Žaclěř, SP Miszkowice, Gmina Lubawka, Městské muzeum Žaclěř, Hospital Kuks, barokní lékárna, Muzeum historie výroby léků

Dosah: žáci základních školy ze Žaclěře a Miszkowic

Hlavní motiv: seznámení žáků s botanickým bohatstvím Rýchor, poznávání rostlin, poznávání místní krajiny, poznávání regionu

4.7.4.8 Pěšky nebo vlakem česko-polským pohraničím

Záměrem tohoto projektu, který byl realizován ve spolupráci s polskou Gmina Lubawka v období od 1. března do 31. prosince 2022, bylo uskutečnění společné aktivity, jež měla přispět větší intenzitě vzájemné spolupráce partnerských obcí a posílit turistický ruch

v česko-polském pohraničí, což dokládá plakát o projektu (viz. Příloha č. 19) a informace z internetových stránek MMR ČR.

Místostarosta města Žacléře, pan Herman, uvedl, že záměrem tohoto projektu bylo zejména připomenutí dříve využívané železniční tratě, která vedla právě česko-polským pohraničím. Součástí rovněž byla společná organizace pochodu na 40 a 80 km po cestách česko-polské hranice. V rámci projektu byly zorganizovány tři akce. První akcí byl již výše zmíněný turistický pochod s následným vlakovým výletem do Polska. Další akcí byla železniční výstava v Městském muzeu v Žacléři ke 140. letému výročí zavedení železnice do Žacléře. Součástí projektu bylo také vydání průvodce pro cyklo a pěší turistiku s kontakty, tipy na výlety i důležitými kontakty. Tohoto průvodce se vydalo celkem 15 000 ks, 10 000 ks česko-polského vydání a 5 000 ks vydání anglicko-německého. Poslední akcí projektu byl polský pěší pochod. Ze slov pana Bc. Hermana, DiS. a dalších nalezených informací o projektu z výše uvedených zdrojů, lze velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky, které jsou uvedeny s odpověďmi níže.

Finanční přínos: 16 682 EUR (celkový rozpočet), 14 179, 7 EUR (dotace z EU), 2 502,3 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Žacléř, Gmina Lubawka, Městské muzeum Žacléř

Dosah: široká veřejnost

Hlavní motiv: posílení turistického ruchu v česko-polském pohraničí, připomenutí staré železniční trasy, zvýšení intenzity spolupráce mezi partnerskými obcemi, rozvoj cestovního ruchu

4.7.4.9 Aktivně na pohraničí

Tento projekt byl realizován ve spolupráci s polským okresem Lwówek Śląski v období od 1. dubna do 31. října 2022 a navazuje na předchozí mnohaletou spolupráci Žacléře s tímto samosprávným celkem. Záměrem tohoto projektu, stejně jako v minulých letech, bylo pořádání sportovních akcí, zejména těch cyklistických. Tyto skutečnosti potvrzuje rovněž opět plakát o tomto projektu (viz. Příloha č. 20) a informace z internetových stránek MMR ČR.

Pan místostarosta města Žacléře opět zmínil konkrétní akce, jež byly v rámci tohoto projektu zrealizovány. Město Žacléř v rámci projektu zakoupilo cyklovlek a následně organizovalo dvě cyklistické akce, a to Poznáváme česko-polské pohraničí v Orlických horách 2022 a Rozloučení s cyklosezónou v Žacléři 2022. Polský partner organizoval již tradiční cyklistický výlet s názvem Údolím Bobru 2022, dále pak Sjíždění řeky Bobr na kajacích a raftech 2022 a nakonec pak také Ukončení cyklistické sezóny v okrese Lwówek Śląski. Ze slov pana Bc. Hermana, DiS. a dalších nalezených informací o projektu, lze velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky, které jsou uvedeny s odpověďmi níže.

Finanční přínos: 13 850 EUR (celkový rozpočet), 11 772 EUR (dotace z EU), 2 078 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Žacléř, polský okres Lwówek Śląski

Dosah: několik stovek účastníků

Hlavní motiv: zvýšení spolupráce mezi institucemi partnerů, navázání nových a spolupráce, rozvoj kontaktů, propagace zdravého životního stylu a sportu

4.7.4.10 Zahájení cyklistické sezóny 2023

Tento poslední projekt byl zaměřen na realizaci akce s názvem Zahájení cyklistické sezóny v Žacléři 2023, která je určena pro širokou veřejnost, a to včetně rodin s dětmi. Trasa se každý rok plánuje tak, aby vedla jak českým, tak polským územím, a to přes přírodní a kulturní zajímavosti. Partnerem projektu byl polský okres Powiat Lwówecki. Tyto informace potvrzuje plakát o projektu (viz Příloha č. 21) a informace z internetových stránek MMR ČR.

Dle vyjádření pana místostarosty Žacléře byla cyklistická sezóna 2023 úspěšně zahájena, jelikož na trasu vyrazilo více než 200 účastníků. Trasa startovala na Rýchorském náměstí v Žacléři, byla dlouhá přibližně 40 km a její cíl byl tradičně umístěn do místního sportovního areálu Bret, kde bylo pro každého účastníka připraveno občerstvení s malým dárkem. Akce se konala tradičně druhou květnovou sobotu. Ze slov pana Bc. Hermana, DiS. a dalších nalezených informací o projektu, lze velmi jednoduše odpovědět na výzkumné otázky, které jsou uvedeny s odpověďmi níže.

Finanční přínos: 7 534 EUR (celkový rozpočet), 6 403 EUR (dotace z EU), 1 131 EUR (veřejné zdroje)

Aktéři: Żacléř, Powiat Lwówecki

Dosah: 200 účastníků

Hlavní motiv: poznávání česko-polského pohraničí, propagace zdravého životního stylu a sportu, pořádání cyklistické akce, navázání nových kontaktů

5. Zhodnocení výsledků a diskuse

Tato kapitola se věnuje třetímu, a tedy nejdůležitějšímu cíli této práce - vzájemné komparaci vybraných česko-polských projektů. Na základě předem určených hodnotících parametrů (finanční přínos, aktéři, dosah, hlavní motiv), jenž byly součástí výzkumných otázek z předchozí kapitoly, jsou dané projekty zařazeny do určitých kategorií, které vykazují obdobné charakteristiky. Nalezených projektů je celkem 22 a jsou rozřazeny do následujících kategorií:

- kulturně-sportovní projekty malého rozsahu (celkový rozpočet do 50 000 EUR, počet účastníků v řádu do 1 000),
- kulturně-sportovní projekty velkého rozsahu (celkový rozpočet nad 50 000 EUR, nad 1 000 účastníků),
- edukativní projekty se zaměřením na základní školy (pro žáky a učitele základních škol či pro děti obecně),
- investiční projekty se zaměřením na cestovní ruch (výstavba turistických produktů, rekonstrukce památkových subjektů),
- investiční projekty se zaměřením na krizová opatření (zkvalitnění ochrany v krizových situacích, spolupráce záchranných složek).

Do kategorie Kulturně-sportovní projekty malého rozsahu je dle Tabulky č. 2, která je zobrazena níže, zařazeno celkem 10 projektů. Celkové rozpočty těchto projektů se pohybují v rozmezí od 7 534 EUR do 41 315 EUR. Aktéři těchto projektů jsou ve většině česká a polská města nebo i polské okresy. Na projektech se samozřejmě podíleli i jiné subjekty, jako jsou například muzea, seniorské organizace či SDH. Počet účastníků se u tohoto typu projektů pohybuje maximálně v řádu několik stovek a hlavním motivem bývá propagace

zdravého životního stylu, spolupráce v oblasti kultury a sportu, navázání nových kontaktů a zvýšení česko-polské spolupráce.

Tabulka č. 2 – Kulturně-sportovní projekty malého rozsahu

Název projektu	Finanční přínos (celkový rozpočet)	Aktéři	Dosah	Motiv
Dějiny, tradice a příroda - trend dnešní turistiky	18 461 EUR	Město Borohrádek, Gmina Ciepłowód, Klub důchodců Borohrádek, veřejnost	100 účastníků (2018), 150 účastníků (2019)	zlepšení sociálních vztahů místních obyvatel, navázání nových kontaktů, zvýšení atraktivity obce, zvýšení povědomí o tradicích v České republice a Polsku
Seniři bez hranic	17 579 EUR	Město Borohrádek, Klub důchodců Borohrádek, Kulturní a Propagační centrum ve Zlotým Stoku, veřejnost	Klub důchodců Borohrádek, seniorská organizace Zlotý Stok, veřejnost (účastníci akcí)	podpora zájmu a zvýšení povědomí o historii a tradice v dané oblasti, prohloubení kulturních a sportovních aktivit města, zlepšení kvality života, rozvoj mezilidských přeshraničních vztahů, zvýšení pocitu sounáležitosti občanů a zejména seniorů, dětí a mládeže, propagace pohybu a zdravého životního stylu
Tu a tam kamarády mám II	23 514 EUR	Město Kopidlno, ZŠ Kopidlno, obec Swidnica, SP Swidnica, SP Witoszów Dolny	z každé školy se vždy zúčastnilo 30 žáků a 3 učitelé	navázat nové přátelské vztahy, odbourat sociálně-ekonomické bariéry, posílení lokální integrace, vzájemné poznání a porozumění, rozvoj partnerské spolupráce
Mladé Buky a Szczawno-Zdrój sportují	41 315 EUR	Mladé Buky, TJ Jiskra Mladé Buky, Sbor dobrovolných hasičů Mladé Buky, Uzdrowskowa Gmina Miejska Szczawno-Zdrój	veřejnost, stovky účastníků	zvýšení spolupráce mezi institucemi a organizacemi obou obcí, navázání nových kontaktů, vzájemné poznávání, společensko-hospodářský rozvoj, zlepšení životních podmínek v daných lokalitách, pořádání sportovní akcí, propagace zdravého životního stylu
Od pramenů Bobru do Lvoveckého okresu	16 024 EUR	Žacléf, Powiat Lwówecki	široká veřejnost, stovky účastníků	zvýšení povědomí o kultuře partnerských obcí, navázání kontaktů, spolupráce, odstranění jazykových bariér, propagace zdravého životního stylu a sportu
Kamienna Góra a Žacléf žijí kulturou a sportem	22 090 EUR	Kamienna Góra, Žacléf	široká veřejnost, stovky účastníků	spolupráce v oblasti kultury a sportu, zvýšení angažovanosti obyvatel v příhraniční oblasti
Cyklistické pohraničí	18 330 EUR	Žacléf, Powiat Lwówecki	široká veřejnost, dle fotografií na internetových stránkách Žacléře je možné říci, že se akci zúčastnilo několik stovek lidí	popularizace sportu a zdravého životního stylu, propagace plánovaných akcí, navázání kontaktů, zvýšení spolupráce mezi institucemi a organizacemi, rozvoj kontaktů mezi úřady, kulturními organizacemi a sportovními spolky
Pěšky nebo vlakem česko-polským pohraničím	16 682 EUR	Žacléf, Gmina Lubawka, Městské muzeum Žacléf	široká veřejnost, stovky účastníků	posílení turistického ruchu v česko-polském pohraničí, připomenutí staré železniční trasy, zvýšení intenzity spolupráce mezi partnerskými obcemi, rozvoj cestovního ruchu
Aktivně na pohraničí	13 850 EUR	Žacléf, polský okres Lwówek Śląski	několik stovek účastníků	zvýšení spolupráce mezi institucemi partnerů, navázání nových a spolupráce, rozvoj kontaktů, propagace zdravého životního stylu a sportu
Zahájení cyklistické sezóny 2023	7 534 EUR	Žacléf, Powiat Lwówecki	200 účastníků	poznávání česko-polského pohraničí, propagace zdravého životního stylu a sportu, pořádání cyklistické akce, navázání nových kontaktů

Zdroj: Vlastní zpracování, 2024

Do druhé kategorie, která nese název Kulturně-sportovní projekty velkého rozsahu jsou dle tabulky č. 3 níže zařazeny celkem 4 projekty. Celkové rozpočty těchto projektů se pohybují v rozmezí od 87 914 EUR do 524 674 EUR. Aktéři projektů tohoto typu bývají opět ve většině české a polské obce. Jelikož se jedná o projekty velkého rozsahu, spolupracuje na nich také mnoho dalších subjektů, kterými jsou například další obce, opět zmíněné seniorské organizace, kulturní centra, základní školy či SDH. Dosah těchto projektů ve většině případů přesahuje 1 000 účastníků, jelikož jsou tyto projekty zaměřeny na skutečně širokou veřejnost a v rámci těchto projektů se pořádá mnoho akcí. Mezi hlavní motivy těchto projektů patří většinou rozvoj přeshraniční spolupráce, setkávání lidí, navazování nových kontaktů anebo též zlepšování životních podmínek v daných lokalitách.

Tabulka č. 3 – Kulturně-sportovní projekty velkého rozsahu

Název projektu	Finanční přínos (celkový rozpočet)	Aktéři	Dosah	Motiv
Poznejme se více	293 815 EUR	Lánov, Klub důchodců Lánov, SDH Lánov, hotel Svět Harmonie, SDH Vrchlabí, Míasta Szklarska Poręba, hasiči a seniorská organizace Míasta Szklarska Poręba, Gmina Karpacz, hasiči a seniorská organizace Karpacz, veřejnost	seniori ze seniorských organizačních partnerských obcí, úředníci, sportovci, hasiči a děti	setkávání a rozvoj spolupráce seniorů, úředníků, hasičů, sportovců a žáků, zvýšení a upevnění česko-polské přeshraniční spolupráce
Pod jednou střechou 2	87 914 EUR	Meziměstí, ZŠ Meziměstí, Gmina Mieroszow, Mieroszowskie Centrum Kultury, SP Mieroszow	široká veřejnost (cca 2 000 účastníků)	podpora právní a správní spolupráce, podpora spolupráce mezi občany a institucemi, rozšíření nabídky pro využití volnočasových aktivit dětí, mládeže i dospělých, odstranění jazykových a společenských bariér, navázání nových kontaktů
Pod jednou střechou 3	215 565 EUR	Meziměstí, ZŠ Meziměstí, Gmina Mieroszow, Mieroszowskie Centrum Kultury, SP Mieroszow	široká veřejnost (cca 2 000 účastníků)	podpora právní a správní spolupráce, podpora spolupráce mezi občany a institucemi, rozšíření nabídky pro využití volnočasových aktivit dětí, mládeže i dospělých, odstranění jazykových a společenských bariér, navázání nových kontaktů
Východní Krkonoše a Lubavská brána žijí kulturou a sportem	524 674 EUR (Východní Krkonoše a Lubavská brána žijí kulturou a sportem)	Žacléf, Malá Úpa, Svoboda nad Úpou, Horní Maršov, Mladé Buky, Gmina Lubawka a Gmina Kamienna Góra, veřejnost	široká veřejnost, 300 cyklistů v obou ročnících	rozvoj a zvýšení spolupráce mezi jednotlivými komunitami, zlepšení kulturního a společensko-sociálního rozvoje obyvatel regionu

Zdroj: Vlastní zpracování, 2024

Do kategorie s názvem Edukativní projekty se zaměřením na základní školy byly zařazeny opět 4 projekty. Tuto skutečnost dokazuje tabulka č. 4, která je zobrazena níže. Celkové rozpočty těchto edukativních projektů se pohybují od 6 943 EUR do 18 984 EUR a dá se tak říci, že jde o projekty malé. Aktéři těchto projektů jsou samozřejmě školy, ale spolupracují na nich také obce, muzea či dobrovolní hasiči. Dosahem téměř všech projektů této kategorie jsou žáci a učitelé základních škol či jiné děti. Hlavními motivy těchto projektů je ve většině případů navázání nových přátelství, integrace dětí, seznámení se s kulturou a životem na druhé straně hranice, zvýšení povědomí o regionu či výměna zkušeností mezi učiteli.

Tabulka č. 4 – Edukativní projekty se zaměřením na základní školy

Název projektu	Finanční přínos (celkový rozpočet)	Aktéři	Dosah	Motiv
Sport bez hranic	16 526 EUR	Meziměstí, ZŠ Meziměstí, Gmina Radkow, SP Radkow, sbor dobrovolných hasičů Radkow	žáci základních škol, dobrovolní hasiči	navázání přátelství, podpora zdravého životního stylu, rozšiřování jazykových znalostí, seznámení se s kulturou a životem na druhé straně hranice, zapojení co nejvíce dětí a občanů do sportovního a kulturního života
Po stopách předků	10 213 EUR	Kowary, ZŠ Svoboda nad Úpou, SP Kowary, žáci a učitelé obou škol	žáci a učitelé ZŠ Svoboda nad Úpou a ZŠ Kowary	navázání trvalých přeshraničních kontaktů mezi školní mládeží z Svobody nad Úpou a Kowar, rozšíření znalostí o kultuře, tradicích a historii regionu, posílení vazby mezi polskými a českými studenty a učiteli, integrace dětí
Polsko-české pohraničí včera a dnes	6 943 EUR	Žacléf, Městské muzeum Žacléf, Kamienna Góra	veřejnost, děti a mládež (do 30 účastníků z české i polské strany)	popularizace přírodního a kulturního dědictví v regionu, prohloubení spolupráce institucí, zvýšení pocitu souměřitelnosti místních obyvatel, zvýšení povědomí o zajímavostech v regionu
Léčivé rostliny Rýchor	18 984 EUR	Žacléf, ZŠ Žacléf, SP Miszkowice, Gmina Lubawka, Městské muzeum Žacléf, Hospital Kuks, barokní lékárna, Muzeum historie výroby léků	žáci základních škol ze Žacléve a Miszkowic	seznámení žáků s botanickým bohatstvím Rýchor, poznávání rostlin, poznávání místní krajiny, poznávání regionu

Zdroj: Vlastní zpracování, 2024

Další kategorií jsou Investiční projekty se zaměřením na cestovní ruch. Do této kategorie byly zařazeny 3 projekty, které jsou zobrazeny v tabulce č. 5 níže. Celkové rozpočty těchto projektů se pohybují od 24 272 EUR do 59 024 EUR. Aktéři projektů jsou české a polské obce či okresy, avšak na projektech rovněž spolupracovali například i spolky či turistické kluby. Dosahem pro tyto projekty je veřejnost. V rámci těchto projektů se pořádali pouze

akce charakteru slavnostního otevření, kterých se zúčastnilo většinou do 200 účastníků. Tyto samotné projekty byly zaměřeny ve většině na zlepšení turistické infrastruktury a vybavenosti, výstavbu turistických produktů, rekonstrukci památkových subjektů. Tyto projekty tedy slouží k účelům pro zvýšení atraktivity obcí.

Tabulka č. 5 – Investiční projekty se zaměřením na cestovní ruch

Název projektu	Finanční přínos (celkový rozpočet)	Aktéři	Dosah	Motiv
Po stopách sv. Jakuba v česko-polském pohraničí	24 272 EUR	Mezíměstí, spolek Ultraia, Klub českých turistů, Krinice, Gmina Radkow	veřejnost	zlepšení vybavenosti turistické infrastruktury, zvýšení povědomí o novém turistickém produktu, zvýšení povědomí o Svatojakubských cestách, propagace turistických cest
Česko-polská stezka Pavla Hečka	59 024 EUR	Mezíměstí, Teplice nad Metují, Adršpach, Gmina Mieroszow	veřejnost	rozvoj cestovního ruchu v česko-polském pohraničí, posílení spolupráce mezi projektovými partnery
Aktivní pohraničí	37 622 EUR	Žacléf, Powiat Kamiennogórski	veřejnost	vytvoření uceleného souboru kašen a jejich popularizace, zvýšení cestovního ruchu

Zdroj: Vlastní zpracování, 2024

Poslední kategorií jsou Investiční projekty se zaměřením na krizová opatření. Do této kategorie byl zařazen pouze jeden projekt. Níže je zobrazena tabulka č. 6, na které je tento jediný projekt uveden. Celkový rozpočet projektu činí 196 895 EUR, jeho aktéři byly české a polské obce a jejich záchranné složky. Hlavním motivem tohoto projektu či projektů tohoto typu byla právě podpora investic na opatření proti přírodním katastrofám, spolupráce obcí a zvýšení spolupráce obcí a záchranných složek v této krizové oblasti a samozřejmě také samotné posílení ochrany proti krizovým situacím. Tento projekt je velmi ojedinělý.

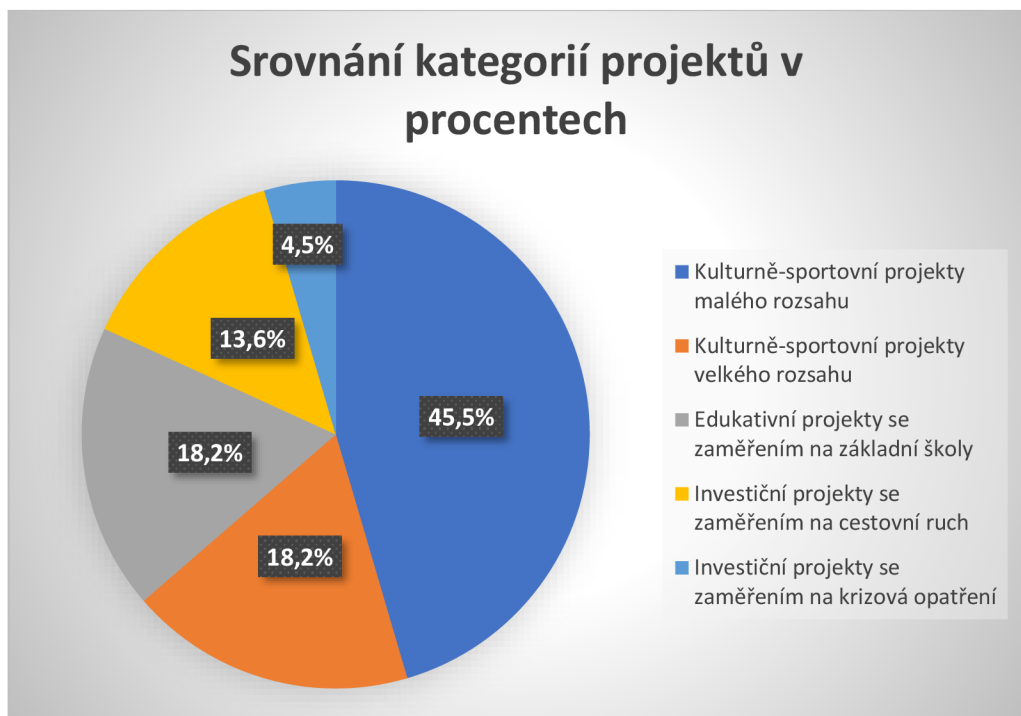
Tabulka č. 6 – Investiční projekty se zaměřením na krizová opatření

Název projektu	Finanční přínos (celkový rozpočet)	Aktéři	Dosah	Motiv
Společnými silami proti živelným pohromám	196 895 EUR	Mezíměstí, Otovice, záchranné složky na české i polské straně, Gmina Radkow, Gmina Mieroszow	záchranné složky – hasičské sbory partnerských obcí	podpora investic pro řešení konkrétních rizik, zvýšení odolnosti vůči přírodním katastrofám, vývoj systému krizového řízení, zkvalitnění povodňové ochrany

Zdroj: Vlastní zpracování, 2024

Na základě analýzy projektů a jejich rozřazení do jednotlivých kategorií je patrné, že z celkového počtu 22 projektů bylo 10 (45,5 %) projektů kulturně-sportovního charakteru s malým rozsahem, 4 (18,2 %) projekty kulturně-sportovního charakteru s velkým rozsahem, 4 (18,2 %) projekty školního charakteru s edukativním zaměřením, 3 (13,6 %) projekty charakteru investičního se zaměřením na cestovní ruch a nakonec 1 (4,5 %) projekt charakteru opět investičního, avšak se zaměřením na krizová opatření. Vše je zobrazeno v grafu č. 1 níže.

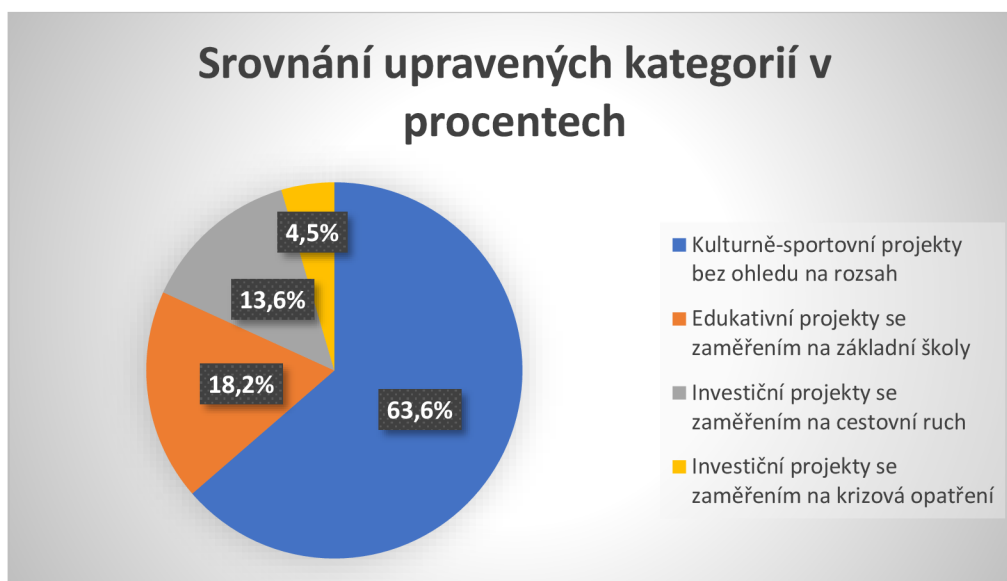
Graf č. 1 – Srovnání kategorií projektů v procentech

Zdroj: Vlastní zpracování, 2024

Z těchto výsledků se také jednoznačně vyplývá, že 14 projektů z 22, tedy 63,7 %, má charakter kulturně-sportovní a dá se tak říci, že ve vybraných obcích, které mají podobný počet obyvatel (cca 2 000), se těchto projektů realizuje nejvíce. V menším množství, tedy 4 projekty jsou školního typu s edukativním zaměřením (18,2 %) a zbylé projekty mají charakter investiční, avšak na rozdílná zaměření, kterými jsou cestovní ruch (13,6 %) a krizová opatření (4,5 %). Těchto projektů se dle výsledků realizuje nejméně. Zejména tedy projekt investiční se zaměřením na krizová opatření je skutečně ojedinělý a od ostatních velmi odlišný, jelikož jeho účastníci nebyly místní obyvatelé, základní školy ani turisté, ale česko-polské záchranné složky, které spolu navázaly velmi úzkou spolupráci. V rámci projektu se také nakoupila různá technika právě pro ochranu daných obcí proti přírodním katastrofám. Tento projekt je velmi zajímavý hlavně tím, že se obcím podařilo v rámci česko-polské spolupráce posílit ochranu v krizových situacích a navázat právě úzkou spolupráci záchranných složek v daných lokalitách, jimiž byly převážně tedy hasiči. Tuto cestu by mohly také využít další obce, jenž se potýkají s podobnými problémy, jelikož je velmi přínosná. Na grafu č. 2 níže je zobrazeno srovnání výše zmíněné úpravy kategorií projektů, pokud by se předpokládala pouze jedna kategorie s projekty typu kulturně-sportovního bez ohledu na rozsah.

Graf č. 2 – Srovnání upravených kategorií v procentech

Zdroj: Vlastní zpracování, 2024

Tato komparace by mohla být pro další obce i jiné subjekty, například spolky, rovněž přínosem, protože poukazuje na různé možnosti či různé typy projektů s mnoha zaměřenými, které je možné v rámci česko-polské přeshraniční spolupráce zrealizovat a zvýšit tak například svou atraktivitu, vybavenost nebo navázat nové kontakty s cílem získání nových zkušeností a také zjistit, že přeshraniční spolupráce smysl skutečně má. Z analýzy jednotlivých obcí a projektů, která je uvedena v předchozí kapitole, je jednoznačně patrné velmi kladné hodnocení těchto realizovaných projektů osobami, které se podílely na jejich realizaci.

Jedinou výjimkou je město Svoboda nad Úpou, jehož vedení o přeshraniční spolupráci zájem nemá a jediný projekt zrealizovala pouze místní základní škola. Nejvýznamnějším důvodem jsou dle slov pana starosty tohoto města právě velmi přísné podmínky a přísná kritéria, která musí být splněna pro akceptování dotační žádosti a také v současné době není nikdy, kdo by měl čas se těmto záležitostem věnovat. Není však jasné, jaký je pohled dalších obcí, které přeshraniční spolupráci nevyužívají, avšak tyto dva zmíněné důvody by mohly velmi pravděpodobně sdílet. Nabízí se zde určitá domněnka, a to taková, že pokud by se podmínky pro žadatele přeshraničních dotací jistým způsobem zmírnily, mohl by se zvýšit počet obcí či jiných subjektů, které by o danou spolupráci měly zájem.

6. Závěr

Cílem diplomové práce byla analýza a zhodnocení přínosů přeshraniční česko-polské spolupráce u vybraných obcí s populací kolem dvou tisíc obyvatel. Těmito obcemi byly: Borohrádek, Kopidlno, Mladé Buky, Meziměstí, Svoboda nad Úpou, Žacléř a Lánov. Obce se nacházejí na území česko-polského euroregionu Glacensis a vykazují aktivity v oblasti česko-polské přeshraniční spolupráce.

V rámci prvního dílčího cíle bylo na základě dostupných písemných zdrojů a polostrukturovaných rozhovorů shromážděno a zmapováno 22 přeshraničních česko-polských projektů.

Náplní druhého dílčího cíle byla analýza a následná evaluace realizovaných projektů z několika hledisek. Jednalo se o finanční přínos aktivity sledované celkově za českého a polského partnera, počet a charakter zapojených aktérů a také dosah projektu s ohledem na počet účastníků, kteří se jednotlivých projektů účastnili. Součástí hodnocení bylo i stanovení motivů vedoucích k realizaci přeshraničních aktivit.

Třetím a zároveň nejdůležitějším cílem této diplomové práce byla vzájemná komparace vybraných česko-polských projektů. Na základě zmiňovaných hodnotících parametrů byly projekty systematicky zařazeny do kategorií vykazující obdobné charakteristiky a to:

- kulturně-sportovní projekty malého rozsahu,
- kulturně-sportovní projekty velkého rozsahu,
- edukativní projekty se zaměřením na základní školy,
- investiční projekty se zaměřením na cestovní ruch,
- investiční projekty se zaměřením na krizová opatření.

Kategorie kulturně-sportovních projektů malého rozsahu představovala finanční přínos do 50 000 EUR, zapojení několika stovek účastníků a mezi hlavní motivy projektů patřily kulturní výměny, navazování nových kontaktů či propagace zdravého životního stylu. Jednalo se o 10 projektů z celkového počtu 22, což činí 45,5 % všech sledovaných česko-polských aktivit.

Druhou kategorií byly kulturně-sportovní projekty velkého rozsahu s rozpočtem vyšším než 50 000 EUR a počtem zapojených účastníků vyšším než 1 000 a s cílem zapojení široké veřejnosti. Do této kategorie byly zařazeny celkem 4 projekty, což odpovídá 18,2 % z 22.

Třetí kategorií byly edukativní projekty se zaměřením na základní školy. Tato kategorie vykazuje podobnost zejména v aktech projektů, jimiž byly zejména české a polské základní školy či muzea. Hlavními účastníky byli žáci, učitelé či děti obecně. Do této kategorie byly zařazeny celkem opět 4 projekty, což je tedy 18,2 % z 22.

Čtvrtou kategorií byly investiční projekty se zaměřením na cestovní ruch. Podobnost projektů spočívala ve snaze o zvýšení atraktivity zapojených obcí, podpoře cestovního ruchu či zlepšení turistické infrastruktury. Do této kategorie byly zařazeny celkem 3 projekty z celkových 22, což tvoří 13,6 %.

Poslední kategorií tvořil investiční projekt se zaměřením na krizová opatření. V jeho rámci byla pořízena technika pro záchranné složky partnerských obcí včetně jejich školení. Jednalo se o obsahově ojedinělý projekt, proto mu byla vytvořena samostatná kategorie, která představovala 4,5 % z celkového počtu 22 realizovaných česko-polských aktivit.

Z výsledků práce vyplývá skutečnost, že se v rámci česko-polské přeshraniční spolupráce realizovaly v největší míře projekty charakteru kulturně-sportovního, tedy celkem 14 z 22 (63,6 %). S velkým odskokem pak následovaly projekty edukativního charakteru, které se uskutečnily 4, (18,2 %). Investičních projektů se zaměřením na cestovní ruch pak bylo realizováno o jeden méně, tedy 3 (13,6 %). Ojedinělou aktivitou zůstává jediný investiční projekt se zaměřením na krizová opatření, což představuje 4,5 % všech realizovaných projektů.

Ze získaných závěrů práce vyplývá, že obec, která se aktivně zapojuje do přeshraniční spolupráce nejen navyšuje svůj rozpočet o evropské zdroje, ale významně obohacuje život svých občanů v různých směrech a oblastech. Tato práce by mohla sloužit i jako inspirace pro další obce a lokální aktéry, které se zatím podobných aktivitám vyhýbají a přesvědčit je, že i přes určitou administrativní zátěž jsou tyto projekty velkým přínosem pro všechny zapojené.

7. Seznam použitých zdrojů

7.1 Bibliografické zdroje

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.

CÍSAŘOVÁ, Eliška a Jan PAVEL. *Průvodce komunálními rozpočty, aneb, Jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International - Česká republika, c2008. ISBN 978-80-87123-06-5.

ČMEJREK, Jaroslav a Radek KOPŘIVA. *Základy veřejné správy*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1626-3.

DOKOUPIL, Jaroslav. *Euroregion Šumava/Bayerischer Wald-Unterer Inn/Mühlviertel*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-404-6.

HOLEČEK, Jan. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. Brno: GaREP, 2009. ISBN 978-80-904308-2-2.

GALVASOVÁ, Iva a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vydání. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 80-251-20-9.

HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. upravené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.

JEŘÁBEK, M. a kol. *České pohraničí - bariéra nebo prostor zprostředkování?* Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1051-3.

KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. 2. doplněné a přepracované vydání. Ostrava: Montanex, 2007. ISBN 978-80-7225-244-2.

KOPECKÝ, M. a kol. *Zákon o obcích. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2015. ISBN 978-80-7478-758-4.

KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001: (včetně textu zákona o obcích, zákona o krajích a zákona o okresních úřadech)*. 2. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Linde, 2001. ISBN 80-7201-272-X.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-665-5.

KREJČÍ, O. *Mezinárodní politika*. 4. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-808-6929-606.

MACHÁLEK, Petr a kol. *Dotační politiky EU: jak napsat dobrou projektovou žádost*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 9788021071186.

MATES, Pavel a WOKOUN, René. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN:80-717-5100-6.

NETOLICKÝ, Václav. *Euroregiony: úvod do problematiky, 1. vydání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007. Eupress. ISBN 978-80-86754-78-9.

PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance. 1. vydání*. Codex Bohemia, 1998. ISBN 80-85963-85-X.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2., aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978- 80-247-2789-9.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

VILAMOVÁ, Šárka. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: Grada, 2004. Finance (Grada). ISBN 80-247-0828-0.

VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018. ISBN 978-80-87544-99-0.

WAACK, C. a kol. *Regionale Identität und transregionale Räume in Ostmitteleuropa*. Dresden: Thelem, 2012. ISBN 978-3-942411-73-8.

WOKOUN, René a kol. *Výkladový slovník regionální a strukturální politiky Evropské unie*. Justis. Praha: IFEC, 2002. ISBN 80-86412-18-0.

WOKOUN, R. a kol. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.

ZICH, František. *Nositelé přeshraniční spolupráce na česko-německé hranici*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 1999. Working papers. ISBN 80-85950-67-7.

ŽEHROVÁ, Jana a Daniela PFEIFEROVÁ. *Finance municipalit. 2. vydání*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2010. ISBN 978-80-213-2024-6.

7.2 Dokumenty nezahrnuté do normy ČSN ISO 690

Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení)

7.3 Elektronické dokumenty

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2023*. [online]. (PDF). [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/191186757/1300722303.pdf/58801e7b-4f05-4470-908c-7295691d4dd2?version=1.3>

EUROREGION GLACENSIS. *Stanovy zájmového sdružení právnických osob Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis*. [online]. (PDF). [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: https://m.euro-glacensis.cz/files/o_euroregionu/04.2.stanovy_sdruzeni.pdf

INTERREG Česko-Polsko. *Program Interreg Česko-Polsko 2021-2027* [online]. (PDF). [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: https://www.cz-pl.eu/data/content_files/12/programovy-dokument-program-interreg-cesko-polsko-2021-2027.pdf

MĚSTO BOROHRÁDEK. *Dějiny tradice a příroda – dnešní trend turistiky*. [online]. (PHP). [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/file.php?nid=428&oid=7603827>

MĚSTO BOROHRÁDEK. *Senioři bez hranic*. [online]. (PHP). [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/file.php?nid=428&oid=9742523>

MĚSTO BOROHRÁDEK. *Zpravodaj města Borohrádek – číslo 6, listopad – prosinec 2018*. [online]. (PDF). [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/file.php?nid=428&oid=6576114>

MĚSTO MEZIMĚSTÍ. *Meziměstský zpravodaj – listopad 2023*. [online]. (PDF). [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: https://mezimesti.cz/assets/File.ashx?id_org=9369&id_dokumenty=25363

MĚSTO MEZIMĚSTÍ. *Meziměstský zpravodaj – říjen 2018*. [online]. (PDF). [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: https://mezimesti.cz/assets/File.ashx?id_org=9369&id_dokumenty=22882

MĚSTYS MLADÉ BUKY. *eMBěčko – prosinec 2022, ročník 7, číslo 22*. [online]. (PDF). [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: https://www.obecmladebuky.cz/assets/File.ashx?id_org=9680&id_dokumenty=5901

7.4 Internetové zdroje

ASOCIACE HORSKÝCH STŘEDISEK ČR. *Členství*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.ahscr.cz/clenstvi/>

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Programy přeshraniční a nadnárodní spolupráce 2021 - 2027 - Interreg Česko-Polsko*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.crr.cz/programy-preshranicni-a-nadnarodni-spoluprace-2021-2027/interreg-cesko-polsko-2021-2027/>

DOBROVOLNÝ SVAZEK OBCÍ BROUMOVSKO. *Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dsobroumovsko.cz/clenske-obce/mezimesti/>

EUROREGION GLACENSIS. *Informace o programu*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.euro-glacensis.cz/info-o-programu-interreg.html>

EUROREGION GLACENSIS. *Česká část*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.euro-glacensis.cz/ceska-cast.html>

EUROREGION GLACENSIS. *Úvodem*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.euro-glacensis.cz/uvodem.html>

EUROREGION NEISSE-NISA-NYSA. *Fond mikroprojektů v rámci přeshraniční spolupráce INTERREG V-A Česká republika - Polsko*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.ern.cz/index.php?D=293>

EVA ŽENÍŠKOVÁ - NÁCHODSKÝ DENÍK. *FOTO: V Meziměstí se konaly sportovní hry a otevřeli stezku Pavla Hečka*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://nachodsky.denik.cz/ctenar-reporter/foto-v-mezimesti-se-konaly-sportovni-hry-a-otevrel-i-stezku-pavla-hecka-20220912.html>

EVROPSKÝ PARLAMENT. *Fond soudržnosti*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/96/fond-soudrznosti>

INTERREG V-A Česká republika - Polsko. *Základní informace o programu*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://cz.cz-pl.eu/zakladni-informace-o-programu>

JAN BRAUN, FOTO: MILOŠ ŠÁLEK, KRKONOŠSKÝ DENÍK. *FOTO: Cyklisté vyrazili za Žaclěře okolo republiky, vítěz byl na trati 75 hodin*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://krkonosky.denik.cz/zpravy_region/cykliste-vyrazili-ze-zaclere-okolo-republiky-vitez-byl-na-trati-75-hodin-2021082.html

KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE. *Interreg Česko - Polsko 2021 - 2027*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/interreg-cesko-polsko-2021-2027-cl-5874.html>

MARIÁNSKÁ ZAHRADA. *MAS - místní akční skupina* [online]. [cit. 24. 3. 2024]. Dostupné z: <https://www.marianskazahrada.cz/mas-mistni-akcni-skupina>

MĚSTO BOROHRÁDEK. *Přijaté dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/prijate-dotace/>

MĚSTO BOROHRÁDEK. *Spolky, spolková činnost*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/spolky>

MĚSTO BOROHRÁDEK. *Rada města*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/rada>

MĚSTO BOROHRÁDEK. *Od historie po současnost*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/historie>

MĚSTO BOROHRÁDEK. *Organizační struktura*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/organizacni-struktura>

MĚSTO BOROHRÁDEK. *Vedení města a městského úřadu*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/vedeni-mesta-mestskeho-uradu>

MĚSTO BOROHRÁDEK. *Základní informace*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/zakladni-informace>

MĚSTO BOROHRÁDEK. *Zastupitelstvo*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mestoborohradek.cz/zastupitelstvo>

MĚSTO BOROHRÁDEK. *Zpravodaj města Borohrádek*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://www.mestoborohradek.cz/zpravodaj_mesta

MĚSTO KOPIDLNO. *Město Kopidlno – Kontakt*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.kopidlno.cz/kontakt/os-10/p1=28417>

MĚSTO KOPIDLNO. *Zastupitelstvo města*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.kopidlno.cz/slozeni%2Dzastupitelstva%2Dmesta/os-3835/p1=28339>

MĚSTO SVOBODA NAD ÚPOU. *Členové zastupitelstva*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.musvoboda.cz/clenove%2Dzastupitelstva/os-1044/p1=4188>

MĚSTO SVOBODA NAD ÚPOU. *Komise rady města*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.musvoboda.cz/komise-rady-mesta/ms-4217>

MĚSTO SVOBODA NAD ÚPOU. *Organizace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.musvoboda.cz/organizace-mesta/ms-3730/p1=3730>

MĚSTO SVOBODA NAD ÚPOU. *Komise Rady města*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.musvoboda.cz/komise-rady-mesta/ms-4217>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Aktivně na pohraničí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/projekty/aktivne-na-pohranici/>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Aktivní pohraničí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/projekty/aktivni-pohranici/>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Kamienna Góra a Žacléř žijí kulturou a sportem*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/projekty/kamienna-gora-a-zacler-ziji-kulturou-a-sportem/>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Od pramene Bobru do Lvoveckého okresu*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/projekty/od-pramenu-bobru-do-lvoveckeho-okresu+a1341.htm>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Organizace města*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/organizace-mesta/>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Pěšky nebo vlakem Česko-polským pohraničím*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/projekty/pesky-nebo-vlakem-cesko-polskym-pohranicim/>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Polsko – České pohraničí včera a dnes*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/projekty/pl-cr-pohranici-vcera-a-dnes/>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Východní Krkonoše a Lubawská brána žijí kulturou a sportem*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/projekty/vychodni-krkonose-a-lubawska-brana-ziji-kulturou-a-sportem+a414.htm>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Zahájení cyklistické sezóny 2023*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/projekty/zahajeni-cykl-sezony-2023/>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Historie města*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/turista/historie-mesta/>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Město Žacléř*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Proběhlé akce*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/probehle-akce/oslavy-150-vyroci-zalozeni-sdh-zacler+a1322.htm>

MĚSTO ŽACLÉŘ. *Vedení města*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/vedeni-mesta/>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Mikroprojekt „Sport bez hranic“*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://mezimesti.cz/mikroprojekt%2Dsport%2Dbez%2Dhranic/d-21991>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Po stopách sv. Jakuba v česko-polském příhraničí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://mezimesti.cz/po%2Dstopach%2Dsv%2Djakuba%2Dv%2Dcesko%2Dpolskem%2Dprihranici/d-23159>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Program Interreg V – A Česká republika – Polsko*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://mezimesti.cz/program%2Dinterreg%2Dv%2Da%2Dceska%2Drepublika%2Dpolsko/ds-3578/archiv=0>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Slavnostní otevření stezky Pavla Hečka*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://mezimesti.cz/slavnostni-otevreni-stezky-pavla-hecka/a-1474>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Společnými silami proti živelným pohromám*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://mezimesti.cz/spolecnymi%2Dsilami%2Dproti%2Dzivelnym%2Dpohromam/d-22425>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Historie města*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://mezimesti.cz/historie-mesta/d-21928>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Městský úřad Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mezimesti.cz/kontakty/os-10/p1=8336>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Městský úřad Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mezimesti.cz/komise%2Dvybory%2Da%2Dzvlastni%2Dorgany/d-21522/p1=8330>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Místní části*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://mezimesti.cz/mistni-casti/d-17092>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Oficiální web města*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://mezimesti.cz/index.asp>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Organizační struktura úřadu*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mezimesti.cz/organizacni%2Dstruktura%2Duradu/d-19947/p1=8347>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Osadní výbory*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mezimesti.cz/osadni%2Dvybory/d-21521/p1=8329>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Památky*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://mezimesti.cz/pamatky/d-17032>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Zastupitelstvo města*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mezimesti.cz/zastupitelstvo%2Dmesta/d-21519/p1=8331>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Program Interreg V-A Česká republika - Polsko*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.mezimesti.cz/program-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/ds-3578/p1=9218>

MĚSTSKÝ ÚŘAD MEZIMĚSTÍ. *Znak Města*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.mezimesti.cz/znak-mesta/d-17020>

MĚSTYS MLADÉ BUKY. *Komise*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.mestysmladebuky.cz/komise/ms-1017>
MĚSTYS MLADÉ BUKY. *Organizační struktura*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.obecmladebuky.cz/organizacni-struktura/d-4116>

MĚSTYS MLADÉ BUKY. *Výbory*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.mestysmladebuky.cz/vybory/ms-1018>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *10 kroků k získání dotace*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Informace o fondech*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/informace-o-fondech-eu>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *INTERREG EUROPE (2021–2027)*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: [https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/programy/programy-nadnarodni-a-meziregionalni-spoluprace/interreg-europe-\(2021-2027\)](https://dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/programy/programy-nadnarodni-a-meziregionalni-spoluprace/interreg-europe-(2021-2027))

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Programové období 2021-2027*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Programy*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/programy>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Výdaje*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget/spending_cs

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Projekty EU*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu?program=11&applicant=kopidlno>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Aktivně na pohraničí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/aktivne-na-pohranici>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Aktivní pohraničí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-2-rozvoj-potencialu-prirodnich-a-kulturnich-zdr/aktivni-pohranici?feed=15-Program-preshranicni-spoluprace-Ceska-republika-Svobodny-stat-Sasko-2014-2020>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Cyklistické pohraničí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/cyklisticke-pohranici?feed=07-Operacni-program-Praha-pol-rustu-CR>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Česko-polská stezka Pavla Hečka*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-2-rozvoj>

potencialu-prirodnich-a-kulturnich-zdr/cesko-polska-stezka-pavla-hecka?feed=08-Operacni-program-Technicka-pomoc

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Dějiny, tradice a příroda – dnešní trend turistiky*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/dejiny,-tradice-a-priroda-dnesni-trend-turistiky>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Kamienna Góra a Żacléř žijí kulturou a sportem*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/kamienna-gora-a-zacler-ziji-kulturou-a-sportem?feed=11-INTERREG-V-A-Ceska-republika-Polsko>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Komunitně vedený místní rozvoj*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/clld>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Léčivé rostliny Rýchor*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/lecive-rostliny-rychor>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Mladé Buky a Szczawno-Zdrój sportují*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/mlade-buky-a-szczawno-zdroj-sportuji>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Od pramenů Bobru do Lwóweckého okresu*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/od-pramenu-bobru-do-lwoweckeho-okresu>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Pěšky nebo vlakem česko-polským pohraničím*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/pesky-nebo-vlakem-cesko-polskym-pohranicim>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Po stopách předků*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/po-stopach-predku-\(1\)?feed=11-INTERREG-V-A-Ceska-republika-Polsko](https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/po-stopach-predku-(1)?feed=11-INTERREG-V-A-Ceska-republika-Polsko)

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Po stopách sv. Jakuba v česko-polském příhraničí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu?program=11&applicant=mezim%C4%9Bst%C3%AD>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Pod jednou střechou 2*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa->

projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/pod-jednou-strechou-2

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Pod jednou střechou 3*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/pod-jednou-strechou-3?feed=11-INTERREG-V-A-Ceska-republika-Polsko>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Polsko-české pohraničí včera a dnes*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/polsko-ceske-pohranici-vcera-a-dnes>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Poznejme se více*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/poznejme-se-vice>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Senioři bez hranic*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/seniori-bez-hranic-\(2\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/seniori-bez-hranic-(2))

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Společnými silami proti živelným pohromám*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-1-spolecne-rizeni-rizik/spolecnymi-silami-proti-zivelnym-pohromam>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Sport bez hranic*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/sport-bez-hranic>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Tu a tam kamarády mám II*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: [https://dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/tu-a-tam-kamarady-mam-ii-\(1\)?feed=11-INTERREG-V-A-Ceska-republika-Polsko](https://dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/tu-a-tam-kamarady-mam-ii-(1)?feed=11-INTERREG-V-A-Ceska-republika-Polsko)

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Východní Krkonoše a Lubawská brána žijí kulturou a sportem*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/vychodni-krkonose-a-lubawska-brana-ziji-kulturou-a>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zahájení cyklistické sezóny 2023*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu/projekty/11-interreg-v-a-ceska-republika-polsko/11-4-spoluprace-instituci-a-komunit/zahajeni-cyklisticke-sezony-2023>

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA KRKONOŠE, z.s. *Kontakt*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.maskrkonose.cz/kontakt>

- NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČESKÉ REPUBLIKY, z. s. *Co jsou MAS*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.nsmascr.cz/o-nas/co-jsou-mas/>
- OBEC LÁNOV. *Informace o projektu „Poznejme se více“*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/projekty-obce/poznejme-se-vice-reg-c-cz114120-00-00-150006-0000099/poznejme-se-vice-r-2017/informace-o-projektu-poznejme-se-vice-121cs.html>
- OBEC LÁNOV. *Lánov v současnosti*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/historie/lanov-v-soucasnosti/>
- OBEC LÁNOV. *Povinné informace*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/aktualne/povinne-informace/>
- OBEC LÁNOV. *Poznejme se více r. 2018*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/projekty-obce/poznejme-se-vice-reg-c-cz114120-00-00-150006-0000099/poznejme-se-vice-r-2018/>
- OBEC LÁNOV. *Poznejme se více v r. 2017*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/projekty-obce/poznejme-se-vice-reg-c-cz114120-00-00-150006-0000099/poznejme-se-vice-r-2017/>
- OBEC LÁNOV. *Poznejme se více v r. 2019*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/projekty-obce/poznejme-se-vice-reg-c-cz114120-00-00-150006-0000099/poznejme-se-vice-r-2019/>
- OBEC LÁNOV. *Poznejme se více v r. 2021*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/projekty-obce/poznejme-se-vice-reg-c-cz114120-00-00-150006-0000099/poznejme-se-vice-r-2021/>
- OBEC LÁNOV. *Poznejme se více*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/projekty-obce/poznejme-se-vice-98cs.html>
- OBEC LÁNOV. *Projekty-obce*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/projekty-obce/>
- OBEC LÁNOV. *Setkání hasičů z Lánova, Szklarska Poręba a Karpacz* [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/projekty-obce/poznejme-se-vice-reg-c-cz114120-00-00-150006-0000099/poznejme-se-vice-r-2017/setkani-hasicu-126cs.html>
- OBEC LÁNOV. *Spolky*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/kultura/spolky/>
- OBEC LÁNOV. *Stručná historie obce*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/obec/historie/strucna-historie-obce/>
- OBEC LÁNOV. *Kontakty*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.lanov.cz/kontakty-1/>
- RADOVAN VLČEK. *Léčivé rostliny Rýchor*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.zacler.cz/mesto/projekty/lecive-rostliny-rychor/>
- REGION KRKONOŠE. *Lánov*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.region-krkonose.cz/obce/lanov/>
- ROMAN HRUŠKA. *„Mladé Buky a Szczawno-Zdrój sportují“*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z:

<https://www.mestysmladebuky.cz/quot%2Dmlade%2Dbuky%2Da%2Dszczawno%2Dzdroj%2Dsportuji/d-5804>

SÄCHSISCHE AUFBAUBANK, INTERREG. *Co je Interreg?* [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.sn-cz2027.eu/cz/program/co-je-interreg>

STANISLAV KASÍK. *Mladé Buky*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <http://www.heraldika-terminologie.cz/mapa-mlade-buky-201>

SVAZEK OBCÍ HORNÍ LABE. *Lánov*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.sohl.cz/lanov/ds-1031/p1=2563>

SVAZEK OBCÍ VÝCHODNÍ KRKONOŠE. *Svoboda nad Úpou*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://vychodnikrkonose.cz/informace/clenske-obce/svoboda-nad-upou>

SVAZEK OBCÍ VÝCHODNÍ KRKONOŠE. *Úvod*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://vychodnikrkonose.cz/>

SZKOŁA PODSTAWOWA im. Ludwiki Wawrzyńskiej w Witoszowie Dolnym. *Projekt Tu i Tam, Przyjaciół Mam II*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://spwitoszow.edupage.org/a/projekt-tu-i-tam-przyjaciol-mam>

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 W KOWARACH. *Program polsko-czeski*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://sp1kowary.edupage.org/a/program-polsko-czeski?eqa=dGV4dD10ZXh0L3RleHQxMCZzdWJwYWdlPTA%3D>

WANET s.r.o. *Borohrádek*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10400/borohradek/>

WANET s.r.o. *Historie Mladé Buky*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9978/mlade-buky/historie/>

WANET s.r.o. *Historie obce Borohrádek*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10400/borohradek/historie/>

WANET s.r.o. *Historie obce Kopidlno*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9960/kopidlno/historie/>

WANET s.r.o. *Historie obce Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/1083/mezimesti/historie/>

WANET s.r.o. *Historie obce Svoboda nad Úpou*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10012/svoboda-nad-upou/historie/>

WANET s.r.o. *Historie obce Žacléř*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10094/zacler/historie/>

WANET s.r.o. *Kopidlno*. [online]. [cit. 2024-03-24]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9960/kopidlno/>

WANET s.r.o. *Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/1083/mezimesti/>

WANET s.r.o. *Mladé Buky*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9978/mlade-buky/>

WANET s.r.o. *Okolí a příroda Borohrádek*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10400/borohradek/okoli-priroda/>

WANET s.r.o. *Okolí a příroda Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/1083/mezimesti/okoli-priroda/>

WANET s.r.o. *Památky a zajímavosti Borohrádek*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10400/borohradek/pamatky-turistika/>

WANET s.r.o. *Památky a zajímavosti Kopidlno*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/9960/kopidlno/pamatky-turistika/>

WANET s.r.o. *Památky a zajímavosti Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/1083/mezimesti/pamatky-turistika/>

WANET s.r.o. *Památky a zajímavosti Žacléř*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10094/zacler/pamatky-turistika/>

WANET s.r.o. *Současnost města Borohrádek*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10400/borohradek/soucasnost/>

WANET s.r.o. *Současnost obce Meziměstí*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/1083/mezimesti/soucasnost/>

WANET s.r.o. *Současnost obce Svoboda nad Úpou*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10012/svoboda-nad-upou/soucasnost/>

WANET s.r.o. *Současnost obce Žacléř*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10094/zacler/soucasnost/>

WANET s.r.o. *Svoboda nad Úpou*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10012/svoboda-nad-upou/>

WANET s.r.o. *Žacléř*. [online]. [cit. 2024-03-30]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/10094/zacler/>

WORLD MEDIA PARTNERS, s.r.o. *Borohrádek*. [online]. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.vychodni-cechy.info/borohradek/>

8. Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek č. 1 – Mapa Euroregionu Glacensis

Obrázek č. 2 – Mapa Euroregionu Nisa

Obrázek č. 3 – Znak města Borohrádek

Obrázek č. 4 – Znak města Kopidlno

Obrázek č. 5 – Znak města Lánov

Obrázek č. 6 – Znak města Meziměstí

Obrázek č. 7 – Znak městyse Mladé Buky

Obrázek č. 8 – Znak města Svoboda nad Úpou

Obrázek č. 9 – Znak města Žacléř

8.2 Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Počet členů zastupitelstva podle počtu obyvatel

Tabulka č. 2 – Kulturně-sportovní projekty malého rozsahu

Tabulka č. 3 – Kulturně-sportovní projekty velkého rozsahu

Tabulka č. 4 – Edukativní projekty se zaměřením na základní školy

Tabulka č. 5 – Investiční projekty se zaměřením na cestovní ruch

Tabulka č. 6 – Investiční projekty se zaměřením na krizová opatření

8.3 Seznam grafů

Graf č. 1 – Srovnání kategorií projektů v procentech

Graf č. 2 – Srovnání upravených kategorií v procentech

9. Přílohy

Příloha č. 1 – Zpráva o projektu Dějiny, tradice a příroda – trend dnešní turistiky, 1. část

Dějiny tradice a příroda – dnešní trend turistiky reg. číslo C.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0001419

Slavnost rozsvícení vánočního stromu

V sobotu 1. prosince 2018, před první adventní nedělí, se na náměstí v Borohrádku uskutečnila Slavnost rozsvícení vánočního stromu. Náměstí se zaplnilo novými stánky, pódiem pro vystoupení dětí z mateřské školy a základních škol, skupiny ANTREE, žesťového kvintetu a žáků pěveckého oddělení ZUŠ Týniště nad Orlicí.

K zimní atmosféře přispělo i počasí. Poprašek sněhu navodil, byť jen pro tento den, vánoční atmosféru.

Návštěvníci se mohli inspirovat výrobou vánočních ozdob, přání, adventních věnců a vánočních dekorací, mohli ochutnat vánoční punč, bramboráky, svařené víno, jedlé kaštiny nebo domácí chléb.

Přátelé z Cieplowod přivezli s sebou tradiční výrobky z kynutého těsta, perníčky, ochutnávku regionálních medů, džemu a jedlých kaštanů. Představili tradiční polské vánoční ozdoby a výrobky. Velký úspěch měla degustace domácích chlebů se sádlem a kyselou okurkou. V jejich výpravě nechyběl Mikuláš, anděl a čert, kteří byť některým dětem naháněli hrůzu, byli velmi štedří a rozdávali dětem cukrovinky.

Zajímavá byla i malá kovářská dílna, kde návštěvníci mohli sledovat zručnost kovářského mistra, případně si sami vyzkoušet tuto práci.

Děkujeme všem, kteří se zúčastnili zahájení adventní doby, přišli představit své výrobky, ale i těm, kteří se podíleli na přípravě a realizaci této akce.

Zdroj: Město Borohrádek

Příloha č. 2 - Zpráva o projektu Dějiny, tradice a příroda – trend dnešní turistiky, 2. část

Přehled vánočních tradic a zvyků

Na neděli 9. prosince 2018 byli zástupci města pozváni do sportovní haly v Cieplowodech na akci: Přehled vánočních tradic a zvyků – soutěž o nejkrásnější vánoční stromek, vánoční stůl a nekrásnější koledu. Této slavnosti se účastní všechna okolní městečka s ukázkami zdobení vánočních stromečků, prostřeného slavnostního stolu s tradičními vánočními pokrmy.

Naše příprava na tuto akci probíhala společně s Klubem důchodců Borohrádek. Jeho členky upekly tradiční české vánoční cukroví, vánočky, adventní věnec, perníkového kapra, slané pečivo a mnoho jiných pochutin. Připravili ukázky vánočních stromů se slaměnými, dřevěnými a skleněnými ozdobami a pěvecké vystoupení. Mateřská škola vyrobila krásný adventní věnec ze stříbrného smrku.

Ochutnávka tradičních vánočních pokrmů – rybí polévky, smaženého kapra, bramborového salátu, smažené klobásy a kuby – měla v Cieplowodech velký úspěch. Uvařené a napečené vánoční dobroty mizely z opravdu bohatého stolu a na vánoční punč bylo předáno mnoho receptů.

I borohrádečtí účastníci se seznamovali s taji polské vánoční kuchyně. Hospodyně se přišly pochlubit se svými pokrmy. Borohrádek získal na slavnosti i diplom a krásnou cenu.

Děkujeme členkám klubu důchodců za vynikající prezentaci našeho města a poděkování patří hlavně kuchaři a jeho kolektivu, který se zasloužil o zdárný průběh akce. Díky patří i paní fotografce, která s námi absolvovala všechny akce a zachytila všechny důležité okamžiky.

Zdroj: Město Borohrádek

Příloha č. 3 – Plakát projektu Senioři bez hranic

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN Z PROSTŘEDKŮ EFRR PROSTŘEDNICTVÍM EUROREGIONU GLACENSIS.

SENIORŮ BEZ HRANIC

REGISTRAČNÍ ČÍSLO: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0002240

INFORMACE O MIKROPROJEKTU:

Realizace projektu: od 1.1.2022 – 31.10.2022

Partner projektu: Kulturní a Propagační centrum ve Zlotym Stoku

Cíle projektu: Město Borohrádek neustále usiluje o zatraktivnění a rozšíření nabídky pro volnočasové, společenské a kulturní vyžití občanů, nyní s důrazem na seniory. Zástupci města předpokládají, že se realizací projektu udělá další krok k podpoře zájmu a zvýšení povědomí o historii a tradicích v této oblasti. Projekt přispěje k prohloubení kulturních a sportovních aktivit města, zvýšení pocitu sounáležitosti pro všechny občany, především seniory, děti a mládež, ale i ostatní obyvatele města a okolí. Očekává se zlepšení kvality života, vytvoření spolupracujících systémů na obou stranách hranice, a využití potenciálu v oblasti rozvoje mezilidských přeshraničních vztahů.

Aktivity mikroprojektu:

Hlavními aktivitami projektu bude uspořádání 3 kulturně společenských událostí - "Babského bálu", jehož cílem je prolomení mentálních a jazykových bariér v kontaktech seniorů z obou partnerských obcí. Dále „Sportovních her seniorů“, jejichž úkolem je povzbudit seniory k aktivnímu a tvůrčímu trávení volného času. Senioři budou soutěžit v mnoha disciplínách, na jejichž přípravě spolupracují spolky a školy z Borohrádku. Třetí akcí bude „Pochod“ v okolí Borohrádku spojený s plněním různých sportovních a vědomostních disciplín, přinese i propagaci přírodních a krajinných hodnot Borohrádku.

Zdroj: Město Borohrádek

„Město Kopidno“

„Tu a tam kamarády mám II“

REGISTRAČNÍ ČÍSLO: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/ 0001414

INFORMACE O MIKROPROJEKTU:

Realizace projektu napomůže řešit nerozvinutý potenciál v oblasti spolupráce občanské společnosti obou partnerů. Aktivita projektu partnerů spočívají ve vzájemném setkávání a prezentaci dětí základních škol. Cílem projektu je navázat nové přátelské vztahy, odbourávat sociálně-ekonomické bariéry a posílit integraci na lokální úrovni.

AKTIVITY MIKROPROJEKTU:

Náplň projektu tvoří setkávání se zaměřením na kulturní a sportovní aktivity a výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe. Uskuteční se 2 setkání dětí v Kopidně a 2 setkání dětí ve Świdnici.

Dále je součástí mikroprojektu i propagace několika propagačními a informačními činnostmi.

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Zdroj: Město Kopidno

Obec Lánov

realizuje v rámci programu Interreg V-A Česká republika – Polsko

projekt „Poznejme se více“

reg. č. CZ.11.4.120/0.0/0.0/15_0006/0000099“

Partneři projektu: **Miasto Szklarska Poręba, Gmina Karpacz**

Zahájení: **1.7.2017** Ukončení: **31.12.2021**

Projekt je zaměřen na setkávání a rozvoj spolupráce ŽÁKŮ, SPORTOVců, HASIČŮ, SENIORŮ A ÚŘEDNÍKŮ všech partnerských obcí.

V rámci projektu se uskuteční sportovní, kulturní a vzdělávací akce, které přispějí ke zvýšení a upevnění česko-polské přeshraniční spolupráce.

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Zdroj: Město Lánov

Příloha č. 6 – Plakát projektu Pod jednou střeou 2

Projekt „POD JEDNOU STŘECHOU 2“ **Číslo projektu: CZ.11.4.120/0.0/0.0/15_006/0000098**

Projekt „POD JEDNOU STŘECHOU 2“ je financován z prostředků Národního fondu, Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) v rámci Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko, Prioritní osa 4, investiční priority Posilování institucionální kapacity orgánů veřejné správy a zúčastněných subjektů a účinné veřejné správy: podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany a institucemi.

Zahájení projektu: 01. 03. 2017

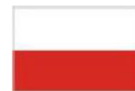
Ukončení projektu: 31. 12. 2019

Celkové způsobilé výdaje činí 43 442,56 EUR
Dotace ve výši 85% představuje 36 926,17 EUR
Národní veřejné zdroje 6 516,39 EUR

Cílem projektu je prohloubení a rozšíření nabídky spolupráce v česko-polském příhraničí Broumovska a Mieroszowska.

- Rozšíření nabídky pro využití volnočasových aktivit především dětí a mládeže, ale i dospělých bez rozdílu věku
- Zmírnění negativních sociálně patologických jevů pro danou skupinu dětí a mládeže
- Navázání nových osobních kontaktů a odstranění přetrvávajících jazykových a společenských bariér
- Jedná se o aktivity sportovní, turistické a kulturně společenské.
- Projekt je zaměřen na všechny obyvatelé pohraničí, sportovce, podnikatelské subjekty, neziskové organizace, spolky, školy a seniory na obou stranách

Partnerem projektu je Mieroszowskie Centrum Kultury.

Zdroj: Město Meziměstí

Společnými silami proti živelným pohromám

Reg. č. CZ.11.1.23/0.0/0.0/16_023/0000900

Program Interreg V – A Česká republika – Polsko

Prioritní osa: 11.1 – Společné řízení rizik

Investiční priorita: 11.1.23 – Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištění odolnosti vůči katastrofám a vývoj systému krizového řízení.

Vedoucí partner: Město Meziměstí

Projektový partner: Obec Otovice, Gmina Radków, Gmina Mioszów

Zahájení realizace projektu: 01.09.2017

Ukončení realizace projektu: 31.10.2018

Celkové způsobilé výdaje města: 67.404,45 EUR

Cílem projektu je získání včasných informací o stavu vody na řece Stěnavě a zajištění kvalitní povodňové ochrany obyvatel a jejich majetku v příhraničních oblastech – Mioszów, Meziměstí, Otovice a Radków pořízením potřebné techniky pro hasiče. K tomu patří i zintenzivnění vzájemné spolupráce a výměna zkušeností mezi záchrannými složkami na obou stranách hranice.

Zdroj: Město Meziměstí

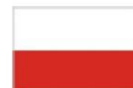

Společnými silami proti živelným pohromám

Reg. č. CZ.11.1.23/0.0/0.0/16_023/0000900

Město Meziměstí realizuje projekt „Společnými silami proti živelným pohromám“, číslo projektu CZ.11.1.23/0.0/0.0/16_023/0000900“. V únorovém čísle Zpravodaje Vás hasiči informovali o získání čtyřkolky a člunu. Od té doby byl dodán nafukovací stan, defibrilátor AED pro záchranu lidských životů, různé zdravotnické vybavení jako fonendoskop, diagnostická svítilna, porodnický balíček, plovací vesty pro dospělé i děti, SAM Pelvic Sling na fixaci pánve, různé dlahy, včetně vakuové matrace, suché obleky, rukavice, kukly, vozík za čtyřkolku pro případné zásahy v terénu, kam se s hasičskou tatrou nedostaneme a samozřejmě je nezbytný i vozík pod čtyřkolku, protože na delší vzdálenost je lepší čtyřkolku převést a teprve v nepřístupném terénu ji nasadit do zásahu. Cca 95 % plánovaného vybavení máme již na městě, zbytek bychom měli získat v nejbližších dnech. Město za toto vybavení zaplatilo již téměř 1,5 milionu Kč. Je velmi dobře, že se nám téměř 90% těchto nákladů vrátí ve formě dotace. Samozřejmě projektem řešíme situaci nejen v Meziměstí, ale prakticky v celém broumovském výběžku a také za hranicemi. V Mieroszowe se pořizuje na řece Stěnavě v Kowalowe čidlo, které nás bude informovat o vzestupu hladiny Stěnavy přece jen s nějakým předstihem. Zhruba 20 – 30 minut před „dotečením“ vody na kraj Meziměstí, budeme mít informaci o tom, co se děje. Dalším partnerem jsou Otovice, které si také pořizují člun a nutné vybavení a za hranicemi pak Radkow probíhá nákup speciální techniky pro záchranné akce při povodních v podobném rozsahu jako u nás, bude vydána brožura v česko-polském provedení pro krizové situace a dále se plánuje školení pro hasiče z obou stran hranice – předpokládaný termín 14.7. v Radkowě, kde budou moci hasiči vyzkoušet novou techniku – především čluny, čtyřkolky a také stany. Obdobné školení proběhne i u nás v Meziměstí, termín ještě není stanoven. Tento společný projekt by měl do budoucna pomoci lépe zvládat krizové situace, především povodně. Vybavení máme, je třeba je při cvičeních vyzkoušet a naučit se zkoordinovat síly všech čtyř partnerů. Ale vůbec se nebudeme zlobit, když budeme moci využívat vybavení jen při cvičeních a nebudeme je muset nasadit při povodních, při kterých jde pak často o životy a majetky. Partneři projektu jsou Město Meziměstí, obec Otovice, gmina Radkow a Gmina Mieroszów. Projekt byl zahájen vloni v září, ukončen má být do konce října. Naše způsobilé výdaje jsou 67.404 EUR, z čehož bychom měli získat 90% - to je cca 60.664 EUR, při kurzu eura 25,50 Kč (nevíme, jaký bude v době vyúčtování) to je celkem 1.546.922,- Kč. Ke konci března nám končí monitorovací období, v dubnu musíme předložit dílčí monitorovací zprávu včetně soupisky dokladů a poté v červenci souhrnnou zprávu se žádostí o platbu

Za vedoucího partnera Město Meziměstí
Mgr. Eva Mücková

Zdroj: Mgr. Eva Mücková, Město Meziměstí

**Město Meziměstí zrealizovalo projekt
„Společnými silami proti živelným pohromám“
číslo projektu CZ.11.1.23/0.0/0.0/16_023/0000900“**

Partneři projektu Město Meziměstí, obec Otovice, Gmina Radkow a Gmina Mieroszów.

Z operačního programu Interreg V-A Česká republika - Polsko si město Meziměstí a partneři projektu mohli dovolit nákup nové techniky a věcných prostředků pro hasiče. V loňském roce se nám podařilo získat terénní čtyřkolka, se kterou jsme měli již desítku výjezdů k požárům. Stan s vybavením, který nám zatím slouží jako zázemí pro aktivity města Meziměstí. Loď s příslušenstvím jsme využili dne 6.10.2018 na praktickém cvičení v Radkowě, kde se uskutečnila ukázka záchrany tonoucího a zkoušky dovedností všech hasičů s novou technikou a vybavením. Teoretická část cvičení proběhla dne 20.10.2018 v Meziměstí a zaměřili jsme se na záchranu tonoucího po teoretické stránce. Upozornili jsme na chyby, které se nejčastěji dělají pod odborným vedením HZS - ČR

V Mieroszowe se pořídila měřicí stanice na řece Stěnavě, která nás bude informovat o vzestupu hladiny Stěnavy v dostatečném předstihu abychom se mohli připravit na vodní živel.

Dalším partnerem v projektu byla obec Otovice, která si také pořídila člun, stan a nutné vybavení. Radkow si zajistil nákup speciální techniky pro záchranné akce při povodních v podobném rozsahu jako u nás. Byla vydána brožura v česko-polském provedení pro krizové situace.

Cílem projektu bylo získání včasných informací o stavu vody na řece Stěnavě a zajištění kvalitní povodňové ochrany obyvatel a jejich majetku v příhraničních oblastech – Mieroszow, Meziměstí, Otovice a Radkow pořízení potřebné techniky pro hasiče. K tomu patřilo i zintenzivnění vzájemné spolupráce a výměna zkušeností mezi záchrannými složkami na obou stranách hranice.

Tento společný projekt bude pomáhat lépe zvládat krizové situace, především v případě přírodních katastrof.

Celkové způsobilé výdaje projektu byly 196.894,57 EUR (Meziměstí 67.404,45 EUR, Otovice 16.970,12 EUR, Mieroszow 7.500,- EUR a Radkow 105.200,- EUR). Realizace projektu byla ukončena 31.10.2018.

Partneři projektu Město Meziměstí, obec Otovice, Gmina Radkow a Gmina Mieroszów.

Mikroprojekt

„Po stopách sv. Jakuba v česko – polském příhraničí“

Číslo mikroprojektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0001382

Mikroprojekt „Po stopách sv. Jakuba v česko – polském příhraničí“

Číslo mikroprojektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0001382

Mikroprojekt „Po stopách sv. Jakuba v česko – polském příhraničí“ je financován z prostředků Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis v rámci Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko. Prioritní osa : 11.2. – Rozvoj potenciálu a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti.

Zahájení mikroprojektu: 01.06.2018

Ukončení mikroprojektu: 31.05.2019

Celkové způsobilé výdaje mikroprojektu činí 24 271,72 EUR

Dotace ve výši 85% představuje 20 630,70 EUR

Národní veřejné zdroje 3 641,02 EUR

Hlavním cílem mikroprojektu je zvýšit povědomí o nově vytvořeném turistickém produktu, který nabízí možnost nového způsobu turistiky v česko-polském příhraničí. Dojde k provázání vzájemných propagačních aktivit u všech partnerů včetně hlavního organizátora Svatojakubských tras spolek Utreia, který bude v tomto projektu hlavním poradcem a spolupracovníkem. Budou vytvořeny jednotné mediální výstupy, které pomůžou ke zlepšení propagace těchto tras vedoucích zdejší pohraničním územím. Mikroprojekt přispěje k návratu k tradicím poutních cest a obnovení tradic křesťanských hodnot.

Dalším cílem mikroprojektu je zlepšení vybavenosti turistické infrastruktury. Dojde k pořízení nového mobiliáře na odpočinkovém místě v Ruprechticích u kostela sv. Jakuba. Na tomto místě bude umístěna kamenná socha sv. Jakuba, patrona poutníků. Dále dojde k rozmístění 3 ks informačních tabulí, k vydání skládaček a map a na závěr proběhne informační závěrečný seminář týkající se problematiky Svatojakubských poutí. Významným cílem projektu je propagace těchto tras, které jsou zapsány v seznamu kulturního dědictví UNESCO.

Zdroj: Město Meziměstí

Město Meziměstí
zrealizovalo mikroprojekt
„Po stopách sv. Jakuba v česko – polském příhraničí“
Číslo mikroprojektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0001382

Z operačního programu Interreg V-A Česká republika – Polsko, prioritní osa : 11.2. – Rozvoj potenciálu a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti zrealizovalo Město Meziměstí první projekt uvedeného typu. Projekt byl spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis

Celkové způsobilé výdaje mikroprojektu 24 271,72 EUR
Dotace ve výši 85% představuje 20 630,70 EUR
Národní veřejné zdroje 3 641,02 EUR

Hlavním cílem projektu bylo zvýšit povědomí o nově vytvořeném turistickém produktu, který nabízí možnost nového způsobu turistiky v česko-polském příhraničí. Došlo k provázání vzájemných propagačních aktivit u všech partnerů včetně hlavního organizátora Svatojakubských tras spolku Ultraia, který byl v tomto projektu hlavním poradcem a spolupracovníkem. Byly vytvořeny jednotné mediální výstupy, které pomůžou ke zlepšení propagace těchto tras vedoucích zdejšími pohraničními územími. Projekt přispěje k návratu k tradicím poutních cest a obnovení tradic křesťanských hodnot.

Dalším cílem projektu bylo zlepšení vybavenosti turistické infrastruktury. Došlo k pořízení nového mobiliáře na odpočinkovém místě v Ruprechticích u kostela sv. Jakuba. Na tomto místě je umístěna první kamenná socha sv. Jakuba, patrona poutníků v České republice. Autorem sochy je Matouš Háša. Dále došlo k rozmístění 3 ks informačních tabulí, k vydání propagačních materiálů a map. Na závěr proběhl v Centru Walzel informační seminář týkající se problematiky Svatojakubských poutí. Paní předsedkyně spolku Ultraia Olga Jankovcová vysvětlila význam poutních cest.

Svatojakubské cesty vedou napříč Evropou do španělského poutního města Santiago de Compostela. Trasy, které procházejí Českou republikou jsou napojeny na Evropskou síť Svatojakubských cest. Patří k nim i Východočeská trasa dlouhá 265 kilometrů.

V dnešní době je slovo pouť často spojováno s představou množství lidí pohybujících se v hluku pouťových atrakcí. Pout' však vždy byla a doposud je především cesta k určitému cíli, často spjatá s nábožensky významným místem. Poutníci ji konali na znamení pokání, s touhou po očištění a obnově duchovního života.

Pojetí poutí záleží na poutníkovi samotném, je zkrátka cestou do neznáma, většinou pěšky, někdy taky na kole nebo na koni. Umožňuje poznávat sebe samého a může vést až k uzdravení člověka. Poutnictví rovněž člověku nabízí příležitost poznávat mnohem bezprostředněji krajiny jiných zemí i regionální kulturu lidí, s nimiž se na cestě setkává.

Po pouti do Svaté země byla pouť do Santiaga de Compostela, místa hrobu apoštola Jakuba Většího, pokládána za druhou nejdůležitější. Dnes je velmi populární a stala se součástí světového kulturního dědictví.

Zdroj: Ivana Ptáčková, Město Meziměstí

Příloha č. 12 - Zpráva o projektu Po stopách sv. Jakuba v česko-polském pohraničí, 2. část

Více informací najdete na www.ultreia.cz

Velké poděkování za realizaci projektu patří celému pracovnímu týmu. Pan Škvřina se podílel na člancích ve všech propagačních materiálech, paní Králová nám pomohla s úpravou a grafickým zpracováním, pan Miewald z Klubu českých turistů nám označil trasu, pan Prášil prošel celé území Meziměstí a jeho okolí a zpracoval pro nás krásnou detailní mapu, která je pro Vás zdarma připravena v infocentru u paní Vránové.

Moje další poděkování patří také technickým službám, panu Stejskalovi a panu Markovi za pomoc při instalaci sochy sv. Jakuba v Ruprechticích.

Ivana Ptáčková

Realizace mikroprojektu byla ukončena 31.05.2019

Zdroj: Ivana Ptáčková, Město Meziměstí

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt „POD JEDNOU STŘECHOU 3“
Číslo projektu: CZ.11.4.120/0.0/0.0/17_028/0001637

Projekt „POD JEDNOU STŘECHOU 3“
Číslo projektu: CZ.11.4.120/0.0/0.0/17_028/0001637

Projekt „POD JEDNOU STŘECHOU 3“ je financován z prostředků Národního fondu (§ 37 zákona č.218/2000 Sb.) Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) v rámci Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko. Prioritní osa 4, investiční priority Posilování institucionální kapacity orgánů veřejné správy a zúčastněných subjektů a účinné veřejné správy: podporou právní a správní spolupráce a spolupráce mezi občany a institucemi.

Zahájení projektu: 01.01.2020

Ukončení projektu: 30.06.2023

Celkové způsobilé výdaje 100 % 105 169,00 EUR
Dotace z EFRR ve výši 85 % 89 393,60 EUR
Finanční prostředky ze státního rozpočtu ve výši 5 % 5 258,40 EUR
Finanční prostředky z rozpočtu města 10 % 10 517 EUR

Cílem projektu je prohloubení a rozšíření nabídky spolupráce v česko-polském příhraničí Broumovska a Mieroszowska.

Současný projekt navazuje na uplynulé plánovací období, kdy se z prostředků Národního fondu realizovaly aktivity projektu Pod jednou střechou 2. Jednalo se o navazující projekt, který řešil vzájemnou spolupráci mezi obyvateli měst Meziměstí a Mieroszów v rámci sportovních a volnočasových aktivit. Úspěšná realizace a vzájemná obliba jednotlivých aktivit projektu vedla zástupce Meziměstí a Mieroszowa k navázání nové spolupráce. Celá řada koordinačních schůzek vedla k tomu, že jsme se dohodli na novém projektu pod názvem „Pod jednou střechou 3“. Vedoucím partnerem projektu je Město Meziměstí, partnerem je Mieroszowské centrum kultury.

V průběhu realizace projektu se plánuje na české straně 67 sportovních, turistických, společenských a kulturních akcí a na polské straně 40 aktivit. Výsledkem této spolupráce je navázání nových a upevnění stávajících kontaktů mezi oběma partnery, kteří spolu realizují již 3. projekt obdobného charakteru. Zlepší se spolupráce obou institucí a otevře se nová platforma pro spolupráci po obou stranách hranice. Projekt je zaměřen na 4 oblasti: sportovní, turistické, kulturní a společenské.

Zdroj: Město Meziměstí

Příloha č. 14 – Plakát projektu Česko-polská stezka Pavla Hečka

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

„Česko-polská stezka Pavla Hečka“

CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0002969

PARTNEŘI PROJEKTU: MĚSTO MEZIMĚSTÍ, GMINA MIEROSZÓW,
MĚSTO TEPLICE NAD METUJÍ, OBEC ADRŠPACH

INFORMACE O PROJEKTU:

V rámci projektu vznikne společný turistický produkt - Česko-polská stezka na počest bývalého starosty města Meziměstí pana Pavla Hečka. Stezka povede přes území města Meziměstí, města Teplice n. Metují, obce Adršpach a polské obce Mieroszów. Součástí projektu bude také pořízení mobiliáře a vybudování vyhlídkových míst. Realizace mikroprojektu zviditelní veřejnosti přírodní a kulturní dědictví tohoto krásného regionu a přispěje tak k rozvoji cestovního ruchu nejen na české, ale i na polské straně.

AKTIVITY PROJEKTU:

1. vytvoření stezky pana Pavla Hečka - okruh v délce 45,7 km v česko-polském pohraničí, který návštěvníky zavede na oblíbená místa p. Hečka. Okruh bude označen logem projektu, na okruhu budou pro snazší orientaci umístěny rozcestníky, polský partner umístí na vytipovaných místech 2 vyhlídkové plošiny.

2. propagace a publicita bude zajištěna formou skládacích a trhacích map s popisky trasy a informací o partnerech a jejich turistických atraktivitách, umístěním informačních tabulí na území všech partnerů a panoramatické mapy u vyhlídkového místa na území polského partnera.

Pro zkvalitnění formy publicity bude vytvořeno originální logo projektu, které se objeví, jak na všech propagačních materiálech, tak i na značení stezky a veškerých rozcestnicích. Dále bude vytvořen i časosběrný dokument související s tímto projektem, který bude promítán při slavnostním otevření stezky.

Ke konci realizace tohoto projektu se uskuteční slavnostní otevření stezky. Účastníci se budou moci vydat z různých míst trasy stezky až do cílového bodu v Meziměstí, kde bude probíhat doprovodný kulturní program pro všechny návštěvníky.

Zdroj: Město Meziměstí

Příloha č. 15 – Plakát projektu Mladé Buky a Szczawno-Zdrój sportují

„Mladé Buky a Szczawno-Zdrój sportují“

REGISTRAČNÍ ČÍSLO: CZ. 11. 4. 120/0. 0/0. 0/16_008/0003075

INFORMACE O MIKROPROJEKTU: Cílem projektu je zvýšit intenzitu spolupráce mezi institucemi, tedy mezi městysem Mladé Buky a Lázeňským městem Szczawno-Zdrój, organizacemi těchto partnerů a navázat tak kontakty mezi obyvateli obou regionů. Jedná se o navázání nové spolupráce, což je důležitým aspektem pro budoucí rozvoj této pohraniční oblasti. Nově navázané vazby pomohou k vzájemnému poznávání, zlepšení vnímání sousedního národa, společensko-hospodářskému rozvoji a ke zlepšení lokálních životních podmínek za využití akcí volnočasového charakteru.

AKTIVITY MIKROPROJEKTU: Městys Mladé Buky ve spolupráci se sportovním oddílem TJ Jiskra Mladé Buky uspořádal v rámci projektu akci pro pěší a cyklisty „Mladobucká padesátka“ a také soutěž v požárním útoku mužů a žen „Mladobucký pohár“. Polský partner v rámci projektu uspořádal I. ročník akce „Lázeňský běh na Chelmiec“.

NÁZEV PARTNERA PROJEKTU: Uzdrawiskowa Gmina Miejska Szczawno-Zdrój

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Zdroj: eMBéčko, Prosinec 2022, Ročník 7, Číslo 22

Příloha č. 16 – Plakát projektu Od pramenů Bobru do Lwoveckého okresu

„Město Žacléř“
„Od pramenů Bobru do Lwoveckého okresu“

REGISTRAČNÍ ČÍSLO: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0002244

INFORMACE O MIKROPROJEKTU:
Projekt spočívá v pořádání sportovních setkávání, které se odehrávají na území Žacléřska a Powiatu Lwoveckiego během roku 2020 a 2021. Cílem obou projektů je popularizovat kulturu a zdraví životní styl při společném setkání českých a polských příznivců a vyznavačů aktivní rekreace a sportu. Součástí zapojených aktivit v rámci projektu je také propagace všech naplánovaných akcí. Projekt je společný s partnerem Powiat Lwoveckí.

AKTIVITY MIKROPROJEKTU:
Žadatel Město Žacléř uspořádá 2 akce (č. 2 a 3), partner Powiat Lwoveckí uspořádá 5 akcí:

1. Zahájení cyklistické sezóny ve Lwoveckém okrese r. 2020
2. Zahájení cyklistické sezóny na Žacléřsku
3. Žacléřákem na kole, cyklistické putování regionem
4. Cyklovýlet „Údolím Bobru ER - 6 - dvoudenní akce
5. Sjíždění řeky Bobr
6. Ukončení cyklosezóny ve Lwoveckém okrese
7. Zahájení cyklosezóny ve Lwoveckém okrese r. 2021

NÁZEV PARTNERA/PARTNERŮ PROJEKTU:
Powiat Lwoveckí

 PŘEKRAČUJEME HRANICE PRZEKRACZAMY GRANICE 2014–2020 EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Zdroj: Město Žacléř

Příloha č. 17 – Plakát projektu Aktivní pohraničí

Fond mikroprojektů v Euroregionu Glacensis
Program Interreg V-A Česká republika - Polsko

„Město Žacléř“
„Aktivní pohraničí“

REGISTRAČNÍ ČÍSLO: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0002729

INFORMACE O MIKROPROJEKTU:

Záměrem mikroprojektu je popularizace historických kašen v centru města, které jsou turistickou atrakcí i pro přílehlé česko-polské okolí. V rámci aktivit dojde především k rekonstrukci historické kašny v centru města a vydání turistických map se zakreslením kašen v CZ i PL. Úmyslem projektu je vytvořit ucelený soubor kašen, který bude výjimečným turistickým cílem v širokém regionu.

AKTIVITY MIKROPROJEKTU:

- Rekonstrukce historické kašny v centru města, která bohužel není kulturní památkou, leží však na hranici památkové zóny a svoji historií a přínosem se vyrovná ostatním kašnám, které leží v památkové zóně města.
- Vydání 1500 ks turistických map – kde budou zakresleny všechny kašny ve městě s návazností na polského partnera včetně jejich popisu. Mutace česko-polská a anglicko-německá.

NÁZEV PARTNERA/PARTNERŮ PROJEKTU:

- Powiat Kamiennogórski

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Zdroj: Město Žacléř

Příloha č. 18 – Plakát projektu Cyklistické pohraničí

Fond mikroprojektů v Euroregionu Glacensis
Program Interreg V-A Česká republika - Polsko

Město Žacléř „Cyklistické pohraničí“

REGISTRAČNÍ ČÍSLO: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0002654

INFORMACE O MIKROPROJEKTU: Projekt navazuje na mnohaletou spolupráci města Žacléř a samosprávného okresu Lwówek Śląski při pořádání cyklistických a jiných sportovních akcích. Cílem projektu je zvýšit intenzitu spolupráce mezi institucemi, organizacemi partnerů a navázat tak další kontakty mezi obyvateli. Cílem je také rozvoj již navázaných kontaktů mezi institucemi partnerů (úřady, sportovní spolky či kulturní organizace) a především navázání nové spolupráce, což je důležitým aspektem pro budoucí rozvoj této pohraniční oblasti.

AKTIVITY MIKROPROJEKTU: V rámci projektu bude zakoupen cyklovlek a pro české i polské zájemce bude zorganizováno několik společných akcí. V cyklistice to bude přejezd Krkonoš, ukončení cyklistické sezóny na Žacléřsku v roce 2021 a její zahájení v roce 2022. Polský partner uspořádá již tradiční akce, kterými jsou cyklistický výlet Údolím Bobru, zakončení cyklistické sezóny 2022 i tradiční sjíždění řeky Bobr na kajacích. Projekt bude realizován v období od 1.6.2021 do 31.5.2022.

NÁZEV PARTNERA PROJEKTU: Powiat Lwówek Śląski

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Zdroj: Město Žacléř

Příloha č. 19 – Plakát projektu Pěšky nebo vlakem česko-polským pohraničím

Fond mikroprojektů v Euroregionu Glacensis
Program Interreg V-A Česká republika - Polsko

„Město Žacléř“

„Pěšky nebo vlakem česko-polským pohraničím“

REGISTRAČNÍ ČÍSLO: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0003059

INFORMACE O MIKROPROJEKTU:

Partneři budou realizovat společné aktivity, které přispějí k zintenzivnění jejich vzájemné spolupráce, s pozitivním dopadem na posílení turistického ruchu v polsko-českém pohraničí. Součástí projektu bude připomenutí dříve běžně využívané tratě, z hraničního Královce, ale i z polského příhraničí. Další aktivitou bude společná organizace pochodu na dvě vzdálenosti 40 a 80 km po cestách polsko-české hranice. Realizace mikroprojektu je od března do prosince 2022.

AKTIVITY MIKROPROJEKTU:

1. Turistický pochod - V dubnu 2022 proběhne turistický pochod a příjezd vlaku. Ve spolupráci s Klubem českých turistů Žacléř bude v den příjezdu vlakem zorganizován turistický pochod Žacléř - Královec s návratem mimořádným železničním spojem zpět do Královce.
2. Železniční výstava - V Městském muzeu Žacléř bude 3 měsíce během leta probíhat výstava ke 140. výročí zvedení železnice do Žacléře. V den akce Nejon vlakem z polského příhraničí až do Žacléře budou zájemci mít možnost si tuto výstavu také prohlédnout. Na zahájení výstavy proběhne vernisáž. Na tuto aktivitu bude vyroben plakát A2.
3. Bude vydán průvodce po zajímavostech a krásách regionu se zvláštním zaměřením na propojení česko - polského pohraničí pro cyklo a pěší turistiku. Katalog turistických zajímavostí, v němž bude přehledně představen region Žacléřska i Lubawky, s důrazem na cíle a trasy vhodné pro cyklo a pěší turistiku. Katalog bude obsahovat i důležité kontakty, tipy na výlety, vložená mapa, možnosti kulturního i sportovního vyžití.

Náklad: 10 000 ks, jazykové verze: česko - polská 10 000 ks, anglicko - německá 5000 ks

NÁZEV PARTNERA/PARTNERŮ PROJEKTU:

- Gmina Lubawka

CZ PI PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Zdroj: Město Žacléř

„Město Žaclěř“ „Aktivně na pohraničí“

REGISTRAČNÍ ČÍSLO: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0003054

INFORMACE O MIKROPROJEKTU: Projekt navazuje na mnohaletou spolupráci města Žaclěř a samosprávného okresu Lwówek Śląski při pořádání cyklistických a jiných sportovních akcích. Cílem projektu je zvýšit intenzitu spolupráce mezi institucemi, organizacemi partnerů a navázat tak další kontakty mezi obyvateli. Cílem je také rozvoj již navázaných kontaktů mezi institucemi partnerů (úřady, sportovní spolky či kulturní organizace) a především navázání nové spolupráce, což je důležitým aspektem pro budoucí rozvoj této pohraniční oblasti.

AKTIVITY MIKROPROJEKTU: V rámci projektu bude zakoupen cyklovlek a pro české i polské zájemce bude zorganizováno několik společných akcí. V cyklistice to budou akce poznáváme česko-polské pohraničí v Orlických horách, ukončení cyklistické sezóny na Žaclěřsku v roce 2022. Polský partner uspořádá již tradiční akce, kterými jsou cyklistický výlet Údolím Bobru, zakončení cyklistické sezóny 2022 i tradiční sjíždění řeky Bobr na kajacích. Projekt bude realizován v období od 1.4.2022 do 31.10.2022.

NÁZEV PARTNERA PROJEKTU: Powiat Lwówek Śląski

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Zdroj: Město Žaclěř

„Město Žaclěř“ „Zahájení cyklistické sezóny 2023“

REGISTRAČNÍ ČÍSLO: CZ.11.4.120/0.0/0.0/22_036/0003252

INFORMACE O MIKROPROJEKTU:

- V rámci projektu bude zrealizována akce Zahájení cyklistické sezóny v Žaclěři, která je určena pro širokou veřejnost včetně rodin s dětmi. Tato akce se zúčastní také účastníci s území polského partnera, ale účastní se polští občané z blízkého okolí Žaclěře. Vedení trasy je vždy plánováno tak, aby procházelo jak českým, tak i polským územím a účastníci měli možnost seznámit se s přírodními i kulturními zajímavostmi, které se zde nacházejí.

AKTIVITY MIKROPROJEKTU:

- V rámci projektu bude uspořádána sportovní akce, konkrétně Zahájení cyklistické sezóny na Žaclěřsku, která se koná vždy druhou květnovou sobotu a je určena pro všechny skupiny cyklistů. Trasa je vždy vybírána tak, aby vedla po území České republiky a Polska a aby její profil umožnil ji absolvovat všem věkovým kategoriím od rodin s dětmi po seniory. Organizaci akce zajišťuje žadatel, který zajistí i dopravu účastníků od polského partnera. Úkolem polského partnera je zajištění náboru účastníků a koordinace při jejich dopravě na místo akce a zpět.

NÁZEV PARTNERA/PARTNERŮ PROJEKTU:

- Powiat Lwówecki

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

Zdroj: Město Žaclěř